

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ στην οδό Μητροπόλεως, Αθήνα
ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ"

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Νίκη Αποστόλου και Φωτεινή Μπέλλιου, αρχιτέκτονες - μηχανικοί

Βασίλης Παπαβασιλείου, πολιτικός μηχανικός

Γιάννης Γραμματικάκης και Ελένη Μπακοθανάση, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων τέχνης

Γιώργος Τριχάκης, ηλεκτρολόγος μηχανικός

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ - Β' ΦΑΣΗ

Οκτώβριος 2015

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ στην οδό Μητροπόλεως, Αθήνα

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ:

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ:

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ"

ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Νίκη Αποστόλου και Φωτεινή Μπέλλιου, αρχιτέκτονες - μηχανικοί

Βασίλης Παπαβασιλείου, πολιτικός μηχανικός

Γιάννης Γραμματικάκης και Ελένη Μπακοθανάση, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων τέχνης

Γιώργος Τριχάκης, ηλεκτρολόγος μηχανικός

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΟΜΑΔΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ:

Φωτεινή Μπέλλιου, Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Master of Conservation of Monuments and Sites KU Leuven, Be

Λούρου 1, 11528 Αθήνα - τηλ. 2107705024 - κιν. 6974446225

e-mail: fotibeli@yahoo.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος

A Εισαγωγή

B Το Αντικείμενο

B.1 Θέση - Ιστορία

B.2 Περιγραφή

B.3 Ιστορικό επεμβάσεων

Γ Διάγνωση

Γ.1 Γενική κατάσταση διατήρησης

Γ.2 Κατάταξη και αξιολόγηση των προβλημάτων

Δ Πρόταση

Δ.1 Σκοπιμότητα και γενική περιγραφή της πρότασης

Δ.2 Αναλυτική περιγραφή των προτεινόμενων επεμβάσεων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα μελέτη αφορά στη συντήρηση και αποκατάσταση του ιερού ναού Αγίας Δυνάμεως, μετοχίου της ιεράς μονής Πεντέλης, στην οδό Μητροπόλεως στην Αθήνα. Η μελέτη εκπονήθηκε από διεπιστημονική ομάδα, υπό την παρακολούθηση της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, και με ανάθεση από τον κ. Γεράσιμο Φωκά, πρόεδρο του Δ.Σ. της εταιρείας «Αγία Δύναμις Α.Ε.» στο πλαίσιο της αποκατάστασης του μεγάρου Ο.Δ.Ε.Π. στο οικοδομικό τετράγωνο του οποίου βρίσκεται ο ναός. Η μελετητική ομάδα αποτελείται από τους αρχιτέκτονες – αναστηλωτές Νίκη Αποστόλου και Φωτεινή Μπέλλιου, τον πολιτικό μηχανικό Βασίλη Παπαβασιλείου, τους συντηρητές Γιάννη Γραμματικάκη και Ελένη Μπακοθανάση, και τον ηλεκτρολόγο μηχανικό Γιώργο Τριχάκη.

Για τις ανάγκες της μελέτης έγινε από τους μελετητές πλήρης και αναλυτική αποτύπωση του ναού με τον περιβάλλοντα χώρο, τον Μάιο του 2015. Για τα σχέδια του περιβάλλοντος χώρου και του παρακείμενου κτηρίου χρησιμοποιήθηκαν υπόβαθρα από τη μελέτη του αρχιτεκτονικού γραφείου “Liakos and associates architects” το οποίο και ευχαριστούμε θερμά για την ευγενική παραχώρηση.

Ευχαριστίες οφείλονται στον κ. Φωκά και τους συνεργάτες του, καθώς και την μελετητική ομάδα του αρχιτέκτονα Πάρη Λιάκου και τους μηχανικούς του έργου της «ΑΚΤΩΡ Α.Ε.» για τη συνεργασία σε θέματα που αφορούν τη μελέτη του παρακείμενου κτηρίου και του περιβάλλοντος χώρου. Επίσης, στην κ. Καραμπερίδη, προϊσταμένη του Τμήματος Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων, Αρχαιογνωστικής Έρευνας και Μουσείων, την κ. Παναγοπούλου, αρχαιολόγο και τον Βασίλη Παναγιωτόπουλο, συντηρητή, που συζήτησαν μαζί μας τα θέματα της μελέτης, εκ μέρους της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αθηνών καθώς και τον κύριο Μπίρταχα, προϊστάμενο του Τμήματος Μελετών Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων της ΔΑΒΜΜ. Στην Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού και ιδιαιτέρως στον κ. Κουτσαδέλη και κ. Κρεμέζη για την πολύτιμη συμβολή τους. Τέλος, στον ηγούμενο της Μονής Πεντέλης σεβασμιότατο κ.κ. Ιωάννη, στον εφημέριο π. Χρύσανθο και στην κ. Αναστασία για την βοήθεια της στις επιτόπου εργασίες.

A ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μελέτη του μνημείου και της ιστορίας του βασίστηκε αφενός στις βιβλιογραφικές αναφορές, σε αρχειακά και φωτογραφικά τεκμήρια, και αφετέρου στην επιτόπια έρευνα και αποτύπωση, εν μέρει δε, και σε προφορικές μαρτυρίες. Συμπληρωματικά στοιχεία προέκυψαν από τις 2 ανασκαφικές τομές που έγιναν σε συνεργασία με την αρχαιολογική υπηρεσία, καθώς και στις δειγματοληψίες των συντηρητών ύστερα από σχετική αδειοδότηση από την 1^η Εφορεία Αρχαιοτήτων. Το μνημείο είναι ελάχιστα γνωστό στη βιβλιογραφία, και ως επί το πλείστον παρουσιάζεται ως απλή αναφορά. Το 1929 δημοσιεύεται στο Ευρετήριο Μεσαιωνικών Μνημείων μικρή περιγραφή του Α. Ξυγγόπουλου¹, μαζί με μία σχηματική κάτοψη του ναού. Ιστορικά στοιχεία καταγράφει ο Δ. Γ. Καμπούρογλου², από τον οποίο, μεταξύ άλλων, αντλεί πληροφορίες ένα μικρό τεύχος έκδοσης της Μονής Πεντέλης³. Συμπληρωματική έρευνα επιχειρήθηκε σε διάφορα φωτογραφικά αρχεία με ελάχιστα αποτελέσματα, (Μπενάκη, Ελια, κλπ), στα αρχεία της 1ης Εφορείας Αθηνών καθώς και της ΔΑΒΜΜ. Τα αρχεία της Μονής Πεντέλης και της Αρχιεπισκοπής δεν είναι προς το παρόν προσβάσιμα. Σημαντικά στοιχεία προκύπτουν από τη μελέτη των πρώτων χαρτών των Αθηνών, στους οποίους απεικονίζεται ο ναός και ο περιβάλλων χώρος σε κάτοψη, καθώς και από παλιές αεροφωτογραφίες και φωτογραφίες των Αθηνών (αεροφωτογραφίες 1940,1959, φωτογραφία άποψης των Αθηνών από την Ακρόπολη, του 1873 και φωτογραφία του ναού προ του 1929). Τέλος, η Λίζα Μιχελή δημοσιεύει σκίτσο της όψης του ναού με το παρακείμενο κτήριο, όπως ήταν πριν το 1960⁴. Οι πληροφορίες που προέκυψαν από την έρευνα θα παρουσιαστούν αναλυτικά παρακάτω.

¹ Α. Ξυγγόπουλου, ΕΜΜΕ, τεύχος Β', Αθήναι 1929, σελ. 99

² Δ.Γ. Καμπούρογλου, Μνημεία της ιστορίας των Αθηναίων, τομ Α', Αθήνα 1891, σελ. 316-317

³ Αρχιμ. Χρύσανθου Τσαβολάκη, «η Αγία Δύναμις», Ιερά Μονή Πεντέλης, Πεντέλη 2014

⁴ Λ. Μιχελή, η Αθήνα των Ανωγύμων, εκδ. Δρώμενα, Αθήνα 1991 σελ.71

B ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

B.1 Θέση - Ιστορία

Ο ναός της Αγίας Δύναμης βρίσκεται επί των οδών Πεντέλης και Μητροπόλεως στο κέντρο της Αθήνας στο μέσον περίπου της απόστασης μεταξύ της πλατείας Συντάγματος και της Μητροπόλης. Καταλαμβάνει τμήμα της στοάς κτηρίου, το οποίο κτίστηκε το 1958-1961 από τον Οργανισμό Διοίκησης της Εκκλησιαστικής Περιουσίας (Ο.Δ.Ε.Π.) σε σχέδια του Πάτροκλου Καραντινού.(εικ. 1)

Εικόνα 1 Ο ναός της Αγίας Δύναμης και το Μέγαρο ΟΔΕΠ από τα βορειοδυτικά

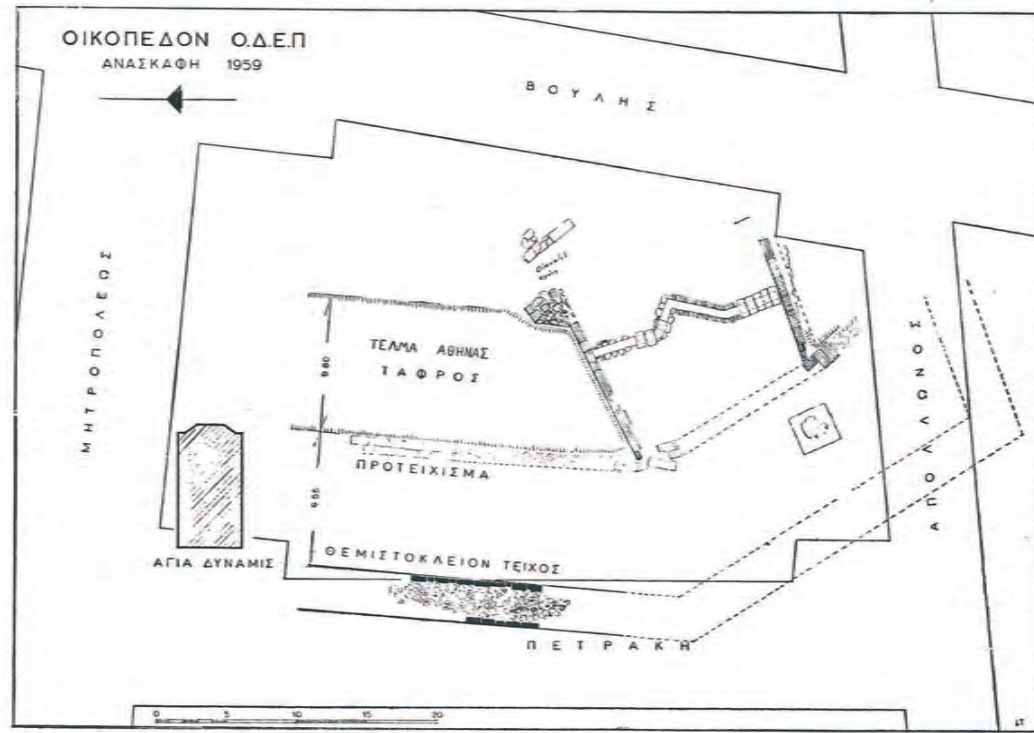
Αποτελεί μετόχι της μονής Πεντέλης και μάλιστα είναι το μόνο κτίσμα που απέμεινε από συγκρότημα κτηρίων που ανήκαν στη Μονή και καταλάμβαναν το οικοδομικό τετράγωνο (εικ 2). Στην ύπαρξη αρχαίων κτισμάτων στη θέση αυτή συνηγορούν τα πολλά αρχιτεκτονικά μέλη, που βρέθηκαν κατά τις ανασκαφές καθώς και τα μέλη σε 2^η χρήση που βρίσκονται ενσωματωμένα στο ναό. Η ανασκαφική τομή καθώς και

Εικόνα 2 ο μετόχι του Ροδακιού. Σκίτσο από το βιβλίο «Η Αθήνα των ανωνύμων», Λ. Μιχελή, εκδ. Δρώμενα, Αθήνα 1991, σελ. 71

οι προγενέστερες ανασκαφές που έγιναν στο περιβάλλον του ναού (1959 για την κατασκευή του μεγάρου ΟΔΕΠ, 1960 για την κατασκευή υδραυλικών εγκαταστάσεων του μεγάρου, 2003 για την κατασκευή αγωγού της ΕΥΔΑΠ βορείως του ναού, 2015 στο πλαίσιο της μελέτης στο βόρειο και νότιο τοίχο) ανέδειξαν ταφικές θαλαμοειδείς κατασκευές, θεμέλια και τμήμα τοιχοποιίας προγενέστερου κτηρίου, και δάπεδο από

μαρμάρινες πλάκες με μέλη σε 2^η χρήση. Ανέδειξαν επίσης νοτίως του ναού τμήμα του κλασικού τείχους με το προτείχισμα, πιθανή θέση του «τέλματος της Αφροδίτης», τμήματα αγωγών και ελληνιστική οικία⁵.

Εικόνα 3 Η ανασκαφή στο οικόπεδο ΟΔΕΠ το 1959, σχέδιο Ι. Τραυλού, ΑΔ 16, 1960

Το Μετόχι αναφέρεται σε Σιγγίλιο του 1692, του Πατριάρχου Καλλινίκου Β΄, όπως αναγράφεται στο τεύχος που εκδόθηκε από την Μονή Πεντέλης⁶ και φέρεται να οικοδομήθηκε τον 17^ο αιώνα. Γνωστό και ως Μετόχι του Ροδακιού, από το όνομα της γειτονιάς, αλλά και του Μεντελιώτη⁷, από την παραφθορά του ονόματος Πεντέλη σε Μεντέλη, εορτάζεται στις 8 Σεπτεμβρίου, κατά τη γιορτή του Γενέσιου της Θεοτόκου. Δεν είναι γνωστό πότε ακριβώς αποδόθηκε στο ναό η ονομασία Αγία Δύναμη, συνδέθηκε ωστόσο στενά και με την ιστορία στα χρόνια της επανάστασης, καθώς σύμφωνα με την παράδοση εκεί κατασκεύαζαν πυρομαχικά μέρος των οποίων φυγάδευαν στους επαναστάτες. Σύμφωνα με μαρτυρίες του ηγούμενου Κύριλλου

⁵ Ι. Θρεψιάδη, ΑΔ 16, 1960,σελ. 22-27, Π. Λαζαρίδη, ΑΔ 17, 1961-62, σελ.51, Θ. Ηλιόπουλου, ΑΔ 56-59,2003

⁶ Αρχιμ. Χρυσάνθου Τσαβολάκη, «η Αγία Δύναμις», Ιερά Μονή Πεντέλης, Πεντέλη 2014

⁷ Α. Ξυγγόπουλου, ΕΜΜΕ, τεύχος Β΄, Αθήναι 1929, σελ. 99

Δέγλερη⁸, κατά την πολιορκία του Ομέρ Βρυώνη το Μετόχι χρησιμοποιήθηκε ως χώρος φύλαξης για έγγραφα και κειμήλια της Μονής Πεντέλης. Όπως μαρτυρεί, ωστόσο, δε γλίτωσε από την καταστροφή. Φαίνεται ότι η καταστροφή ήταν τέτοια, που ερείπωσε και το ναό, ο οποίος εικονίζεται σε κάτοψη στον χάρτη του Κλεάνθη και Σάουμπερτ του 1831-1832 με σωζόμενο μόνο τον ανατολικό τοίχο του και τους υπόλοιπους τοίχους κατεστραμμένους⁹ (εικ. 4). Από αυτόν τον χάρτη ο οποίος αποτελεί μάλλον και την πιο ακριβή τοπογραφική απόδοση της εποχής συμπεραίνεται ότι ο σημερινός ναός έχει μικρή, έως μηδαμινή σχέση με τον αναφερόμενο ναό του 17^{ου} αιώνα, βρίσκεται δηλαδή πιθανότατα ακόμα και σε άλλη θέση, λίγο νοτιότερα από τον αρχικό, λαμβάνοντας υπόψιν μια συγκριτική ανάγνωση των πρώτων χαρτών των Αθηνών (εικ 4).

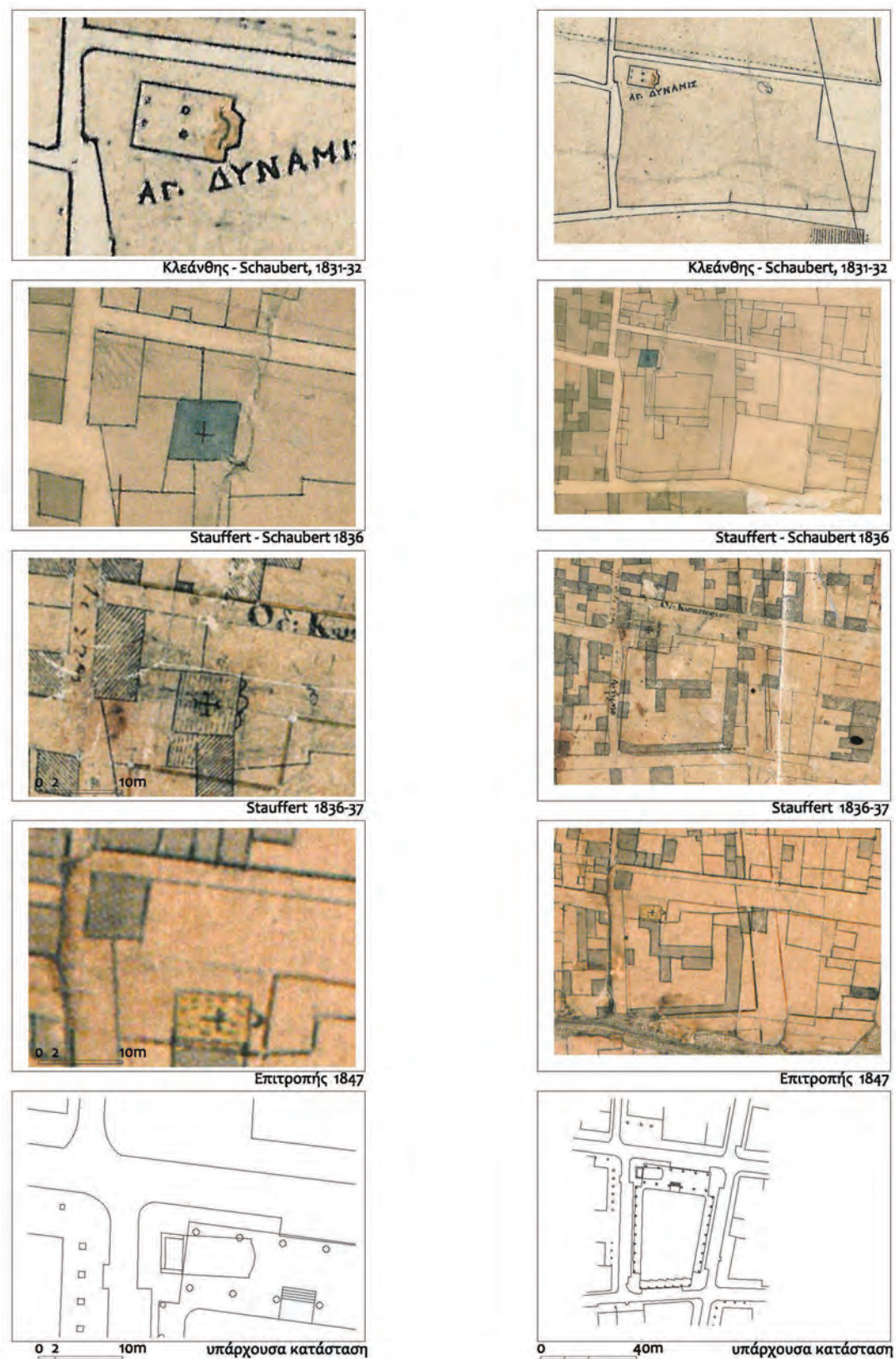
Ο ναός υπέστη μεταγενέστερα κι άλλες μεταβολές οι οποίες θα αναλυθούν παρακάτω, στο ιστορικό επεμβάσεων και μετατροπών. Η σημαντικότερη από αυτές, ήταν η σμίκρυνσή του κατά τη διάνοιξη της οδού Μητροπόλεως¹⁰. Αξίζει να αναφερθεί πως μέχρι και το 1950 στο περιβάλλον του ναού υπήρχαν τα κτήρια του Μετοχίου τα οποία εξυπηρετούσαν ανάγκες φιλοξενίας μοναχών, αλλά και επισκεπτών, ή χωρικών που φρόντιζαν τα κτήματα της μονής¹¹. Τα κτήρια περιστοιχίζονταν από μάντρα, όπως φαίνεται και σε φωτογραφία προ του 1929 (εικ.5, 6).

⁸ Ο ηγούμενος Κύριλλος Δέγλερης διορίστηκε στην Μονή το 1811, και ήταν ο τελευταίος ηγούμενος της οικογένειας Δέγλερη, Δ.Γ. Καμπούρογλου, Μνημεία της ιστορίας των Αθηναίων, τομ Α΄, Αθήνα 1891, σελ. 315

⁹ Με ανοιχτό πορτοκαλί χρώμα επισημαίνονται τα σωζόμενα κτήρια, ή τμήματά τους. Κορρές, Μανόλης, Οι Πρώτοι Χάρτες της Πόλεως των Αθηνών, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα, 2010

¹⁰ Ξυγγόπουλος, ΕΜΜΕ 1929, σελ.99

¹¹ Όπως διαφαίνεται από έγγραφα του επαρχιακού Συμβουλίου της Αττικής και του Ηγουμενοσυμβουλίου της Μονής το έτος 1861. Βλ. σχετικά: Δ.Γ. Καμπούρογλου, Μνημεία της ιστορίας των Αθηναίων, τομ Α΄, σελ. 316-317

Εικόνα 4 Απεικόνιση του ναού στους πρώτους χάρτες των Αθηνών, και συγκριτική παράθεση με την υπάρχουσα κατάσταση. Από πάνω προς τα κάτω: Κλεάνθη – Schaubert, 1831-32, Stauffert – Schaubert, 1836, Stauffert, 1836-37, Σχέδιο Επιτροπής 1847, Σχέδιο Υπάρχουσας κατάστασης 2015.

Το 1939 ο ΟΔΕΠ διεξήγαγε αρχιτεκτονικό διαγωνισμό για την ανέγερση του μεγάρου ΟΔΕΠ¹², ο οποίος όμως έμεινε στα χαρτιά, ενώ το 1953 εγκρίθηκε μελέτη ανέγερσης περιπτέρου βιβλιοπωλείου σε επαφή με το ναό, σε σχέδια του Πάτροκλου Καραντινού¹³. Ούτε αυτή η μελέτη υλοποιήθηκε, και τελικώς επανήλθε το 1958 η ανάγκη για την ανέγερση κτηρίου που θα καταλάμβανε όλο το οικοδομικό τετράγωνο. Τα σχέδια εκπονήθηκαν από τον Π. Καραντινό ύστερα από απευθείας ανάθεση¹⁴. Πριν την ανέγερση του νέου κτηρίου κατεδαφίστηκαν τα προϋπάρχοντα κτίσματα και διενεργήθηκε η ανασκαφή στο οικόπεδο. (εικ. 3)

Το 1962 ο ναός ανακαινίστηκε και πήρε εν πολλοίς την μορφή που διατηρεί ως σήμερα. Στην είσοδο του ναού τοποθετήθηκε η μαρμαρίνη επιγραφή
«ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ / ΜΕΤΟΧΙΟΝ Ι. ΜΟΝΗΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ / ΑΝΕΚΑΙΝΙΣΘΗ ΕΝ ΕΤΕΙ ΑΛΕΒ΄
ΕΠΙ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β΄ / ΚΑΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΡΧΙ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΡΟΚΟΠΗ»

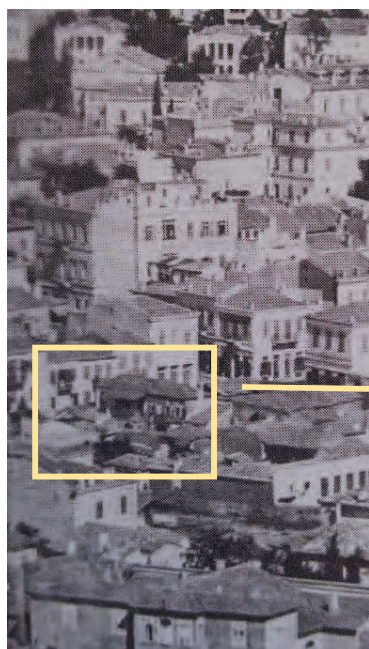
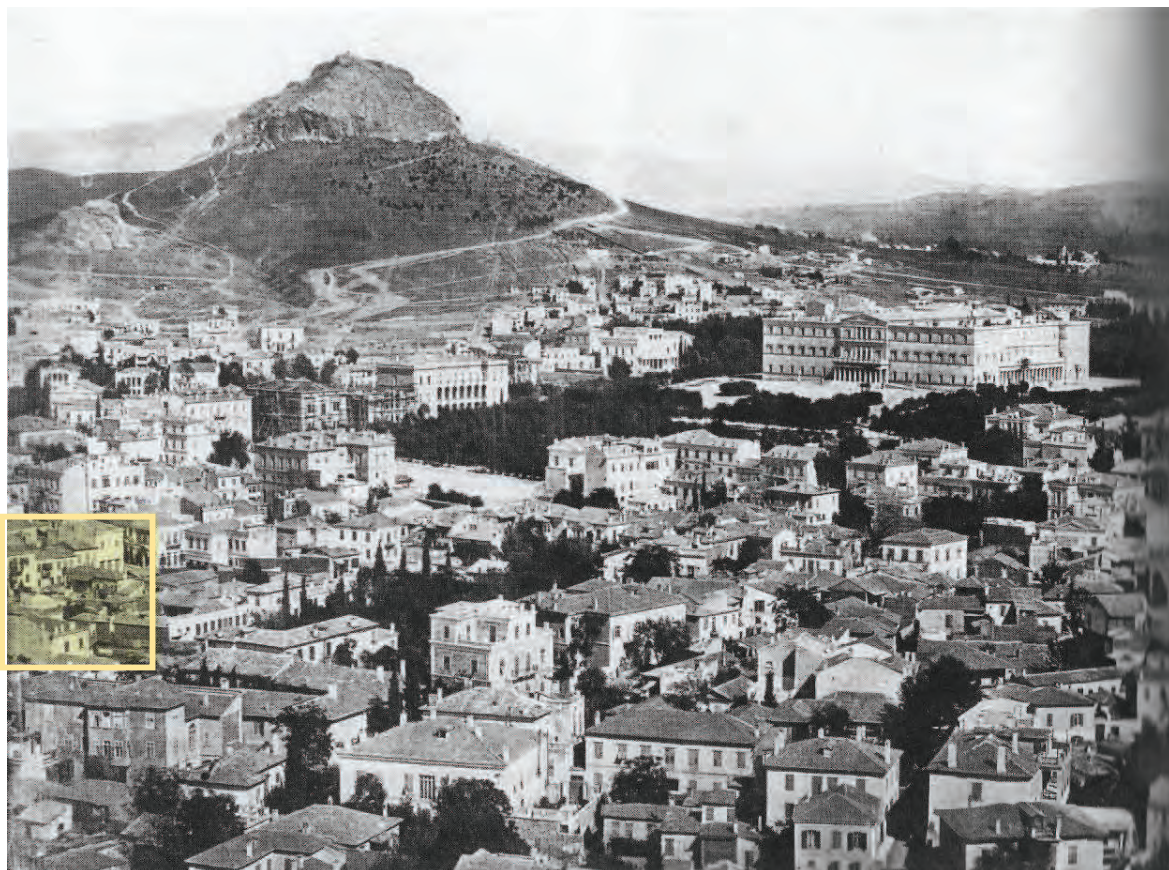

Εικόνα 5 Ο ναός προ του 1929. Πηγή: Μεγάλη στρατιωτική και Ναυτική Εγκυκλοπαίδεια, τόμος 1, Αθήνα 1929

¹² Τα βραβευθέντα σχέδια του διαγωνισμού του ΟΠΕΔ, τεχνικά Χρονικά ΙΧ, 1940, 1-15 Ιαν, σελ 33-37

¹³ Βλ. έγγραφα έγκρισης της μελέτης από το αρχαιολογικό συμβούλιο (πηγή: Αρχείο ΔΑΒΜΜ)

¹⁴ Α. Γιακουμακάτος, "Πάτροκλος Καραντινός 1903-1976", Διδακτορική Διατριβή, Θεσσαλονίκη 1997

Εικόνα 6 α-γ : Πάνω: Γενική άποψη της Αθήνας του 1873. Με κίτρινη επισήμανση η περιοχή του Μετοχίου.

Κάτω αριστερά: Λεπτομέρεια από την γενική φωτογραφία.

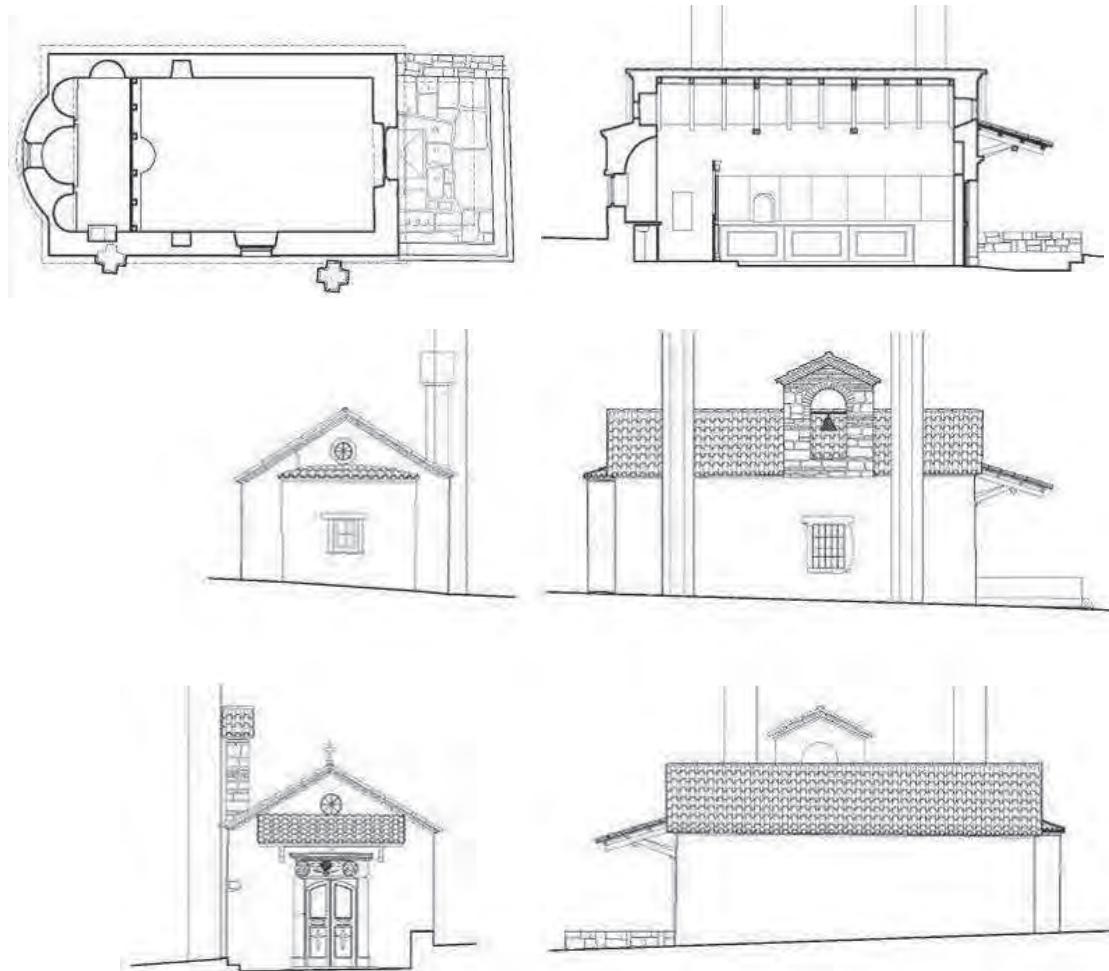
Κάτω δεξιά: λεπτομέρεια σε μεγέθυνση όπου διακρίνεται ο ναός και το κτήριο στα νότια. (πηγή: Κ. Μπίρης, Αι Αθήναι από του 19ου εις τον 20όν αιώνα, Αθήνα 1966, σελ.180.

Εικόνα 7 α-β : Πάνω: Απόσπασμα αεροφωτογραφίας 1957 (πηγή ΟΚΧΕ). Κάτω: Λεπτομέρεια αεροφωτογραφίας όπου διακρίνεται ο ναός, υπολείμματα του κατεδαφισμένου κτηρίου στα νότια, ο μανδρότοιχος στα βόρεια και δυτικά και κάποιου είδους κατασκευή – προέκταση σε τμήμα της βόρειας όψης.

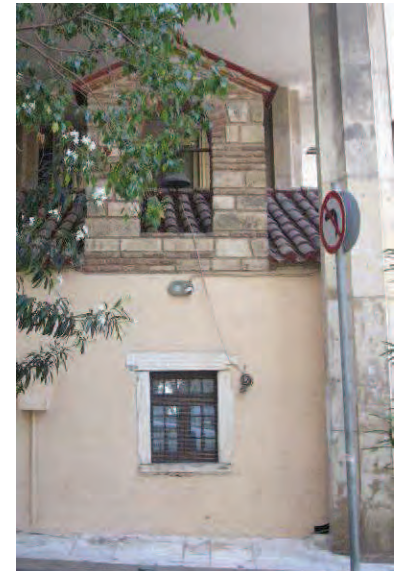
B.2 Περιγραφή

Ο ναός της Αγίας Δύναμης ανήκει στον τύπο της μονόκλιτης βασιλικής. Πρόκειται ουσιαστικά για έναν μονόχωρο ναό μικρού μεγέθους, με ξύλινη δόρυχτη στέγη. Οι διαστάσεις του ναού εξωτερικά είναι 8μΧ4,6μ και η κόγχη του ιερού προβάλλει εξωτερικά κατά 0,6μ ως τμήμα τόξου σε κάτοψη. Οι όψεις είναι λιτές, επιχρισμένες, με ανοίγματα που πλαισιώνονται από μαρμάρινα μέλη σε δεύτερη χρήση ως επί το πλείστον (εικ 8). Η είσοδος στο ναό γίνεται μέσω της δυτικής θύρας η οποία διαμορφώνεται εξωτερικά με μαρμαρίνες παραστάδες και οριζόντιο ανώφλι από μαρμάρινα μέλη σε δεύτερη χρήση, ένα ανάγλυφο βυζαντινό τμήμα επιστυλίου ή κοσμήτη, το οποίο επιστέφεται από γείσο ιωνικού τύπου (εικ 9β). Ο βόρειος τοίχος διατρύπεται από παράθυρο με ορθογώνιο πλαίσιο και τοξωτό ανώφλι εσωτερικά, ενώ ένα δεύτερο παράθυρο με οριζόντιο ανώφλι φωτίζει την κόγχη του ιερού. Δύο κυκλικά φωτιστικά ανοίγματα βρίσκονται στα αετώματα της δυτικής και ανατολικής όψης.

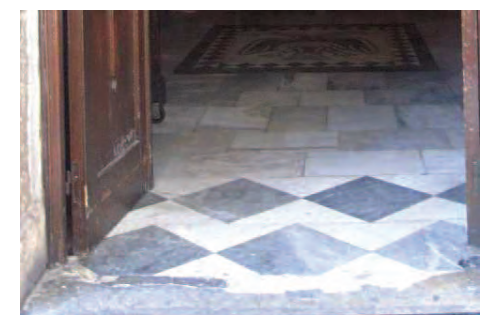
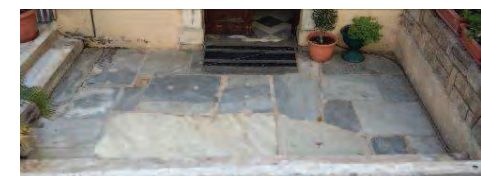

Εικόνα 8 Κάτοψη, τομή και όψεις του ναού (αποτύπωση υπάρχουσας κατάστασης 2015)

Το γείσο του ναού, από δύο προεξέχουσες σειρές πλίνθων, είναι νεότερο και έχει μάλλον κατασκευαστεί κατά τις εργασίες που έλαβαν χώρα το 1963. Κατά τις εργασίες αυτές έγινε και αντικατάσταση της κεράμωσης με κεραμίδια βυζαντινού τύπου, κατασκευάστηκε μονόλοβο κωδωνοστάσιο από λαξευτή λιθοδομή πάνω από το βόρειο παράθυρο του ναού, κατασκευάστηκε ξύλινο στέγαστρο με επικάλυψη από κεραμίδια στη δυτική θύρα, ενώ διαμορφώθηκε ο χώρος της εισόδου με τοιχίο από λαξευτή λιθοδομή και βαθμίδες από σκυρόδεμα.

Στη δυτική πλευρά του ναού εξωτερικά σώζεται δάπεδο από μεγάλες μαρμαρίνες πλάκες σε δεύτερη χρήση, ενώ εσωτερικά το μαρμαρίνο δάπεδο είναι νεότερο (εικ 9 α-δ). Εσωτερικά στους τοίχους διαμορφώνονται κόγχες. Ο βόρειος τοίχος έχει μια κόγχη ημικυκλικής κάτοψης στον κυρίως ναό, και μία κόγχη στο χώρο του ιερού, στην οποία μεταγενέστερα έχει διαμορφωθεί νιπτήρας με παροχή νερού. Από αναφορά σε έγγραφο της Αρχιεπισκοπής¹⁵ φαίνεται ότι ενδεχομένως η κόγχη του βόρειου τοίχου του ιερού διαμορφώθηκε κάποτε ως άνοιγμα θύρας, στοιχείο που ενισχύεται και από την ύπαρξη στεγασμένου χώρου κατά την δεκαετία 1950, όπως φαίνεται και από παλιά αεροφωτογραφία (εικ 7). Ο ανατολικός τοίχος διαμορφώνεται από τις κόγχες του ιερού, του διακονικού και της πρόθεσης ενώ ο νότιος από μια ημικυκλικής κάτοψης κόγχη στο χώρο του ιερού, και μία κόγχη ορθογωνικής κάτοψης στο χώρο του κυρίως ναού.

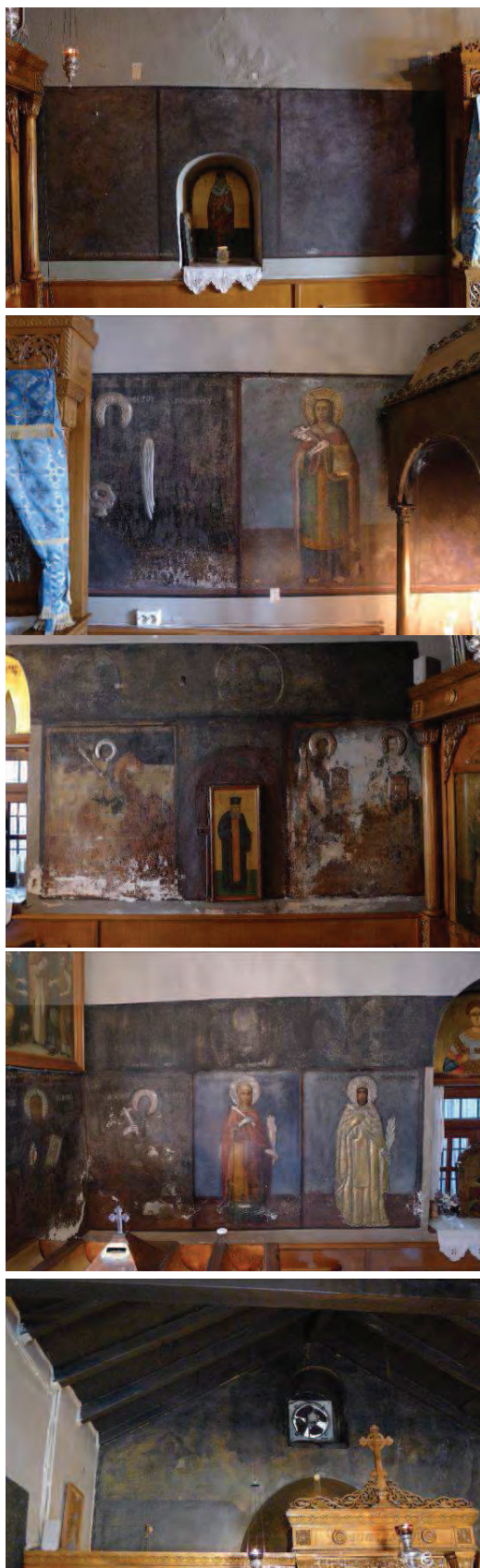
Εικόνα 9 α-δ Το νεότερο κωδωνοστάσιο, το νεότερο στέγαστρο και η δυτική όψη του ναού, το παλαιό δάπεδο, το νεότερο δάπεδο

¹⁵ Υπ.αρ.120944/3907/5-10-60 έγγραφο Ο.Δ.Ε.Π

Οι τοίχοι κοσμούνται από τοιχογραφίες με αργυρά πουκάμισα (βλ. Εικ.10α-ε και Μελέτη συντήρησης τοιχογραφιών). Ο ανατολικός τοίχος φέρει τοιχογραφημένα επιχρίσματα σε όλη την επιφάνεια, ενώ οι υπόλοιποι τοίχοι είναι διακοσμημένοι με ολόσωμες παραστάσεις αγίων σε μια ζώνη ύψους 1μ. στο μέσον του ύψους του τοίχου. Στον βόρειο τοίχο υπάρχει και μια δεύτερη τοιχογραφημένη ζώνη ύψους 45εκ. Τα ξύλινα στοιχεία εσωτερικού εξοπλισμού είναι νεότερα.

Το ξύλινο σκαλιστό τέμπλο έχει κατασκευαστεί κατά τη δεκαετία 1970 – 80 ενώ το παγκάρι είναι κατασκευασμένο το 1970, σύμφωνα με το κείμενο της έκδοσης της Μονής Πεντέλης. Τα ξύλινα κουφώματα είναι αντικατεστημένα πρόσφατα.

Η τοιχοποιία αποτελείται από φέρουσα αργολιθοδομή ενώ στον βόρειο τοίχο έχει ενσωματωθεί τμήμα υποστυλώματος της στοάς του Μεγάλου ΟΔΕΠ.

Εικόνα 10 α-ε Ο τοιχογραφικός διάκοσμος του νότιου (α,β), βόρειου, (γ,δ) δυτικού, (δ), και ανατολικού (ε) τοίχου

Β.3 Ιστορικό επεμβάσεων

Το πιο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό του ναού της αγίας Δύναμης αποτελεί η συνεχής μετάλλαξή του, ενώ η διερεύνηση των οικοδομικών του φάσεων είναι ιδιαίτερα δυσχερής και αποτελεί πρόκληση. Όπως προκύπτει από την μέχρι τώρα έρευνα, φαίνεται πως πρόκειται για έναν ναό ο οποίος έχει υποστεί πολλές μετατροπές και επισκευές, για τις οποίες υπάρχουν ενδείξεις, όπως θα αναλυθεί και παρακάτω. Στην αποσαφήνιση των στοιχείων αυτών θα μπορούσε να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό η συνολική καθαίρεση των εξωτερικών επιχρισμάτων του ναού. Παρακάτω παρατίθεται ένα ιστορικό επεμβάσεων, με βάση τα μέχρι τώρα ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία.

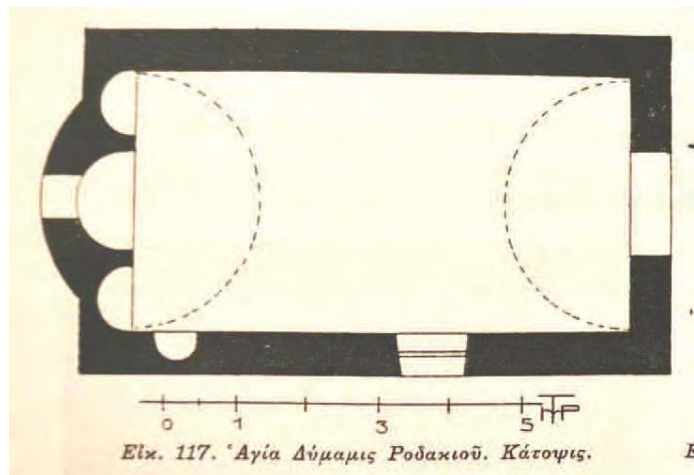
Όπως προαναφέρθηκε, ο ναός εικονίζεται στον χάρτη του 1831 ως ένας ερειπωμένος ναός με ορθογώνια κάτοψη, δύο κίονες και τρίπλευρη κόγχη, με διαστάσεις περίπου 11,5μΧ8μ και σε θέση μάλλον διαφορετική από την σημερινή. Μεταξύ του 1831 και 1833 φαίνεται ότι ο ναός ξαναχτίζεται, με τετράγωνη κάτοψη αυτή τη φορά, σύμφωνα με τις απεικονίσεις των χαρτών μετά το 1834 και έως το 1837 (εικ4). Αν και η ακρίβεια κάποιων απεικονίσεων δεν θα πρέπει να θεωρηθεί μεγάλη, ωστόσο δίνει μια εικόνα, των αναλογιών του κτηρίου και της σχέσης του με τα περιβάλλοντα στοιχεία.

Κατά τη διάνοιξη της οδού Μητροπόλεως ο ναός σμικρύνεται, στοιχείο που αναφέρεται αφενός από τον Α. Ξυγγόπουλο¹⁶ ως μαρτυρία του Κ. Πιττάκη, και αφετέρου φαίνεται και στη σύγκριση των χαρτών του 1837 και του 1847 (εικ 4). Στον χάρτη του Stauffert του 1836-1837 φαίνεται ναός τετραγωνικής κάτοψης, με τρεις προεξέχουσες κόγχες, με τον άξονα της υπό διάνοιξη οδού Μητροπόλεως να διαπερνά τον κεντρικό άξονα του ναού. Στο χάρτη αυτό φαίνεται να διαμορφώνεται πλάτωμα γύρω από το ναό. Στον χάρτη του 1847 απεικονίζεται ο ναός με ορθογωνική κάτοψη και αναλογίες παρεμφερείς με αυτές του σημερινού ναού, ενώ φαίνεται πως ο άξονας της οδού Μητροπόλεως περνάει πλέον βορείως του ναού, όπως και σήμερα. Σύμφωνα με τα παραπάνω, θεωρώντας ότι το σημερινό κτήριο ταυτίζεται με το κτήριο που απεικονίζεται στον χάρτη του 1847, συνάγουμε ότι στο διάστημα 1837 - 1847 έλαβε χώρα η τελευταία – γνωστή – σημαντική οικοδομική μεταβολή του ναού, ο οποίος φαίνεται να κτίστηκε στο διάστημα 1832- 1834, και στη συνέχεια να σμικρύνθηκε, ή να

¹⁶ Ξυγγόπουλος, ΕΜΜΕ 1929, σελ.99

ξαναχτίστηκε εξολοκλήρου¹⁷. Ο ναός αυτός κηρύχθηκε το 1923 ως μνημείο με Βασιλικό Διάταγμα (ΒΔ 26-10-1923 - ΦΕΚ 328/Α/14-11-1923) . Την περίοδο αυτή, έως και το 1929, που δημοσιεύεται κάτοψη και περιγραφή του ναού στο Ευρετήριο Μεσαιωνικών Μνημείων, ο ναός έχει τη μορφή που φαίνεται σε παλιά φωτογραφία, με προεξέχον, τετράγωνης διατομής γείσο στις κατά μήκος πλευρές, μεγάλο στέγαστρο στη δυτική πλευρά και περιβάλλεται από κτήρια σε επαφή, στη νότια και ανατολική πλευρά (εικ 5). Ενδιαφέρον στοιχείο αποτελεί το κτήριο στα ανατολικά που φαίνεται στη φωτογραφία προ του 1929 να βρίσκεται σε επαφή με το ναό, γεγονός που εγείρει απορίες σε σχέση με την μορφή της κόγχης του ιερού, και την διαμόρφωσή της κατά την φάση αυτή. Σημειώνεται ωστόσο, πως στην αεροφωτογραφία του 1957 (εικ 7) φαίνεται να διαγράφεται κανονικά η κόγχη στα ανατολικά, ενώ το κτήριο είναι πλέον κατεδαφισμένο. Φαίνεται επίσης κατασκευή – επέκταση σε τμήμα του βόρειου τοίχου του ναού, στοιχείο που δεν υπάρχει στην προγενέστερη απεικόνιση, ούτε σε μεταγενέστερη. Ένα άλλο παράδοξο στοιχείο προκύπτει από την αποτύπωση και περιγραφή του ναού ως καμαροσκεπούς¹⁸. (εικ 11)

Αν δεν πρόκειται για λάθος, θα μπορούσε να υποθέσει κανείς πως ο ναός αρχικά ήταν καμαροσκεπής, και στο διάστημα μεταξύ της δεκαετίας του 1930 και 1960 η στέγη αντικαταστάθηκε από ξύλινο φέροντα οργανισμό. Αν και δεν έχει βρεθεί βιβλιογραφική αναφορά που

Εικόνα 7 Σκαρίφημα κάτοψης από το ΕΜΜΕ, 1929

να επιβεβαιώνει κάτι τέτοιο, η καθαίρεση των επιχρισμάτων θα βοηθούσε στην αποσαφήνιση της υπόθεσης αυτής. Η αποτύπωση που δημοσιεύεται το 1929 δείχνει επίσης τον νότιο τοίχο χωρίς τη σημερινή κόγχη, ωστόσο πρέπει να συνεκτιμηθεί το γεγονός πως είναι σχηματική και ίσως η κόγχη να έχει παραληφθεί. Σημειώνεται πως κατά τις εργασίες αποκατάστασης

¹⁷ Το μικρό ενδεχόμενο να σώζεται τμήμα του ανατολικού τοίχου του αρχικού ναού του 17^{ου} αι., ενσωματωμένο στο σημερινό ναό, ίσως διευκρινιστεί μετά τις καθαυρέσεις των επιχρισμάτων.

¹⁸ Ξυγγόπουλος, ΕΜΜΕ, Τεύχος Β΄, σελ 99, εικ 117. Η μεταγενέστερη αναφορά στην Αγία Δύναμη ως καμαροσκέπαστης βασιλικής, από τον Κώστα Μπίρη, στο βιβλίο του «Αι Αθήναι» του 1966, θα πρέπει να θεωρηθεί τουλάχιστον μη ανταποκρινόμενη στην τότε υπάρχουσα κατάσταση του ναού.

που έλαβαν χώρα το 1963 η ξύλινη στέγη κατά πάσα πιθανότητα προϋπήρχε. Υπάρχει όμως μια αντικρουόμενη αναφορά πάνω σε αυτό το θέμα από τον Π. Λαζαρίδη. Συγκεκριμένα, το 1963 περιγράφει αντικατάσταση στέγης, ενώ το 1965, αναφερόμενος στις εργασίες του 1963, περιγράφει αντικατάσταση μόνο της κεράμωσης¹⁹. Για τις εργασίες που έλαβαν χώρα τη χρονιά αυτή έχουμε τις παρακάτω αναφορές:

- Στο Αρχαιολογικό Δελτίο αναφέρεται από τον Π. Λαζαρίδη πως «αντικατεστάθη η ξύλινη στέγη μετά των κεράμων, αντικατεστάθησαν οι εξωτερικοί σουβάδες, διεμορφώθη ο προ της εισόδου χώρος, ετοποθετήθη ξύλινον γείσον κατά την δυτικήν πλευράν και κατασκευάσθη μονόλοβον κωδωνοστάσιον επί του βορείου τοίχου». Παράλληλα, σε έγγραφο της Υπηρεσίας²⁰ που περιγράφει το πρόγραμμα εργασιών για την αποκατάσταση του ναού αναφέρονται οι εξής εργασίες:
«1. Κατεδάφισης των πρόσθετων τοίχων εις την νότιαν πλευράν του ναού
2. Καθαρισμός εκ των κονιαμάτων εις όλας τας πλευράς του ναού
3. Αρμολόγημα της τοιχοποιίας (εφόσον θα είναι δυνατόν να διατηρηθεί εμφανής η τοιχοποιία)
4. Διαμόρφωσις του προ της εισόδου χώρου
5. Επιδιόρθωσις και επικεράμωσις του προστώου. Αφαίρεσις των προχείρων υποστυλωμάτων και στήριξις δια ξύλινων προβόλων συμφώνως προς το σχέδιον
6. Επιδιόρθωσις της στέγης. Αντικατάστασις κεράμων»

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται πως υπήρξε κάποιου είδους σχέδιο αποκατάστασης του ναού που προέβλεπε εμφανή λιθοδομή, εφόσον το επέτρεπε η κατάσταση διατήρησης, το οποίο προφανώς τελικώς δεν εφαρμόστηκε. Φαίνεται επίσης πως η προσθήκη του στεγάστρου, του κωδωνοστασίου και του τοιχίου στη δυτική πλευρά έγιναν στο πλαίσιο της πρότασης αυτής. Επιπρόσθετα, προκύπτει πως στη νότια πλευρά του ναού υπήρχαν υπολείμματα τοίχων, του προσκείμενου, κατά πάσα πιθανότητα, κτηρίου του μετοχίου, και τα οποία αποξηλώθηκαν τη χρονιά αυτή. Εξάλλου, κατά την αποκάλυψη του θεμελίου στην περιοχή αυτή, φάνηκε πως ο τοίχος δεν έχει σαφές μέτωπο, γεγονός που συνηγορεί στην ύπαρξη υπολειμμάτων προσκείμενου στο ναό κτηρίου.

¹⁹ ΑΔ 18, 1963, Χρονικά, σελ 54, ενώ στο ΑΔ 21, 1966, Χρονικά, σελ 112, αναφερόμενος ο ίδιος συντάκτης στις εργασίες, γράφει: «Κατά το παρελθόν έτος είχε γίνει η ανάσυρσις των κεράμων της στέγης, η αντικατάστασις των εξωτερικών επιχρισμάτων και η διαμόρφωσις του χώρου πέριξ του ναΐσκου....»

²⁰ Έγγραφο της Διεύθυνσης Αναστηλώσεως προς τον Οργανισμό Διοικήσεως Εκκλησιαστικής Περιουσίας, την 28/3/1962 με αρ. Πρωτ. 7574.

Το 1965, ύστερα από αίτηση²¹ του Ηγουμενοσυμβουλίου της Ιεράς Μονής Πεντέλης να συμπεριλάβει στις εργασίες αναστήλωσης τα εσωτερικά επιχρίσματα τα οποία καταρρέουν, έλαβαν χώρα οι εξής εργασίες: Έγινε αφαίρεση και ανακατασκευή των φθαρμένων επιχρισμάτων κατά μήκος του βόρειου, δυτικού και νότιου τοίχου σε ύψος 1μ. από το δάπεδο, από ειδικό συνεργείο υπό του ζωγράφου συντηρητή Τ. Μαργαριτώφ. Έγινε καθαρισμός και συντήρηση των τοιχογραφιών της μεσαίας ζώνης, αφαιρέθηκαν τα επιχρίσματα και τα ελαιοχρώματα από τις επιφάνειες των τοίχων, πάνω από την τοιχογραφημένη ζώνη και αποκαλύφθηκε έτσι ζωγραφικός διάκοσμος από φυτικά θέματα με την τεχνική al fresco, και ένα εξαπτέρυγο στον ανατολικό τοίχο. Έγινε καθαρισμός και συμπλήρωση του ζωγραφικού διακόσμου και συμπλήρωση των επιχρισμάτων. Αφαιρέθηκε το νεότερο ελαιόχρωμα από το ξύλινο τέμπλο και φάνηκε ο παλιότερος διάκοσμος αυτού. Αντικαταστάθηκε η ηλεκτρική εγκατάσταση με νέα, μη ορατή, και ανανεώθηκε ο χρωματισμός της ξύλινης οροφής, σε απόχρωση «εναρμονιζόμενη» προς τον ζωγραφικό διάκοσμο. Βρέθηκε επίσης το μαρμάρινο επίθημα της βάσης της αγίας τράπεζας²².

Όπως προκύπτει από την παραπάνω περιγραφή, στη θέση του σημερινού τέμπλου υπήρξε άλλο, επίσης ξύλινο το οποίο είχε δεχθεί ελαιοχρωματισμούς. Δεν υπάρχουν προς το παρόν στοιχεία για τη μορφή του τέμπλου αυτού, ενώ υπάρχει και μία προφορική μαρτυρία από προσκυνήτρια του ναού για την ύπαρξη χαμηλού, μαρμάρινου τέμπλου πριν την αντικατάστασή του με ξύλινο. Η ίδια προσκυνήτρια αναφέρει πως υπήρχε δάπεδο με μεγάλες αδρολαξευμένες πλάκες, πριν την αντικατάστασή του από το σημερινό, γεγονός που εγείρει ερωτηματικά, δεν μπορεί ωστόσο με τα μέχρι τώρα αρχειακά στοιχεία να επιβεβαιωθεί.

Όσον αφορά τις επισκευές στα επιχρίσματα, αυτές επιβεβαιώνονται και από την παρατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης. Μάλιστα τα τοιχογραφημένα επιχρίσματα φαίνεται να έχουν δεχθεί επιζωγραφίσεις κατά τόπους, και στα περιγράμματα των εικόνων, ενώ φαίνεται να έχουν γίνει και μεταγενέστερες από τις προαναφερθείσες επεμβάσεις στις τοιχογραφίες, όπως συμπληρώσεις και επισκευές, και πέρασμα με βερνίκι και σκούρο χρώμα για την ομογενοποίηση της όψης των τοιχογραφιών (εικ 12, 13) (βλ. Μελέτη συντήρησης τοιχογραφιών). Κατά τις δύο

²¹ Αίτηση του Ηγουμενοσυμβουλίου της Ιεράς Μονής Πεντέλης προς τον Έφορον Βυζαντινών αρχαιοτήτων την 16/1/1965 και έγκριση των εργασιών – χωρίς μελέτη - από την Υπηρεσία Αναστηλώσεως την 30/1/1965 με αρ Πρωτ. 1551/111

²² Περιγραφή εργασιών από τον Π. Λαζαρίδη, στο ΑΔ 21, 1966, Χρονικά, σελ 112-113

τελευταίες δεκαετίες εξακολούθησαν οι μικροεπεμβάσεις στο ναό, με επιχρωματισμό των όψεων και της κεράμωσης, ελαιοχρωματισμό και χρωματισμό των εσωτερικών επιφανειών, αντικατάσταση των κουφωμάτων, προσθήκη στοιχείων εξοπλισμού.

Συνοψίζοντας, όσον αφορά τις επεμβάσεις στο ναό, παραμένει αδιευκρίνιστο, αν η θέση του ναού ταυτίζεται σε κάποια σημεία με τη θέση του παλαιότερου, αν υπήρχε καμάρα και πότε αντικαταστάθηκε από ξύλινη στέγη, πότε κατασκευάστηκε το μαρμάρινο δάπεδο, και τι είδους τέμπλο υπήρχε πριν την αντικατάστασή του από το σημερινό.

Εικόνα 8 Άποψη του νότιου τοίχου το 1994, πριν τους επιχρωματισμούς. Διακρίνονται οι επισκευές στο επίχρισμα και η μορφή της αγίας Φιλοθέης που σήμερα καλύπτεται από το προσκυνητάρι. (αρχείο ΔΑΒΜΜ)

Εικόνα 9 Άποψη του βόρειου τοίχου το 1994. Διακρίνεται ελαιοχρωματισμός ανοιχτού γκρι χρώματος (αρχείο ΔΑΒΜΜ)

Γ. ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Γ.1 Κατάσταση διατήρησης

Ο ναός της Αγίας Δύναμης διατηρείται γενικώς σε καλή κατάσταση, με τοπικές φθορές. Παρακάτω θα αναλυθεί η κατάσταση διατήρησης ανά οικοδομικό στοιχείο.

Θεμέλια

Τμήματα των θεμελίων αποκαλύφθηκαν στις πρόσφατες ανασκαφικές εργασίες. Η θεμελίωση του ναού παρουσιάζει ανομοιογένεια ως προς τη δομή, τη μορφή και το βάθος έδρασης. Στη νότια πλευρά του ναού, στο μέσον περίπου του μήκους του, διανοίχθηκε διερευνητική τομή μήκους περίπου 2,40μ η οποία αποκάλυψε τη βάση του τοίχου. Φάνηκε ότι αυτός έχει ασαφές κατά τόπους μέτωπο, και θεμελιώνεται πάνω σε προγενέστερο τοίχο από λίθους και πλίνθους. Ο προγενέστερος αυτός τοίχος εξέχει του νότιου τοίχου του ναού, και μάλιστα με διαφορετική διεύθυνση, περίπου κατά 3 μοίρες, ενώ θεμελιώνεται σε μεγάλες μαρμάρινες πλάκες και μαρμάρινα μέλη σε 2^η

Εικόνα 14 Άποψη της διερευνητικής τομής στα θεμέλια του νότιου τοίχου

χρήση (εικ 14). Στην βόρεια πλευρά του ναού διανοίχθηκε τομή μήκους 3μ ξεκινώντας από την ανατολική γωνία του ναού, και βάθους περίπου 1,5μ. Αποκαλύφθηκε πως ο βόρειος τοίχος του ναού φαίνεται να συνεχίζει σε βάθος ακόμα και 1,5μ στο κεντρικό τμήμα, με το ενδεχόμενο ωστόσο να πρόκειται για τοίχο άλλης οικοδομικής φάσης (εικ 15). Η τοιχοποιία στο τμήμα αυτό αποτελείται από ημιμάξευτους λίθους και πλίνθους στους οριζόντιους και ενίοτε στους κατακόρυφους αρμούς. Αποκαλύφθηκε επίσης η συνέχεια του υποστυλώματος από οπλισμένο σκυρόδεμα το οποίο, όπως και στο σκάμμα που διανοίχθηκε ανατολικά του ναού, συνεχίζει σε αρκετό βάθος, υπό τη μορφή ορθογωνικού πεσσού. Τα θεμέλια γενικώς δεν παρουσιάζουν εμφανή προβλήματα. Ωστόσο, πρόβλημα αποτελεί η ύπαρξη σωλήνα απορροής, ο οποίος εκβάλλει στο πρόσωπο του βόρειου τοίχου, στη στάθμη περίπου του δαπέδου του

ναού, και 10 εκ δυτικά του υποστυλώματος, με αποτέλεσμα η περιοχή της τοιχοποιίας να έχει μόνιμο πρόβλημα υγρασίας (εικ 15)

Εικόνα 10 α-δ : Απόψεις της διερευνητικής τομής στα θεμέλια του βόρειου τοίχου.

Τοίχοι

Οι τοίχοι είναι σε καλή σχετικά κατάσταση, με μικρές παραμορφώσεις που οφείλονται κατά πάσα πιθανότητα σε πλημμελή κατασκευή ή και στις συνεχείς ανακατασκευές. Ο ανατολικός τοίχος παρουσιάζει στο νότιο τμήμα του μικρή κατακόρυφη ρωγμή εξωτερικά (εικ 16) , ενώ από την παρατήρηση των εσωτερικών επιχρισμάτων και των επισκευών τους φαίνεται ότι έχει παρουσιάσει και κατά το παρελθόν ρωγμή στη νότια κόγχη (εικ 17). Οι ρωγμές αυτές δε φαίνεται να είναι ενεργές, και πιθανώς να σχετίζονται με προηγούμενες εργασίες και εκσκαφές στη στάθμη των θεμελίων, αλλά και με το εξαιρετικά μικρό πάχος του τοίχου στα σημεία αυτά. Στο βόρειο τοίχο υπάρχει πρόβλημα ασυνέχειας της τοιχοποιίας λόγω της ύπαρξης του υποστυλώματος του υπερκείμενου κτηρίου (βλ. Στατική Μελέτη).

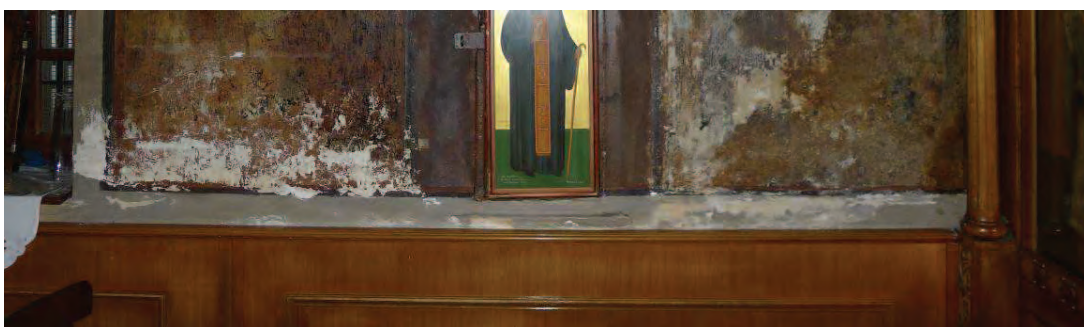

Εικόνα 12 Ρωγμή στον ανατολικό τοίχο εξωτερικά

Εικόνα 11 Σημάδια επισκευής στον ανατολικό τοίχο εσωτερικά

Τέλος, οι τοίχοι παρουσιάζουν προβλήματα ανερχόμενης υγρασίας. Αυτά οφείλονται στην υπερύψωση της εξωτερικής στάθμης του δαπέδου αλλά πιθανώς και σε άλλους παράγοντες που δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθούν επαρκώς και σχετίζονται με υπόγεια ύδατα. Η απορροή από σωλήνα που περιγράφηκε παραπάνω (βλ. Θεμέλια) είναι σίγουρο ότι προκαλεί μεγάλο μέρος της φθοράς του βόρειου τοίχου στο σημείο εκείνο, ενώ την κατάσταση επιβαρύνει η πρόσφατη κατασκευή ξύλινης επένδυσης εσωτερικά, σε ύψος 95 εκ περιμετρικά των τοίχων (εικ 18).

Εικόνα 18 Προβλήματα υγρασίας στον βόρειο τοίχο.

Στέγη και επικάλυψη στέγης

Η στέγη του ναού βρίσκεται σε καλή κατάσταση διατήρησης, τόσο όσον αφορά τον φέροντα οργανισμό, όσο και το σανίδωμα.

Τα κεραμίδια βυζαντινού τύπου που τοποθετήθηκαν κατά τις εργασίες αποκατάστασης του 1963 έχουν παρουσιάσει φθορές και θραύσεις, ενώ πρόσφατα δέχθηκαν ατυχή επιχρωματισμό. Η επικάλυψη του ναού παρουσιάζει επιπλέον αστοχία στο σημείο επαφής με το κωδωνοστάσιο.

Στοιχεία όψεων

Το γείσο του ναού από προεξέχουσες πλίνθους δεν παρουσιάζει προβλήματα, εκτός από τη μικρή ρωγμή στον ανατολικό τοίχο. (εικ 16)

Το νεότερο στέγαστρο παρουσιάζει φθορές στην κεράμωση, και αποτελεί ασύμβατο στοιχείο της όψης σε σχέση με τις αναλογίες και τη μορφολογία του κτίσματος.

Κωδωνοστάσιο

Το κωδωνοστάσιο, κτισμένο το 1963 από λαξευτή λιθοδομή βρίσκεται σε καλή κατάσταση διατήρησης, αποτελεί ωστόσο πρόσθετο βάρος για την υποκείμενη λιθοδομή, ενώ δημιουργεί πρόβλημα στην απορροή των υδάτων της στέγης λόγω ελλιπούς διαμόρφωσης του σημείου επαφής με την κεράμωση. Παρουσιάζει επιπλέον, αισθητικό πρόβλημα λόγω ασύμβατης μορφολογίας σε σχέση με το μνημείο, τόσο ως προς τις αναλογίες, όσο και ως προς την μορφή της τοιχοποιίας.

Δάπεδα

Το νεότερο, μαρμάρινο δάπεδο διατηρείται σε καλή κατάσταση. Το παλαιό μαρμάρινο δάπεδο εξωτερικά, στα δυτικά του ναού, διατηρείται επίσης σε καλή κατάσταση.

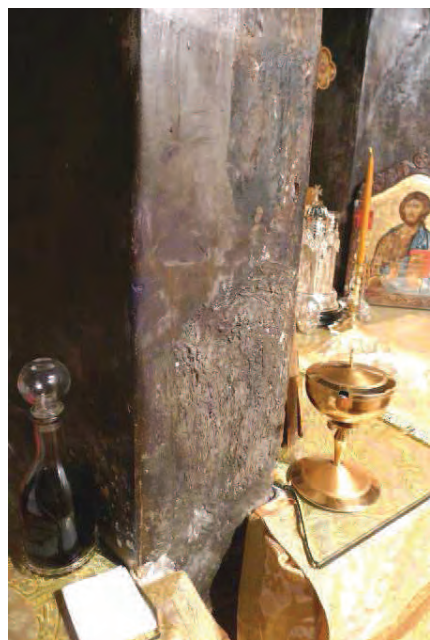
Επιχρίσματα

Τα εξωτερικά επιχρίσματα κατασκευασμένα από ασβεστοκονίαμα το 1963 βρίσκονται σε κακή κατάσταση (εικ 19) (βλ. Μελέτη συντήρησης). Επιπρόσθετα, έχουν τα τελευταία χρόνια δεχθεί ατυχείς επιχρωματισμούς με πλαστικό χρώμα. Τα εσωτερικά επιχρίσματα έχουν δεχθεί συμπληρώσεις και επισκευές με ασύμβατα, σε πολλές περιπτώσεις, υλικά, όπως τσιμεντοκονιάματα, κυρίως κατά τις εργασίες

αποκατάστασης το 1966²³, αλλά και μεταγενέστερα, ενώ παρουσιάζουν κατά τόπους σημαντικές φθορές. (εικ 20-22) (Βλ. Μελέτη συντήρησης τοιχογραφιών)

Εικόνα 19 Φθορές στα εξωτερικά επιχρίσματα, δυτικός τοίχος

Εικόνα 20 Επισκευές με ασύμβατα υλικά στον ανατολικό τοίχο

Εικόνα 13 Φθορές και επισκευές στο νότιο τοίχο. (αρχείο ΔΑΒΜΜ 1994)

Εικόνα 14 Επισκευές στην πρόθεση. (αρχείο ΔΑΒΜΜ 1994)

²³ ΑΔ 21, 1966, σελ. 112-113

Ανοίγματα - Κουφώματα

Τα ανοίγματα βρίσκονται γενικώς σε καλή κατάσταση διατήρησης. Ωστόσο, το μαρμάρινο πλαίσιο του δυτικού ανοίγματος παρουσιάζει εκτεταμένες επικαλύψεις με χρώματα και ρητίνες, καθώς και φθορά από πρόσφατη διάνοιξη οπής για την στήριξη μπάρας ασφαλείας (εικ 23). Το πλαίσιο του βόρειου παραθύρου παρουσιάζει θραύσεις λόγω της οξειδωσης του μεταλλικής σιδεριάς. Τα κουφώματα είναι νεότερα, σε μέτρια κατάσταση, αλλά ασύμβατης αισθητικής και ενίοτε πλημμελούς κατασκευής. (εικ 24).

Εικόνα 16 Δυτική θύρα και λεπτομέρεια μαρμάρινης παραστάδας

Εικόνα 15 Πλαίσιο βόρειου ανοίγματος

Στοιχεία εξοπλισμού

Τα εσωτερικά στοιχεία εξοπλισμού είναι νεότερα και διατηρούνται σε καλή κατάσταση.

Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις

Οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του ναού είναι τοποθετημένες εν μέρει κατά τις εργασίες αποκατάστασης της δεκαετίας του 1960, είτε πιο πρόσφατα, όπως η εγκατάσταση κλιματισμού, και εκτός της προχειρότητας κατασκευής τους, αποτελούν σοβαρό αισθητικό πρόβλημα, όντας εμφανείς.

Περιβάλλον χώρος

Ο περιβάλλον χώρος του ναού παρουσιάζει λειτουργικά προβλήματα, περιορισμένος στη μικρή αυλή της δυτικής πλευράς και χωρίς πρόσβαση ΑΜΕΑ.

Γ.2 Κατάταξη και αξιολόγηση των προβλημάτων

Τα προβλήματα που παρουσιάζει ο ναός κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:

α. Δομοστατικά προβλήματα

Τα σημαντικότερα προβλήματα που διαπιστώθηκαν αφορούν ρηγματώσεις στον ανατολικό τοίχο, ενώ οι περιορισμένες αποκλίσεις τοίχων θεωρούνται αμελητέες και δεν σχετίζονται με δομοστατικά προβλήματα, αλλά μάλλον με πλημμελή κατασκευή της τοιχοποιίας και του επιχρίσματος.

Πρόβλημα συμβατότητας παρουσιάζεται στο σημείο που το υποστύλωμα του υπερκείμενου κτηρίου έχει εισχωρήσει στην τοιχοποιία του ναού, με αποτέλεσμα να δημιουργεί σημείο ασυνέχειας, χωρίς ωστόσο να επηρεάζει τη στατική επάρκεια του μνημείου. (βλ. Στατική Μελέτη).

β. Οικοδομικά προβλήματα

Παρουσιάζεται αποσάθρωση του εξωτερικού επιχρίσματος, φθορά κατά τόπους των εσωτερικών επιχρισμάτων και φθορά της κεράμωσης.

γ. Λειτουργικά προβλήματα

Τα λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο ναός αφορούν κυρίως τις Η/Μ εγκαταστάσεις και την έλλειψη πρόσβασης για ΑΜΕΑ.

δ. Προβλήματα ανάδειξης της ιστορικής & αρχαιολογικής αξίας

Αρκετά σημαντικά είναι τα προβλήματα ανάδειξης της ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας του ναού, που οφείλονται όχι μόνο στο γεγονός ότι καλύφθηκε από τον όγκο του υπερκείμενου κτηρίου, αλλά και στις ασύμβατες και ενίοτε πρόχειρες επεμβάσεις και επισκευές που δέχθηκε κατά τη διάρκεια του τελευταίου αιώνα. Επιπλέον, η υποβάθμισή του σε σχέση με τη στάθμη του πεζοδρομίου δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο την ανάδειξή του.

Δ. ΠΡΟΤΑΣΗ

Δ.1 Σκοπιμότητα και γενική περιγραφή της πρότασης

Ο ναός της αγίας Δύναμης, αν και μικρό και υποβαθμισμένο μνημείο, αποτελεί σημείο αναφοράς για το κέντρο της Αθήνας και βρίσκεται σε πολυσύχναστο δρόμο, με πολλούς επισκέπτες και προσκυνητές καθημερινά. Η αποκατάσταση του αποτελεί αναγκαιότητα, και θα συμβάλει στην εξασφάλιση του μνημείου έναντι των παραγόντων φθοράς. Παράλληλα, με την ανάδειξή του θα ενταχθεί στο πλέγμα των μνημείων του κέντρου της Αθήνας που διηγούνται την ιστορία του αστικού ιστού και τις μεταβολές του στο χρόνο, συμβάλλοντας στην κατανόηση του ιστορικού κέντρου.

Η ιστορία του μνημείου τα τελευταία 55 χρόνια συμπορεύεται με αυτή του παρακείμενου κτηρίου, σε σχέδια του Πάτροκλου Καραντινού. Η σχέση των δύο άρρηκτα δεμένα, αλλά και άνιση, επιβάλλει την αναδιαπραγμάτευση της με στόχο την βέλτιστη συμβίωση και των δύο στον ίδιο χώρο. Σήμερα ο ναός φαίνεται σαν να ξεφυτρώνει άτακτα στον αστικό ιστό και να καταλαμβάνει μικρά κομμάτια χώρου, επαρκή μόνο για την επιβίωση του και όχι για την ανάδειξή του. Βασικός στόχος είναι η ανάπτυξη μιας νέας διαλεκτικής μεταξύ τους, με την ανακατάληψη του ζωτικού χώρου του ναού και την αισθητική του ανάδειξη. Την αναβάθμιση της σχέσης τους σε συμβιωτική, παρά παρασιτική, και την εύρυθμη συνέχεια της κοινής πορείας των δύο κτηρίων, ώστε ο ναός να μην φαίνεται σαν ένα άναρχο ίχνος της αθηναϊκής ιστορίας, αλλά ένα χωρόσημο που διεπιδρά επί ίσοις όροις με το παρακείμενο κτήριο και τον αστικό χώρο γενικότερα.

Οι επεμβάσεις που προτείνονται παρακάτω στοχεύουν στην αποκατάσταση των προβλημάτων του μνημείου όπως αναπτύχθηκαν παραπάνω, δηλαδή κυρίως στην ανάδειξη και αναβάθμισή του, και την επίλυση των περιορισμένων δομοστατικών και οικοδομικών προβλημάτων.

Οι στόχοι αυτοί προτείνεται να επιτευχθούν με την στερέωση του μνημείου ό,που εμφανίζει αστοχία, δηλαδή κατά κύριο λόγο στον ανατολικό τοίχο, στην εξασφάλισή του από τα προβλήματα υγρασίας με την ταπείνωση, κατά το δυνατόν, της εξωτερικής στάθμης και την κατασκευή αποστραγγιστικού συστήματος, την κατασκευή νέων Η/Μ εγκαταστάσεων και την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου με σκοπό την βελτίωση της πρόσβασης και την ανάδειξή του. Για την μορφολογική αποκατάσταση και ανάδειξη της αρχαιολογικής και αρχιτεκτονικής αξίας του μνημείου

προτείνεται η καθαίρεση και απομάκρυνση των ασύμβατων μεταγενέστερων κατασκευών, επισκευών και επεμβάσεων. Συγκεκριμένα προτείνεται η καθαίρεση των νεότερων, ασύμβατων κατασκευών του κωδωνοστασίου, του στεγάστρου, του αναλημματικού τοιχίου, στοιχείων εξοπλισμού και των κουφωμάτων, και η κατασκευή νέων, απλής μορφής, συμβατής με την λιτή μορφολογία του ναού. Προτείνεται επίσης η ανακατασκευή των εξωτερικών και αποκατάσταση των εσωτερικών επιχρισμάτων.

Οι νέες κατασκευές θα ακολουθούν σε γενικές γραμμές τις αναλογίες και τις απλές μορφές του ναού, χωρίς να μιμούνται παλιότερες μορφές, θα εναρμονίζονται με την αισθητική του μνημείου, και θα υπογραμμίζουν τη ύπαρξη του, αλλά συγχρόνως δεν θα επισκιάζουν την χρήση και την όψη του παρακείμενου κτιρίου.

Για το εσωτερικό του ναού δεδομένης της καλή κατάστασης διατήρησης του πατώματος και του τέμπλου, αλλά και την έλλειψη αρχαιολογικών ή βιβλιογραφικών στοιχείων για την πρότερη μορφή τους, προτείνεται αρχικά η αρχαιολογική διερεύνηση ,και μόνο αν προκύψουν νέα στοιχεία η αλλαγή τους.

Πιο συγκεκριμένα προτείνονται οι εξής επεμβάσεις:

Δ.2 Αναλυτική περιγραφή των προτεινόμενων επεμβάσεων

Θεμέλια (βλ. Στατική Μελέτη)

Τα θεμέλια θα διατηρηθούν ως έχουν, εκτός και αν κατά τη διάρκεια των εργασιών διαπιστωθεί πρόβλημα που χρήζει αντιμετώπισης. Για την προστασία από την ανερχόμενη υγρασία προτείνεται η εξυγίανση του εδάφους περιμετρικά του ναού, κατά τα πρότυπα της αποστραγγιστικής τάφρου. Επειδή ωστόσο, λόγω της ιδιομορφίας του σημείου, των διαφόρων νέων και παλαιών κατασκευών που δυσχεραίνουν την διαμόρφωση απορροής αλλά και την πλήρη υποβάθμιση του εδάφους ως τη στάθμη των θεμελίων, προτείνεται η δημιουργία κεκλιμένου πυθμένα στη διαμόρφωση, που θα απομακρύνει τα ύδατα από τους τοίχους του ναού. Υποβάθμιση της στάθμης του περιβάλλοντος χώρου προβλέπεται στα νοτιοδυτικά μέχρι τη στάθμη του παλαιού δαπέδου, και στα νοτιοανατολικά κατά 20 εκ., αναλόγως και των ευρημάτων κατά τη διάρκεια των εργασιών.

Τοίχοι (βλ. Στατική Έκθεση)

Για την αντιμετώπιση των οικοδομικών και των δομικών προβλημάτων των τοίχων του μνημείου, προτείνεται καταρχάς η ενίσχυση των υφιστάμενων τμημάτων όπου κριθεί απαραίτητο. Θα προηγηθεί καθαίρεση των εξωτερικών επιχρισμάτων, των σαθρών μη τοιχογραφημένων εσωτερικών επιχρισμάτων, και καθαρισμός από τα αποσαθρωμένα και ετοιμόρροπα τμήματα σύμφωνα με τις υποδείξεις της επίβλεψης. Η αποκατάσταση της συνέχειας των τοίχων στις θέσεις των ρηγματώσεων, θα γίνει με βαθύ αρμολόγημα, και αν κριθεί απαραίτητο από το μέγεθος της ρωγμής, με λιθοσυρραφή, ύστερα από τον βαθύ καθαρισμό και την αφαίρεση των χαλαρών λίθων. Στην περίπτωση που αποκαλυφθούν εκτεταμένες ασυνέχειες στην τοιχοποιία προτείνεται η χρήση ενεμμάτων. Δεδομένου ότι η ακριβής σύσταση και κατά συνέπεια οι χημικές και φυσικές ιδιότητες του συνδετικού υλικού των λιθοδομών της Αγίας Δύναμης δεν είναι γνωστά στην παρούσα φάση, το υλικό που προτείνεται ικανοποιεί τις προδιαγραφές υλικών που έχουν εγκριθεί και χρησιμοποιηθεί για την αποκατάσταση αντίστοιχων μνημείων στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών (π.χ. Μονή Δαφνίου). Όταν κατά τη φάση καθαίρεσης των υφιστάμενων εξωτερικών επιχρισμάτων του ναού, καταστεί δυνατή η τεκμηρίωση του συνδετικού κονιάματος καθώς και του εύρους των βλαβών των λιθοδομών, το προτεινόμενο κονίαμα δύναται να τροποποιηθεί αναλόγως. Συνεπώς οι βασικές μηχανικές ιδιότητες αναλογούν σε μέτρο ελαστικότητας ~2 – 3 MPa ενώ υπό σχετικά χαμηλές πιέσεις (~0.075MPa), θα μπορεί να διέρχεται διαμέσου ρηγματώσεων κανονικού ελάχιστου πλάτους (Wnom) ίσου με δύο δέκατα του χιλιοστού

Η προτεινόμενη σύσταση του κονιάματος πλήρωσης (Μιλτιάδου – Fezans 2008) περιγράφεται στον ακόλουθο πίνακα:

Σύσταση ενέματος	
Υδράσβεστος NHL5	90%
Ποζολάνη	10%
Υπερρευστοποιητής (HRWRA) (1) (2)	1%
Νερό (1)	80%

(1) % επί της ξηρής φάσης του κονιάματος

Στα σημεία που τα υποστυλώματα του υπερκείμενου κτηρίου εφάπτονται στο ναό προβλέπεται η παρεμβολή αρμού για την προστασία, όσο το δυνατόν, της τοιχοποιίας

και η δημιουργία σκοτίας για τον οπτικό διαχωρισμό του μνημείου από την μεταγενέστερη επέμβαση.

Στέγη και επικάλυψη στέγης

Ο φέρων οργανισμός της στέγης θα διατηρηθεί ως έχει, με τοπικές επισκευές, όπου κριθεί απαραίτητο.

Προτείνεται η αποξήλωση της επικάλυψης, συντήρηση του σανιδώματος με τοπικές επισκευές και πέραςμα με προστατευτικό βερνίκι εμποτισμού, τοποθέτηση υγρομονωτικής μεμβράνης. Θα ακολουθήσει κατασκευή νέας επικάλυψης από χειροποίητα κεραμίδια βυζαντινού τύπου, τοποθετημένα κολυμβητά. Τέλος προτείνεται η κατασκευή και τοποθέτηση νέου, μεταλλικού σταυρού στη θέση του υπάρχοντος.

Στοιχεία όψεων

Το γείσο του ναού από προεξέχουσες πλίνθους θα διατηρηθεί ως έχει. Το νεότερο στέγαστρο θα αποξηλωθεί και στη θέση του θα κατασκευαστεί νέο, απλής μορφής μεταλλικό στέγαστρο με επικάλυψη από υαλοπίνακες (αρμέ) σύμφωνα με τα σχέδια.

Κωδωνοστάσιο

Το κωδωνοστάσιο προτείνεται να καθαιρεθεί. Προτείνεται η κατασκευή νέου απλού κωδωνοστασίου από σιδηρό φέροντα οργανισμό στη βορειοανατολική πλευρά των διαμορφώσεων της εισόδου του ναού. Η μορφή του θα είναι συμβατή με τις υπόλοιπες επεμβάσεις στο εξωτερικό του ναού. (Βλ. παράγραφος: Περιβάλλον Χώρος)

Επιχρίσματα

Τα νεότερα εξωτερικά επιχρίσματα προτείνεται να καθαιρεθούν, αφενός λόγω της κακής κατάστασης διατήρησης, αφετέρου για τον έλεγχο της κατάστασης του φέροντος οργανισμού, αλλά και για την διερεύνηση των οικοδομικών φάσεων του μνημείου. Όπου το αρμολόγημα των τοίχων είναι σαθρό θα γίνει επί πλέον απόξεση των αρμών σε βάθος και καθαρισμός με συρματόβουρτσα και πλύσιμο με νερό. Μετά τις επισκευές των αρμολογημάτων, θα κατασκευασθούν νέα τριφτά επιχρίσματα από ασβεστοκονίαμα με βάση την υδραυλική άσβεστο. Για την απόχρωση του τελικού επιχρίσματος θα γίνουν δοκιμαστικά δείγματα υπό τις οδηγίες της επίβλεψης και των

αρμόδιων υπηρεσιών. Προτείνεται η χρήση υδατοχρώματος για τον χρωματισμό του επιχρίσματος σε υπόλευκη απόχρωση. Στην περίπτωση που βρεθούν ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά μέλη σε 2^η χρήση ή ενδιαφέροντα τεκμήρια κατασκευαστικών φάσεων στις τοιχοποιίες προτείνεται, κατά περίπτωση και σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, να μείνουν ορατά, ελεύθερα από επιχρίσματα. Οι διάφορες πινακίδες θα απομακρυνθούν από τις όψεις του ναού, εκτός από την μαρμάρινη επιγραφή. Η ανάρτηση των ανακοινώσεων του ναού προτείνεται να γίνεται πάνω σε διαφανές πλεξιγκλάς διαστάσεων 30Χ65εκ. το οποίο θα στερεωθεί με αποστάτες στη νότια όψη του ναού, πίσω από το αντίστοιχο δυτικό υποστύλωμα , ώστε να περιορίζεται από μακριά κατά το δυνατόν θέασή του.

Εσωτερικά, τα τοιχογραφημένα επιχρίσματα θα αποκατασταθούν σύμφωνα με την μελέτη συντήρησης. (βλ. Μελέτη Συντήρησης) Τα νεότερα επιχρίσματα της κάτω ζώνης θα ελεγχθούν ύστερα από την αφαίρεση της ξύλινης επένδυσης των τοίχων. Συνολικά θα ελεγχθεί η έκταση της φθοράς των μη τοιχογραφημένων επιχρισμάτων ύστερα από ερευνητικές τομές σε διάφορες θέσεις του εσωτερικού του ναού. Αναλόγως των ευρημάτων θα αποφασιστούν κατά τη διάρκεια της επίβλεψης του έργου τοπικές επισκευές ή συνολική καθαίρεση και ανακατασκευή από υλικά συμβατά με τα υπάρχοντα κονιάματα.

Οι μη τοιχογραφημένες επιφάνειες, αφού επισκευαστούν, προτείνεται να βαφτούν σε απόχρωση αρμονική με τις καθαρισμένες πλέον τοιχογραφημένες επιφάνειες. Προτείνεται υψηλής ποιότητας χρώμα με βάση τα πυριτικά άλατα και ανόργανες χρωστικές ουσίες (τύπου Keim Quarzil) το οποίο θα εξομαλύνει τις τυχόν διαφορές υφής, ενώ θα αφήνει το υπόστρωμα να αναπνέει και θα προφυλάσσει από ρύπανση και ανάπτυξη μικροοργανισμών.

Δάπεδα

Το παλαιό δάπεδο στα δυτικά θα διατηρηθεί ως έχει, και θα συντηρηθεί με αντικατάσταση του αρμολογήματος. Για το εσωτερικό του ναού προτείνεται διερευνητική τομή για την εξέταση της πιθανότητας να σώζεται παλαιότερο δάπεδο. Στην περίπτωση που αυτό σώζεται σε καλή κατάσταση προτείνεται να αποκαλυφθεί και να αποκατασταθεί. Σε αντίθετη περίπτωση, προτείνεται η διατήρηση του υπάρχοντος. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, προτείνεται η κατασκευή νέου, απλής μορφής, δαπέδου με μαρμάρινες τετράγωνες πλάκες διαστάσεων 70Χ70 και υπόλευκου χρώματος.

Ανοίγματα - Κουφώματα

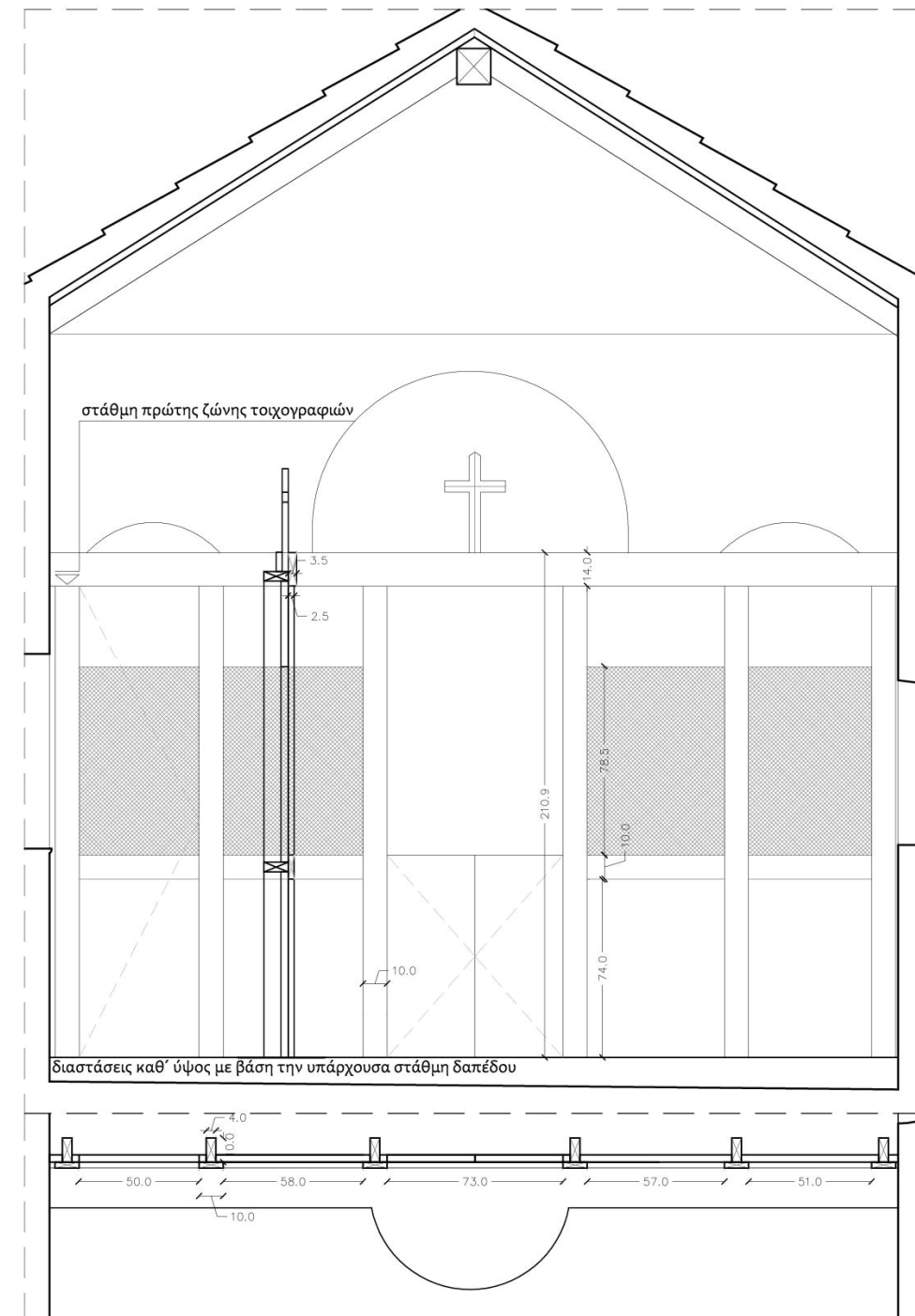
Προβλέπεται καταρχάς η συντήρηση και αποκατάσταση των λίθινων μελών των ανοιγμάτων. Προτείνεται η κατασκευή νέων κουφωμάτων θυρών και παραθύρων από ξύλο καστανιάς, απλής μορφής, συμβατής με το χαρακτήρα του μνημείου. Τα ανοίγματα στα αετώματα της δυτικής και ανατολικής όψης θα διατηρηθούν ως έχουν, με απομάκρυνση των πρόσθετων κατασκευών και κατασκευή νέας σίτας. Για τα παράθυρα του βόρειου και ανατολικού τοίχου θα κατασκευαστούν νέα ξύλινα κουφώματα με σταθερή σίτα και σιδεριά ενσωματωμένη στο ξύλινο πλαίσιο, ώστε να αποφευχθεί η περαιτέρω φθορά των λίθινων πλαισίων. Η δυτική θύρα προτείνεται να είναι περαστή, σε απλές νεοκλασικές αναλογίες.

Σημειώνεται πως όπου υπάρχει διακοσμητική ταινία στα πλαίσια των ανοιγμάτων εσωτερικά, θα πρέπει να αποκατασταθεί και να συμπληρωθεί.

Στοιχεία εσωτερικού εξοπλισμού

Για την εσωτερική διαμόρφωση του ναού προτείνονται σε πρώτη φάση περιορισμένες επεμβάσεις που στοχεύουν στην αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση. Το κηροστάσιο προτείνεται να τοποθετηθεί στο εξωτερικό του ναού ώστε να προστατεύονται τα εσωτερικά τοιχογραφημένα επιχρίσματα (βλ. Μελέτη Συντήρησης). Προβλέπεται η αποξήλωση των ξύλινων επενδύσεων της κατώτερης ζώνης των τοίχων, και η αντικατάσταση των ξύλινων στοιχείων των ερμαρίων του ιερού. Επίσης προτείνεται η απομάκρυνση του νεότερου προσκυνηταρίου, η αποκατάσταση της βόρειας κόγχης με απομάκρυνση του ξύλινου πλαισίου και η απομάκρυνση γενικώς των κρεμαστών εικόνων που προκαλούν φθορά στους τοίχους και υποβαθμίζουν την αισθητική και ιστορική αξία του μνημείου. Προτείνεται επίσης η αφαίρεση των νεότερων μαρμάρινων πλακών στις κόγχες του ιερού και στις ποδιές των παραθύρων και η αντικατάστασή τους με υαλοπίνακες, ώστε να αναδειχθούν τα παλαιότερα μαρμάρινα στοιχεία.

Στην περίπτωση που προκύψουν νέα αρχαιολογικά στοιχεία και αποφασιστεί η πλήρης αναδιαμόρφωση του εσωτερικού, προτείνεται η κατασκευή νέου εσωτερικού εξοπλισμού απλής μορφής, με ενιαίο χαρακτήρα. Για το τέμπλο προτείνεται απλό, ξύλινο, με κορμό που θα φτάνει το ύψος της πρώτης ζώνης τοιχογραφιών.(εικ.17)

Εικόνα 17: πρόταση για νέο τέμπλο

Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις

Προβλέπεται η ανακατασκευή όλων των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ώστε να αντιμετωπιστούν τα λειτουργικά και αισθητικά προβλήματα του ναού, σύμφωνα με την Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη. Συγκεκριμένα προτείνεται αντικατάσταση των υδραυλικών εγκαταστάσεων εσωτερικά και εξωτερικά του ναού, νέα εγκατάσταση κλιματισμού, νέες εγκαταστάσεις φωτισμού, παροχής ρεύματος, μεγαφωνικής και συναγερμού, με μη εμφανείς καλωδιώσεις. Προτείνεται η κατασκευή νέου ερμαρίου στη βορειοδυτική γωνία του ναού, στο οποίο θα ενταχθεί ο μετρητής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, νέα παροχή νερού, ενώ η όψη του θα χρησιμοποιηθεί ως ενημερωτική πινακίδα με πληροφοριακό υλικό για το ναό.

Για τον εσωτερικό φωτισμό προτείνεται η τοποθέτηση νέων φωτιστικών τύπου σποτ, για το γενικό φωτισμό του χώρου, που θα σαρώνουν τους τοίχους και θα κρύβονται πάνω στους ελκυστήρες της στέγης. Ο ηλεκτρικός πολυέλαιος προτείνεται να αφαιρεθεί. Στο ιερό προτείνεται βελτίωση της φωτιστικής εγκατάστασης.

Εξωτερικά προτείνεται η χρήση χαμηλού και ενδοδαπέδιου, κατά κύριο λόγο, φωτισμού, ώστε να αναδειχθεί το μνημείο καθεαυτό, αλλά και ο διαμορφωμένος περιβάλλον χώρος, με στόχο την αναίρεση της σημερινής αίσθησης του καταχωμένου μνημείου. Συμπληρωματικά προτείνεται να φωτιστεί ο χώρος της εισόδου, εφόσον κριθεί αναγκαίο από τους χρήστες του ναού.

Πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι η νέα χρήση του παρακείμενου κτιρίου ως ξενοδοχείο, έχει υψηλές απαιτήσεις σε φωτισμό και θα πρέπει να υπάρξει συνεννόηση μεταξύ των ομάδων επίβλεψης μόλις οριστικοποιηθούν οι μελέτες του ξενοδοχείου, ώστε να ο φωτισμός κοντά στο μνημείο να είναι συμπληρωματικός και να μην το επισκιάζει.

Περιβάλλον χώρος

Οι διαμορφώσεις του περιβάλλοντος χώρου λαμβάνουν υπόψη, τόσο τις στάθμες του δρόμου, του πεζοδρομίου και του παρακείμενου κτηρίου, όσο και τα υλικά, τον περιβάλλοντα αστικό εξοπλισμό και οι απαιτήσεις για την κίνηση των πεζών. Προτείνεται η υποβάθμιση της στάθμης του δαπέδου εξωτερικά από τα ανατολικά και νότια, με σκοπό αφενός την ανάδειξη κατά το δυνατόν του συνολικού όγκου και των αναλογιών του μνημείου, αλλά και τη δημιουργία ενός είδους περιβόλου που θα προσδώσει τον απαραίτητο χώρο για την ανάδειξη αλλά και την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών. Με τον τρόπο αυτό θα μπορεί να

χρησιμοποιηθεί ο χώρος ως χώρος στάσης, αλλά θα εξασφαλιστεί πρόσβαση ΑΜΕΑ με ράμπα στα βορειοδυτικά του ναού, και απρόσκοπτη κίνηση περιμετρικά. Στην περίπτωση που η κατάσταση των θεμελίων στη νότια πλευρά δεν επιτρέπει την υποβάθμιση του δαπέδου τοπικά, προτείνεται η δημιουργία καθιστικού πάγκου από λιθοδομή σε επαφή με το νότιο τοίχο, ώστε να προστατεύονται τα θεμέλια.

Προτείνεται να αξιοποιηθούν οι διαφορές στάθμης του δαπέδου για τη δημιουργία καθιστικών πάγκων και την τοποθέτηση της εξωτερικής μονάδας τους κλιματιστικού μέσα σε ειδικά κατασκευασμένο ερμάριο από διάτρητη λαμαρίνα. Προτείνεται επίσης η δημιουργία χώρων φύτευσης χαμηλής βλάστησης, όπως για παράδειγμα αρωματικών βοτάνων. Στα βορειοδυτικά του ναού και μπροστά από το υποσύλωμα του παρακείμενου κτιρίου προτείνεται η τοποθέτηση κατασκευής με μεταλλικό φέροντα οργανισμό που θα έχει πολλαπλές χρήσεις: ως ερμάριο θα ενσωματώνει τον μετρητή της ΔΕΗ και την νέα παροχή νερού, η όψη του θα χρησιμοποιηθεί ως πινακίδα με ενημερωτικό υλικό για τον ναό, και στην κορυφή του θα τοποθετηθεί η καμπάνα με μια απλή σιδηρά κατασκευή σχήματος Π.

Εφόσον προτείνεται στη μελέτη συντήρησης η απαγόρευση ανάμματος κεριών στο εσωτερικό του ναού και σε συνθετική συνέχεια των υπόλοιπων εξωτερικών διαμορφώσεων, προτείνεται στα νοτιοδυτικά της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου η τοποθέτηση κατασκευής από μάρμαρο και αποσπώμενο δίσκο άμμου, που θα λειτουργήσει ως κηροστάσιο.

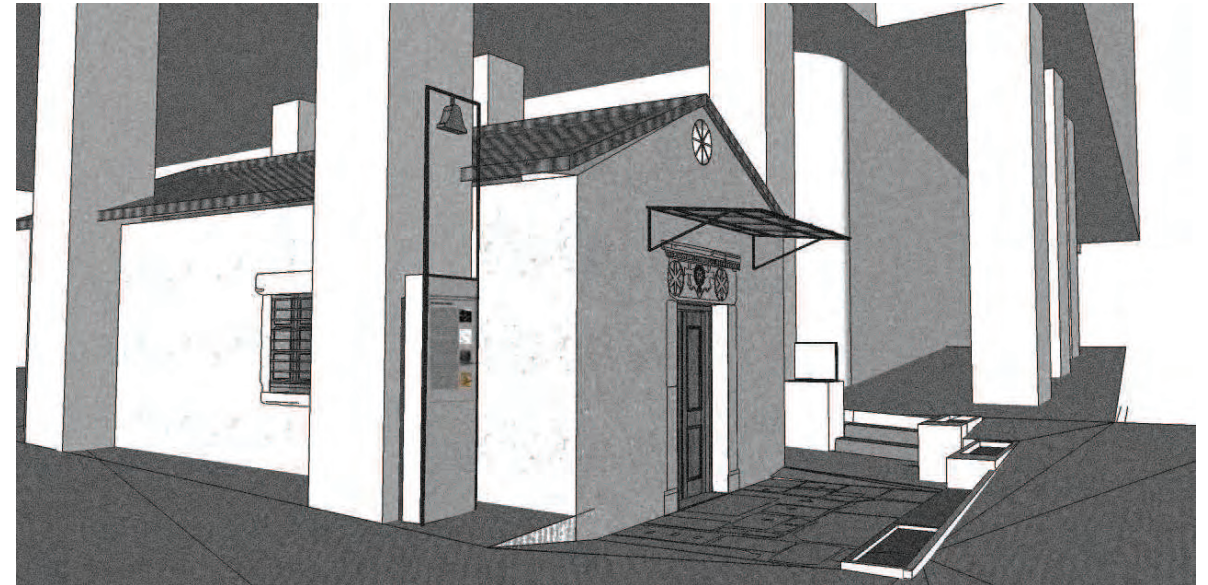

Εικόνα 18 Παραδείγματα υλικών επίστρωσης πεζόδρομων στην περιοχή

Οι προτεινόμενες διαμορφώσεις προτείνεται να κατασκευαστούν από υπόλευκο - γκρι μάρμαρο ενώ οι μεταλλικές κατασκευές θα είναι βαμμένες σε αποχρώσεις του γκρι. Για το δάπεδο εξωτερικά προτείνεται να χρησιμοποιηθούν κυβόλιθοι τετράγωνης, είτε ορθογωνικής διατομής, οι οποίοι θα δημιουργούν την αίσθηση μιας συνεχούς, ενιαίας επιφάνειας, ώστε να εναρμονίζεται τόσο με το παλαιό

δάπεδο, με στόχο να αναδειχθεί, όσο και με το δάπεδο που θα επιλεγεί για τον εξωτερικό χώρο του ξενοδοχείου. Το πλεονέκτημα της μικρής κλίμακας του υλικού επιστρώσης έγκειται εκτός των άλλων και στην ομαλότερη και αποτελεσματικότερη απόδοση των διαφορετικών κλίσεων του εδάφους, αλλά και στην καλύτερη προσαρμογή και συμπλήρωση του ορίου του παλαιού δαπέδου. Σημειώνεται, πως αν κατά τις εργασίες υποβάθμισης του δαπέδου στα νοτιοδυτικά, αποκαλυφθεί συνέχεια του παλαιού δαπέδου από μαρμάρινες πλάκες, αυτό θα συντηρηθεί και θα αναδειχθεί. Ως υλικό επιστρώσης προτείνεται το υπόλευκο - γκρι μάρμαρο, με ελαφρώς χτυπητή επιφάνεια, το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως στις πεζοδρομήσεις της ευρύτερης περιοχής που βρίσκεται το μνημείο, και θα εναρμονίζεται με το υλικό του υπάρχοντος, παλαιού δαπέδου. Εναλλακτικά, προτείνεται και συνδυαστικά η χρήση λίθινων κυβόλιθων όμοιων με του υπάρχοντος πεζοδρομίου επί της Μητροπόλεως. Σημειώνεται πως η τελική απόφαση για το υλικό και τον τρόπο εφαρμογής στα όρια της διαμόρφωσης τελεί υπό αίρεση, σε σχέση και με τις τελικές διαμορφώσεις του υπό κατασκευή ξενοδοχείου. Σε κάθε περίπτωση, θα ληφθεί μέριμνα για τη δημιουργία κατάλληλων ρύσεων που να απομακρύνουν τα όμβρια από το μνημείο και στο κεντρικό φρεάτιο επί της Μητροπόλεως.

Ο σχεδιασμός των παραπάνω επεμβάσεων έγινε με σκοπό την ανάδειξη και λειτουργική αναβάθμιση του ναού της αγίας Δύναμης. Στόχος είναι να σεβαστούμε την ιστορία του ναού της Αγίας Δύναμης χωρίς να υποβαθμιστεί η δυναμική της συμβιωτικής του σχέσης με το παρακείμενο μοντέρνο κτίριο. Έχοντας ως βάση τα έως τώρα δεδομένα από το υπό διαμόρφωση παρακείμενο ξενοδοχείο, η πρόταση στοχεύει στην εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας και συνύπαρξης των δύο διαφορετικών χρήσεων.

Νίκη Αποστόλου – Φωτεινή Μπέλλιου
αρχιτέκτονες μηχανικοί

01. Γενική άποψη του ναού από τα ανατολικά

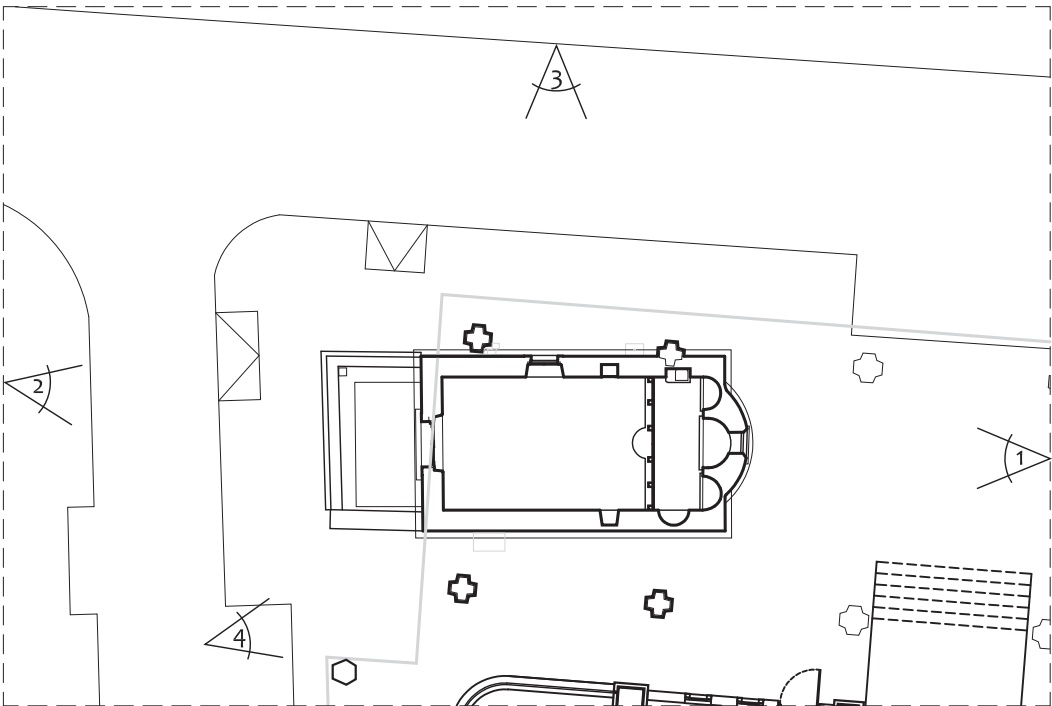
02. Γενική άποψη του ναού από τα δυτικά

03. Γενική άποψη του ναού από τα βόρεια

03. Γενική άποψη του ναού από τα νοτιοδυτικά

05. Γενική άποψη του δυτικού τοίχου και της εισόδου του ναού

06. Λεπτομέρεια τοιχογραφίας του δυτικού τοίχου

07. Άποψη του βόρειου τοίχου

08. Άποψη του νότιου τοίχου

09. Άποψη του βόρειου τοίχου

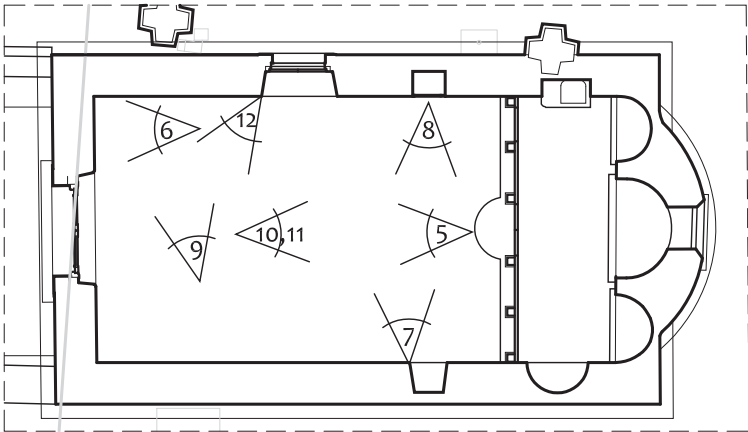
10. Άποψη του ανατολικού τοίχου

11. Άποψη του ανατολικού τοίχου

12. Άποψη του νότιου τοίχου

13. Άποψη της κόγχης της ιεράς πρόθεσης

14. Άποψη της κόγχης του ιερού

15. Άποψη της κόγχης του διακονικού

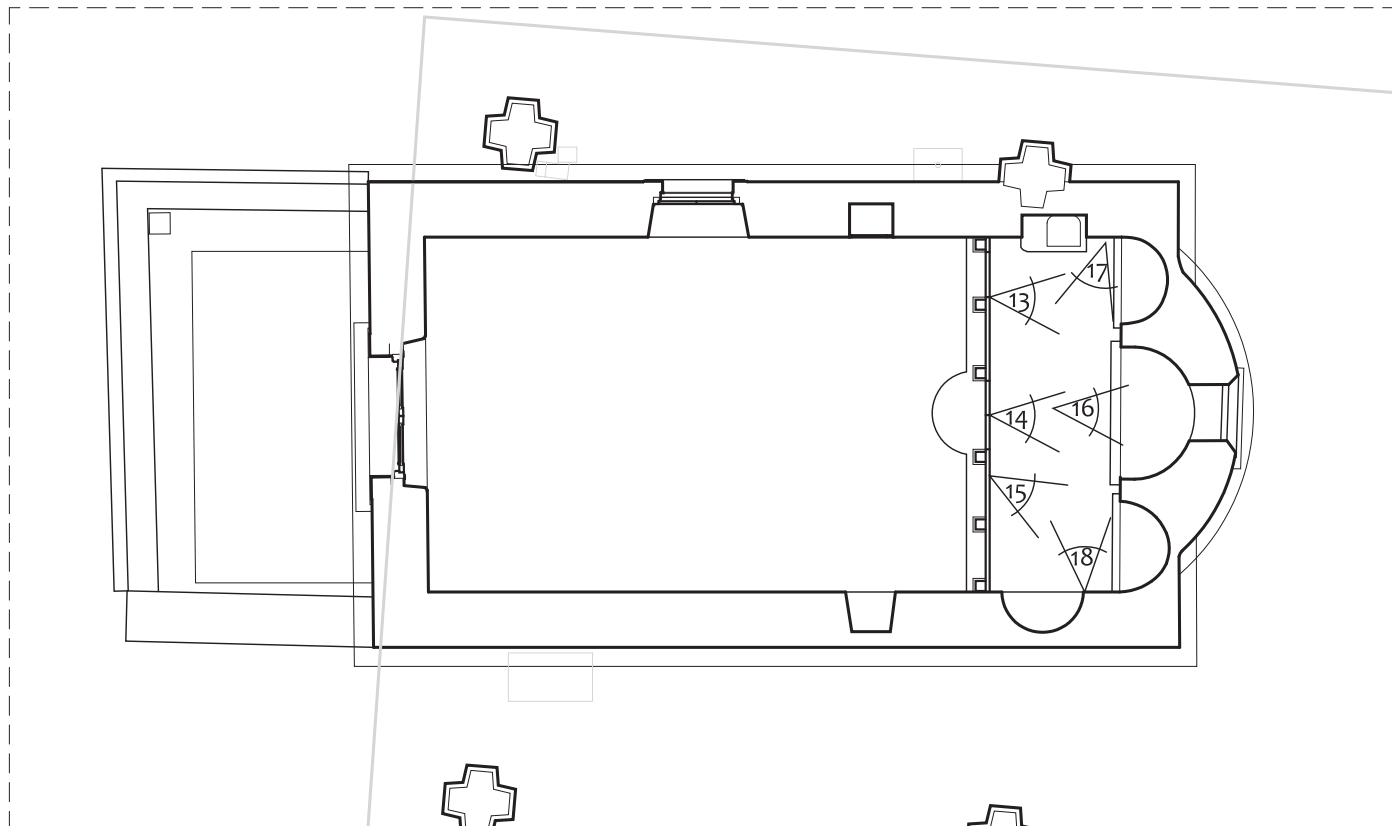
16. Λεπτομέρεια από αρχιτεκτονικό μέλος σε δεύτερη χρήση στη βάση της Αγίας Τράπεζας

17. Άποψη του νότιου τοίχου στο Ιερό Βήμα

18. Άποψη του βόρειου τοίχου στο Ιερό Βήμα

19. Η πόρτα της εισόδου του ναού

20. Το δάπεδο από μαρμαρίνες πλάκες σε δεύτερη χρήση εξωτερικά του ναού

21. Το νεότερο τέμπλο του ναού

22. Εσωτερική όψη φωτιστικού ανοίγματος στον δυτικό τοίχο

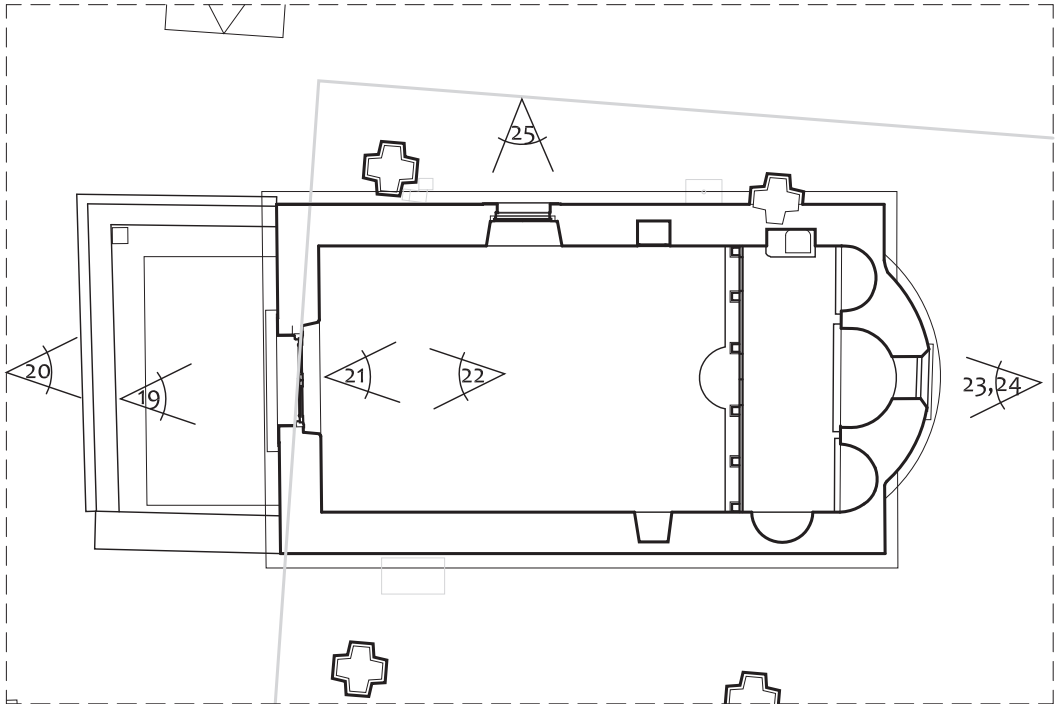
24. Εξωτερική όψη ανοίγματος στον ανατολικό τοίχο

23. Εξωτερική όψη φωτιστικού ανοίγματος στον ανατολικό τοίχο

25. Εξωτερική όψη ανοίγματος στον βόρειο τοίχο

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΥΚ.Τ.01	Τοπογραφικό	κλ.1:100
ΥΚ.01	Κάτοψη	κλ.1:50
ΥΚ.02	Κάτοψη Στέγης	κλ.1:50
ΥΚ.03	Τομή Α	κλ.1:50
ΥΚ.04	Τομή Β	κλ.1:50
ΥΚ.05	Τομή Γ	κλ.1:50
ΥΚ.06	Τομή Δ	κλ.1:50
ΥΚ.07	Τομή Ε	κλ.1:50
ΥΚ.08	Δυτική όψη	κλ.1:50
ΥΚ.09	Ανατολική όψη	κλ.1:50
ΥΚ.10	Νότια όψη	κλ.1:50
ΥΚ.11	Βόρεια όψη	κλ.1:50

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

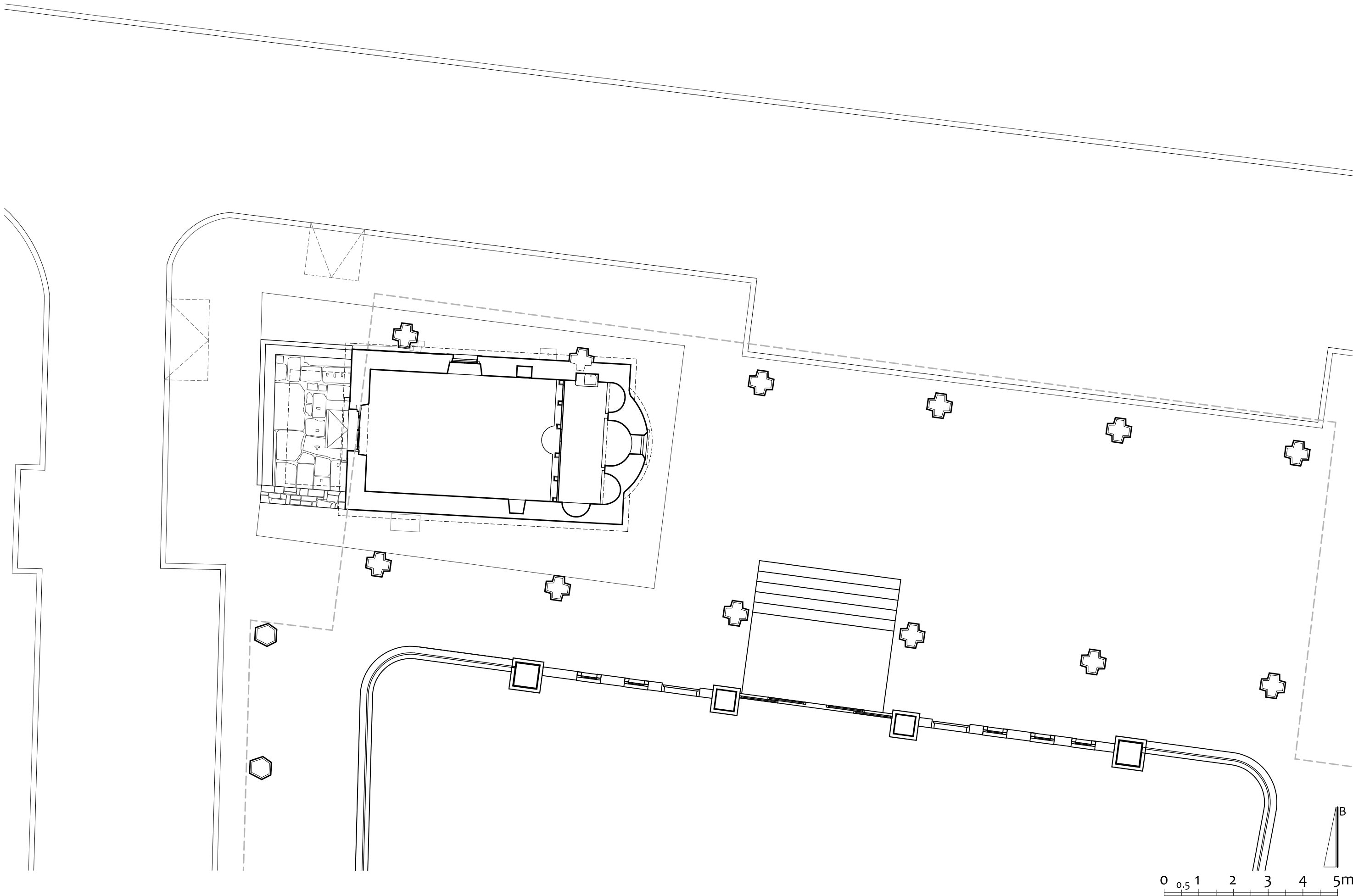
ΠΘ.01	Κάτοψη	κλ.1:50
ΠΘ.02	Τομή Α	κλ.1:50
ΠΘ.03	Τομή Β	κλ.1:50
ΠΘ.04	Τομή Γ	κλ.1:50
ΠΘ.05	Τομή Δ	κλ.1:50
ΠΘ.06	Τομή Ε	κλ.1:50
ΠΘ.07	Δυτική όψη	κλ.1:50
ΠΘ.08	Ανατολική όψη	κλ.1:50
ΠΘ.09	Νότια όψη	κλ.1:50
ΠΘ.10	Βόρεια όψη	κλ.1:50

ΠΡΟΤΑΣΗ - ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

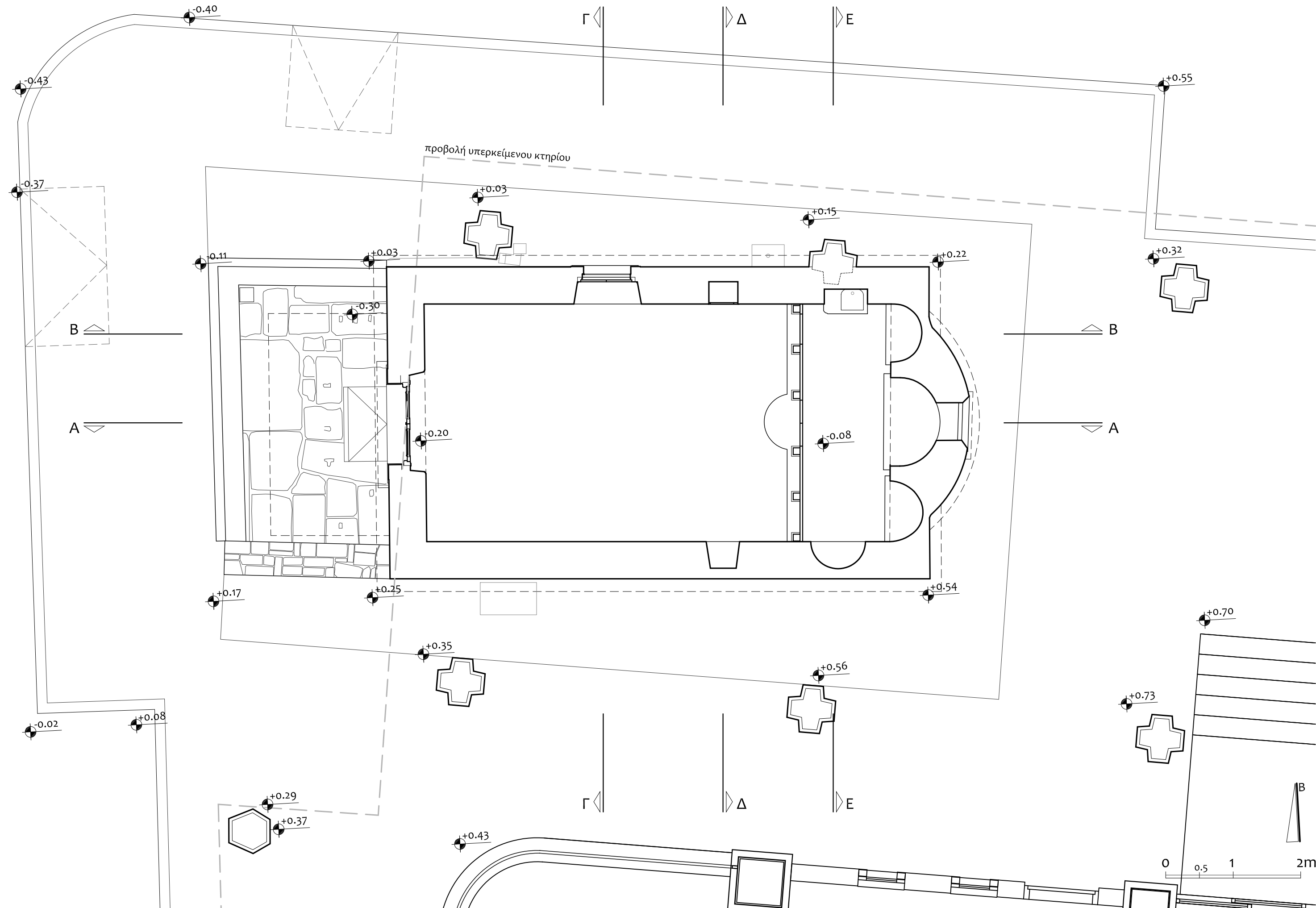
ΠΡ.01	Κάτοψη	κλ.1:50
ΠΡ.02	Κάτοψη στεγών	κλ.1:50
ΠΡ.03	Τομή Α	κλ.1:50
ΠΡ.04	Τομή Β	κλ.1:50
ΠΡ.05	Τομή Γ	κλ.1:50
ΠΡ.06	Τομή Δ	κλ.1:50
ΠΡ.07	Τομή Ε	κλ.1:50
ΠΡ.08α	Δυτική όψη	κλ.1:50
ΠΡ.08β	Δυτική όψη	κλ.1:50
ΠΡ.09	Ανατολική όψη	κλ.1:50
ΠΡ.10	Νότια όψη	κλ.1:50
ΠΡ.11	Βόρεια όψη	κλ.1:50

ΠΡΟΤΑΣΗ - ΣΧΕΔΙΑ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΩΝ

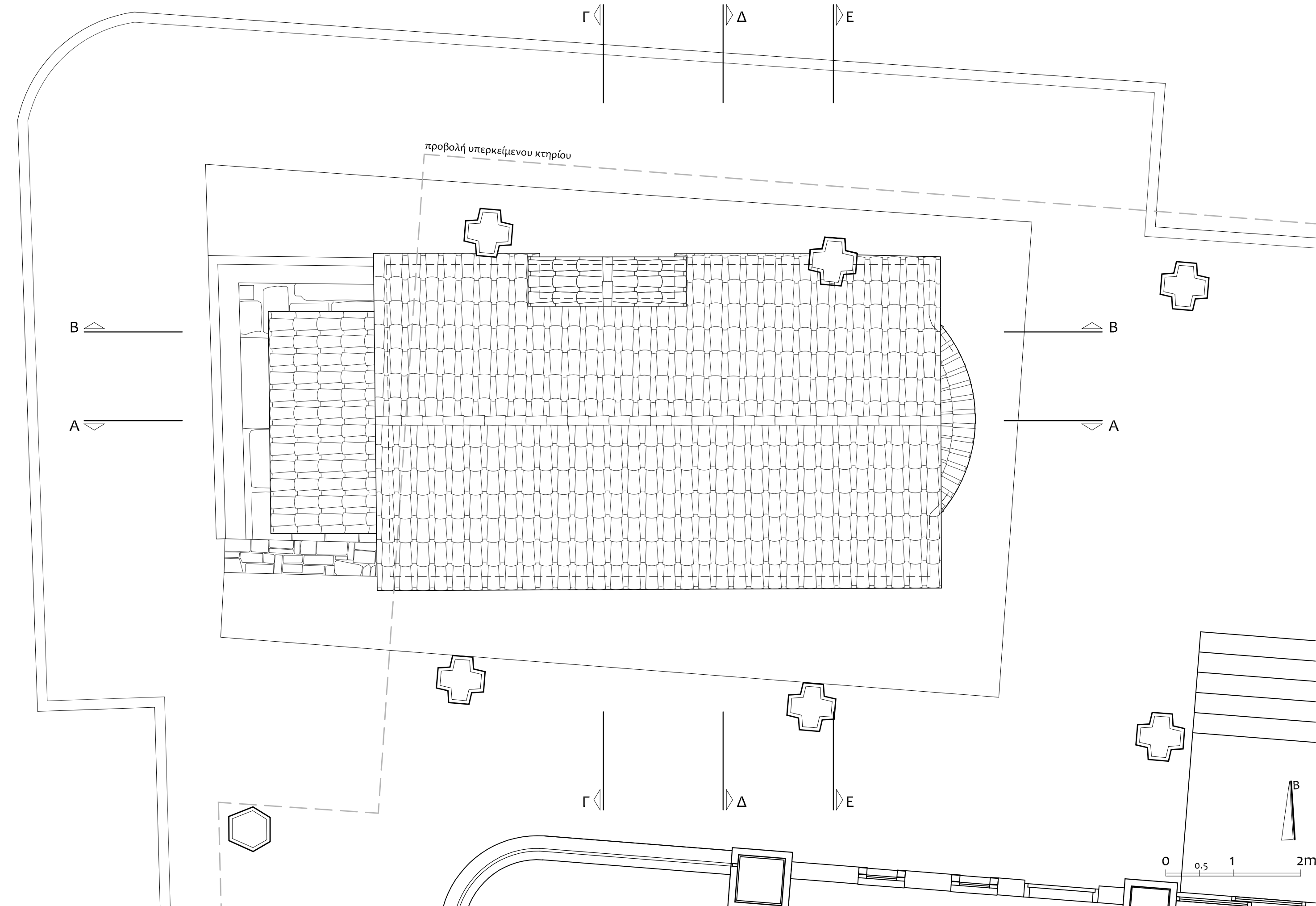
ΠΡ.Λ.01	Ερμάριο πολλαπλών χρήσεων	κλ.1:20
ΠΡ.Λ.02	Στέγαστρο	κλ.1:10, 1:5
ΠΡ.Λ.03	Δυτική Θύρα	κλ.1:20, 1:1
ΠΡ.Λ.04	Βόρειο παράθυρο	κλ.1:10
ΠΡ.Λ.05	Ανατολικό Παράθυρο	κλ.1:10, 1:1
ΠΡ.Λ.06	Αποστράγγιση	κλ.1:10
ΠΡ.Λ.07	Διαμορφώσεις περιβάλλοντος χώρου	κλ.1:50

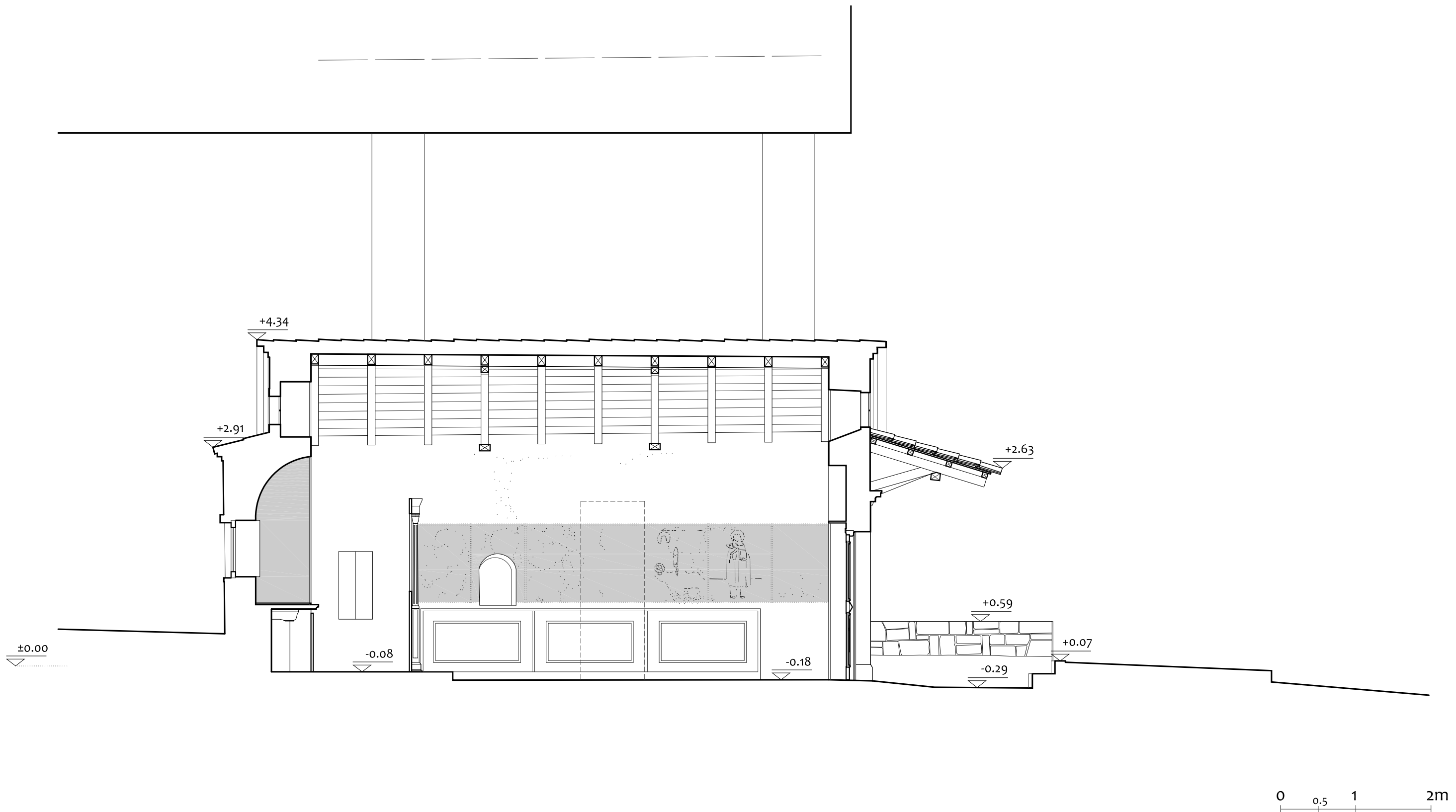

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.Τ.01
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:100	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ		ΥΚ.01
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΚΑΤΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ 1:50	

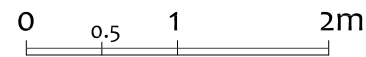
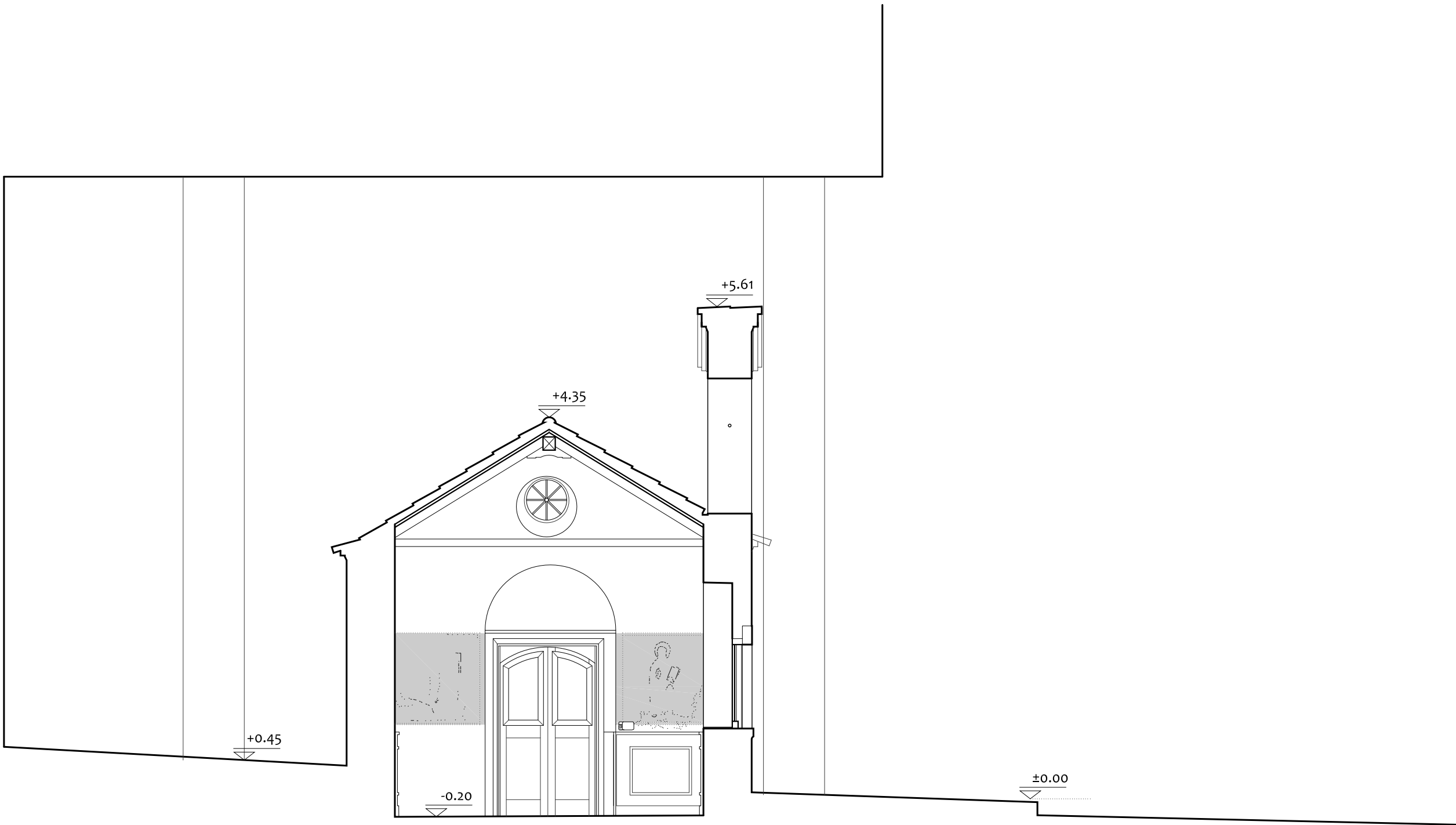

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.03
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Α	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

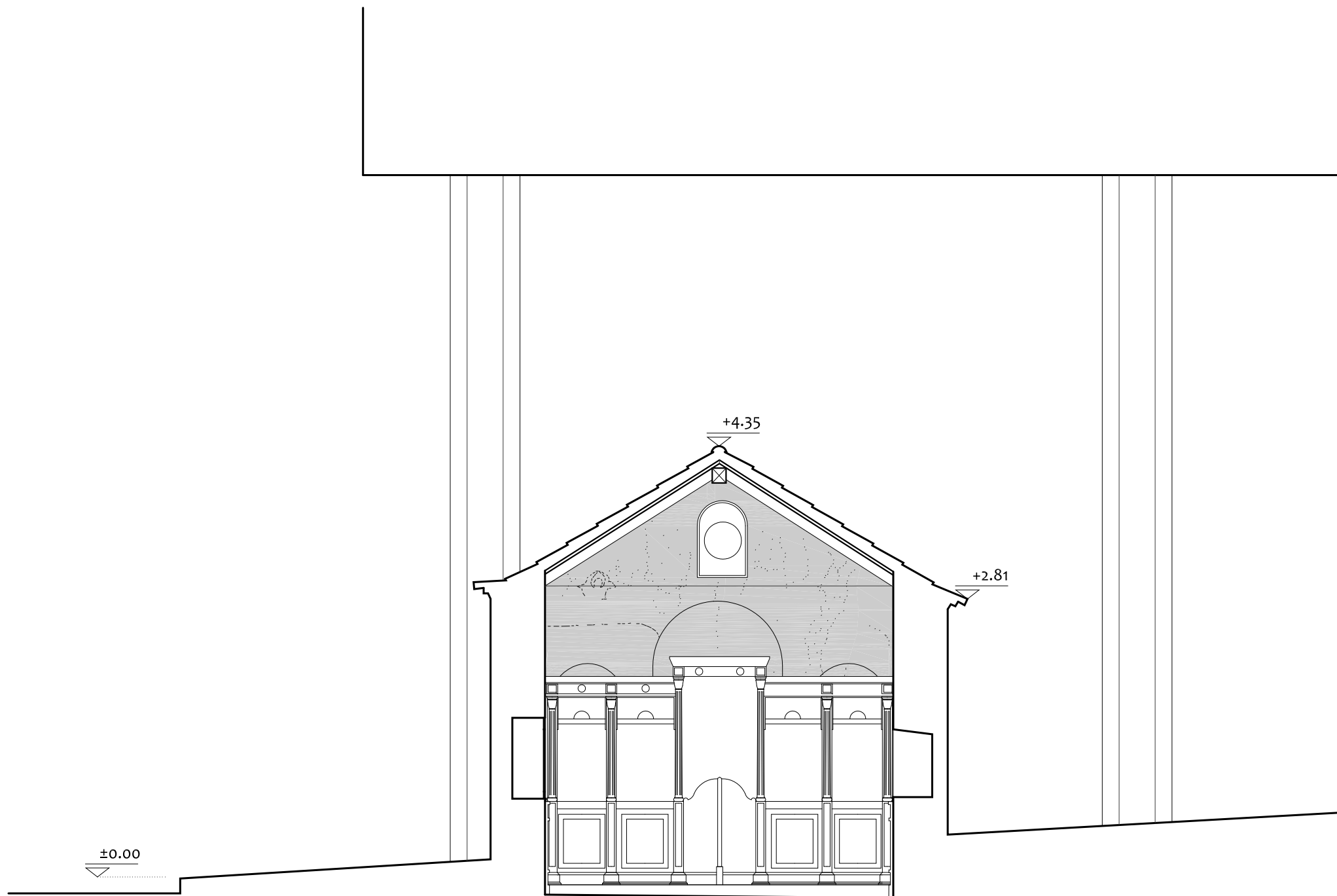

0 0.5 1 2m

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.04
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Β	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

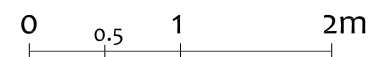
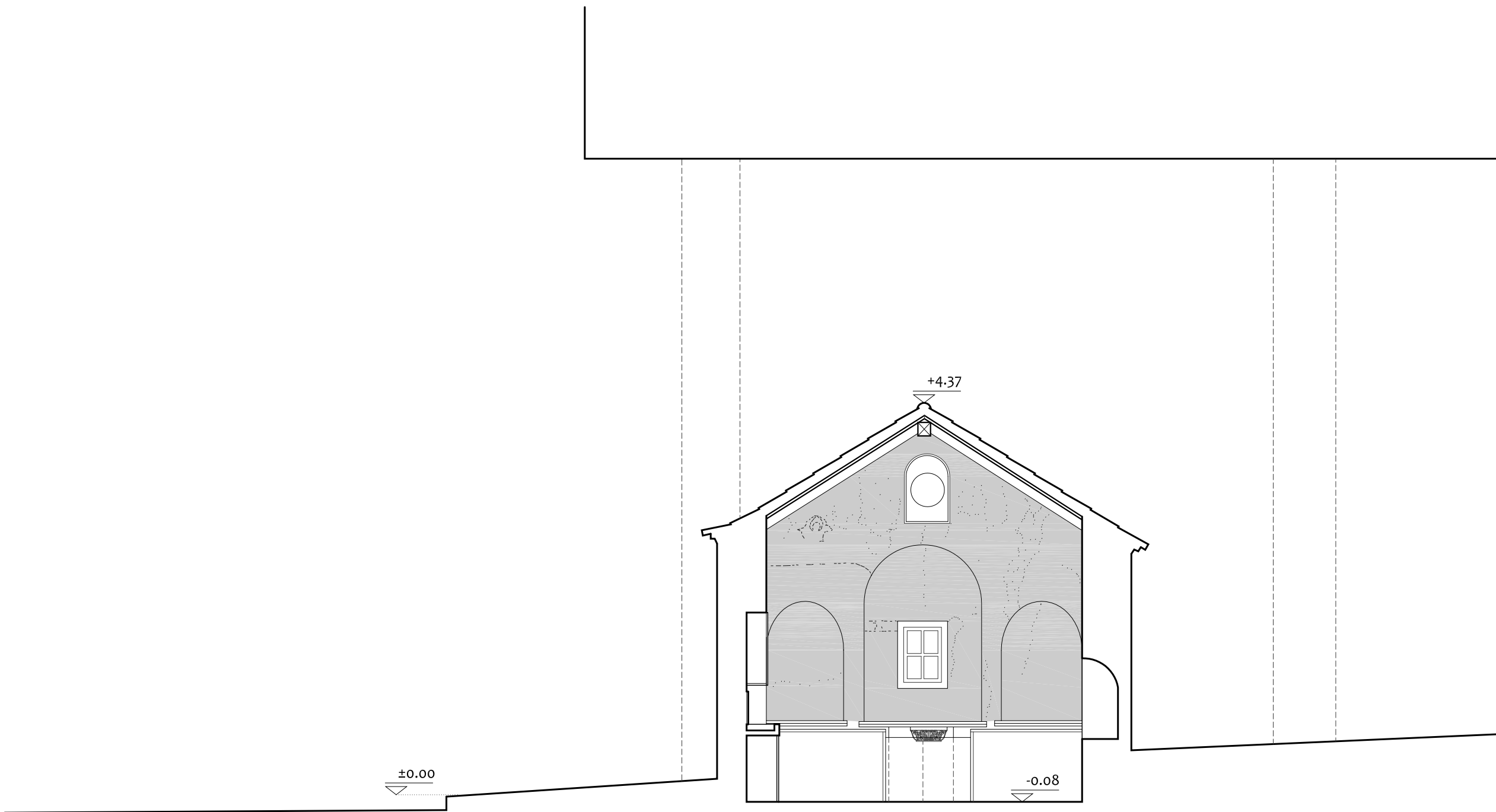

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.05
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Γ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

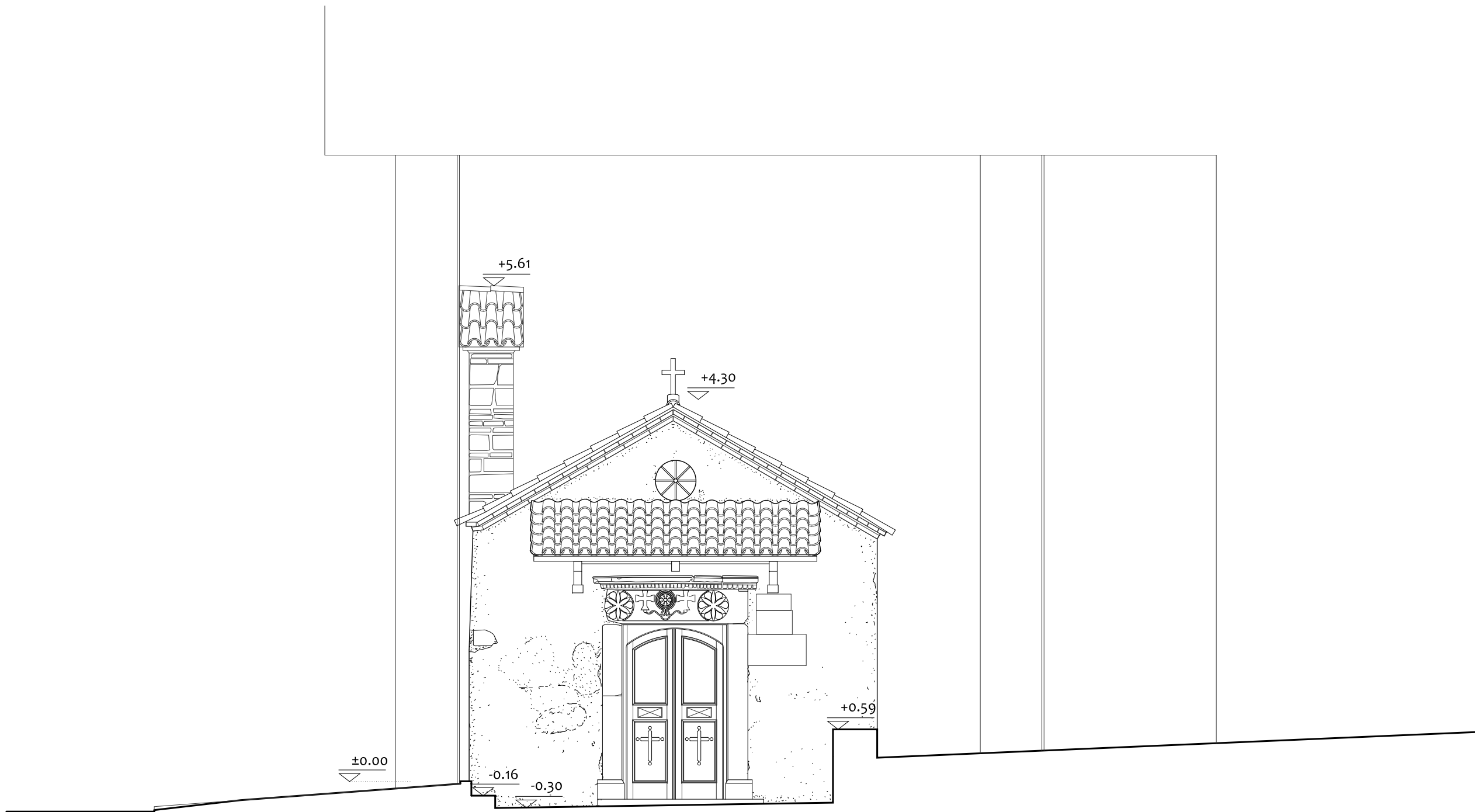

0 0.5 1 2m

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.06
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Δ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

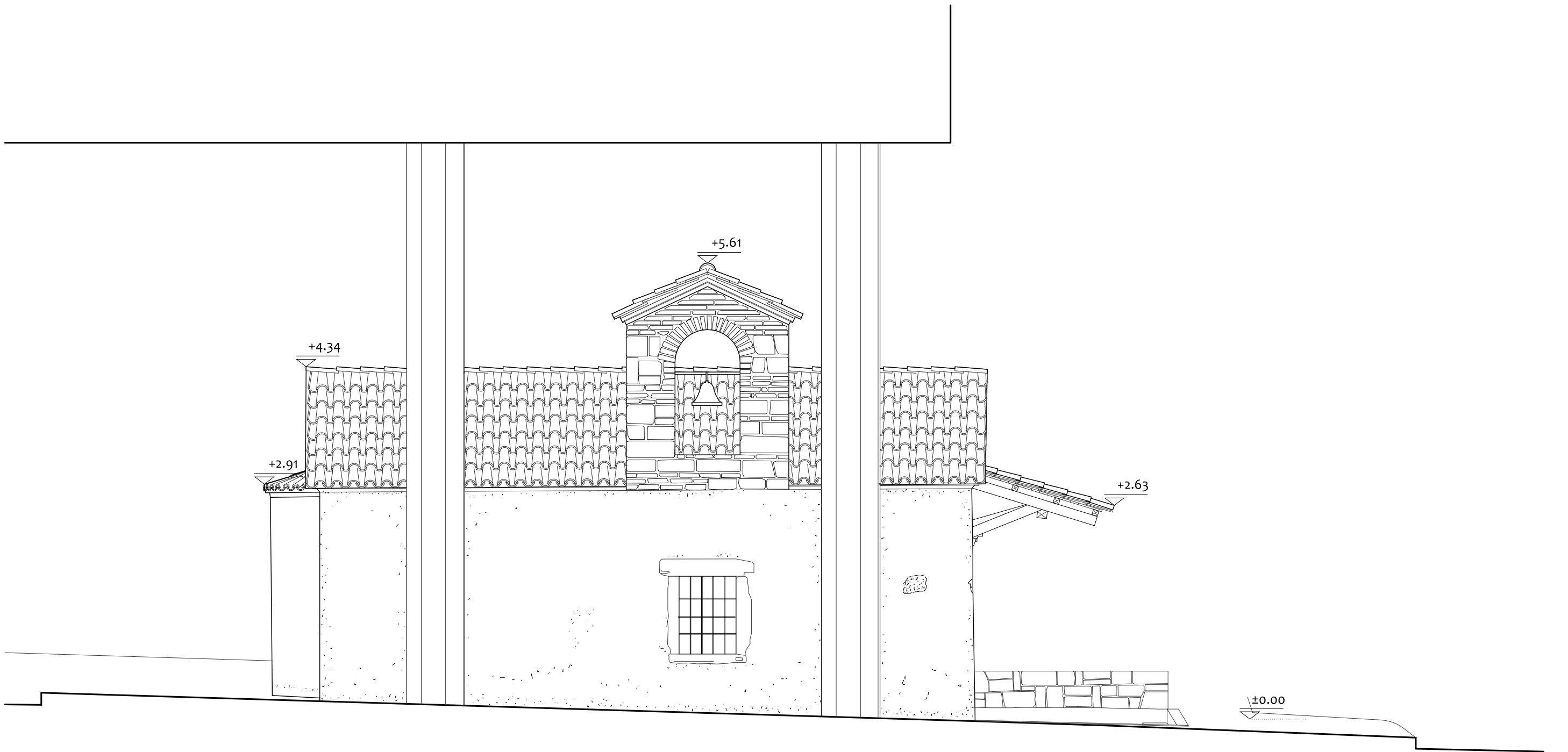

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.07
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Ε	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

0 0.5 1 2m

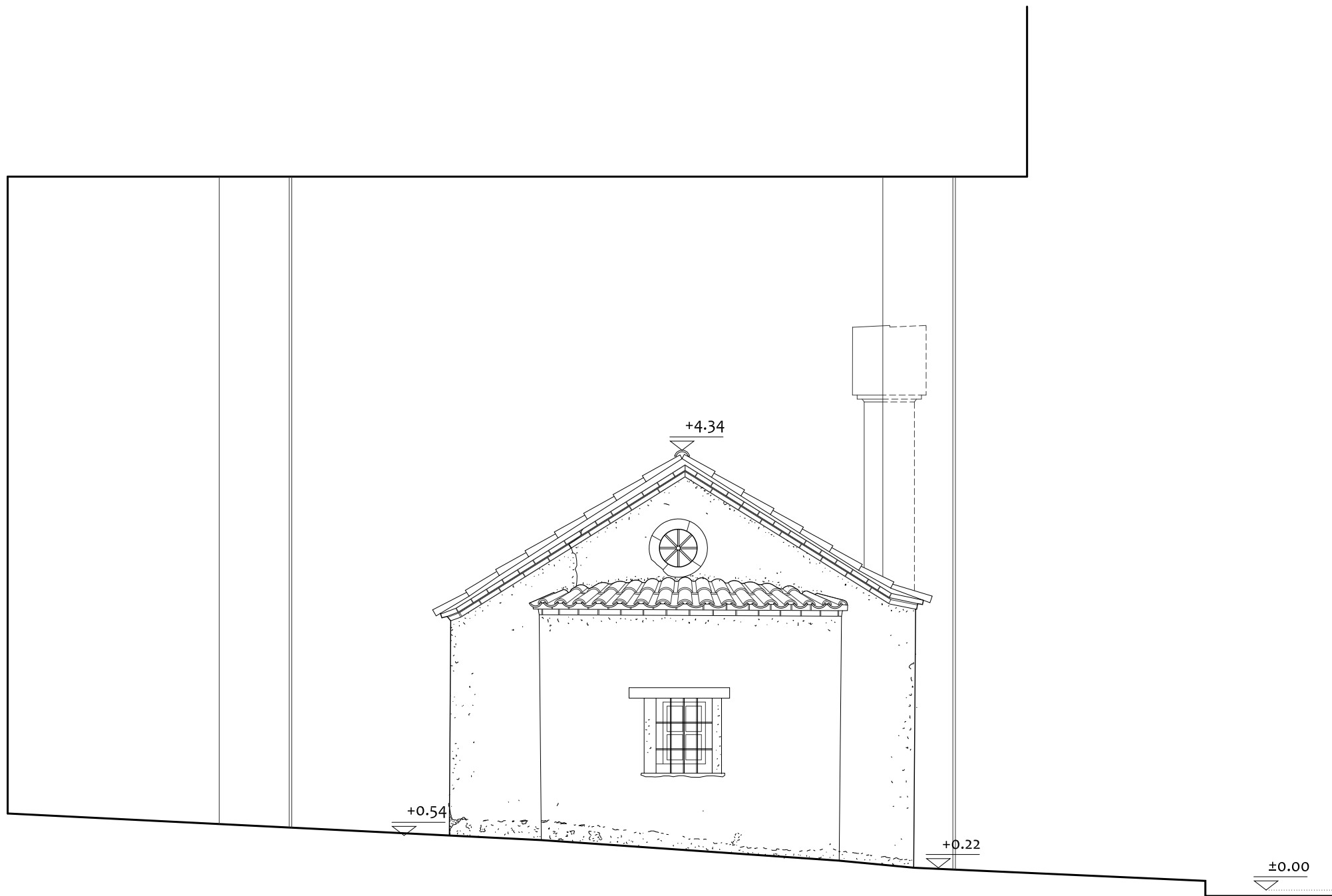
"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.08
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

0 0.5 1 2m

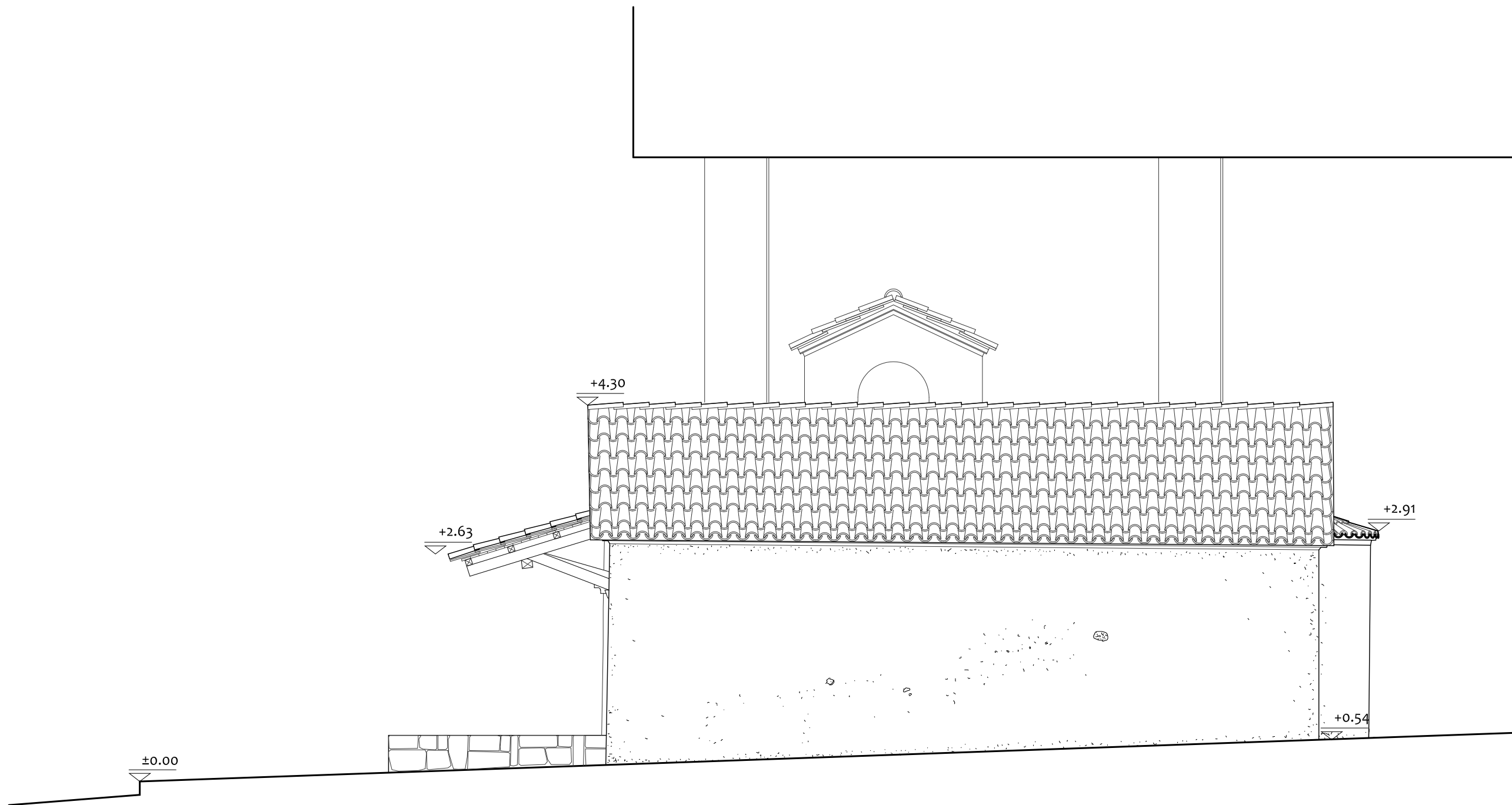
"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.09
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	

ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ

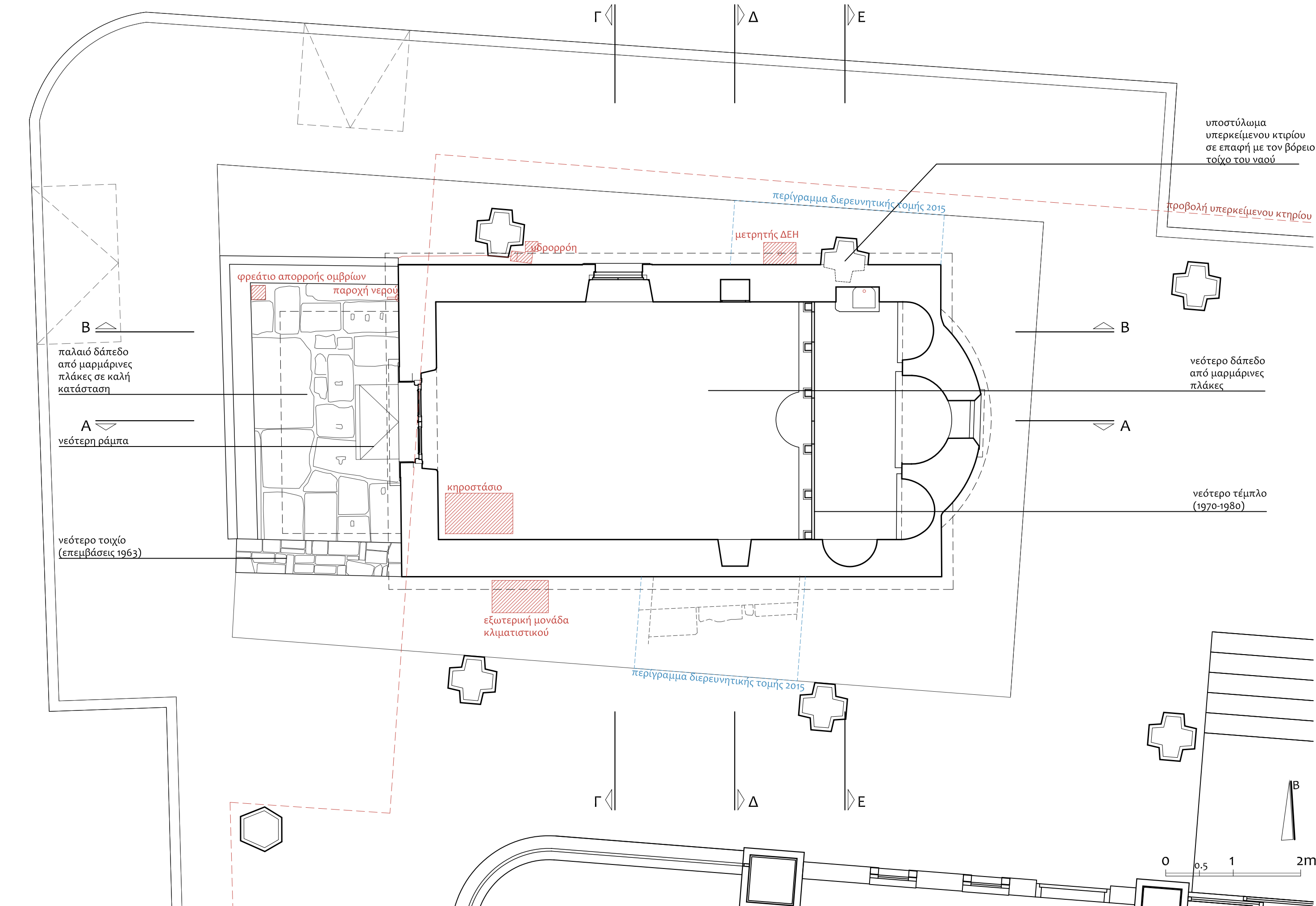
0 0.5 1 2m

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.10
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50 ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ	

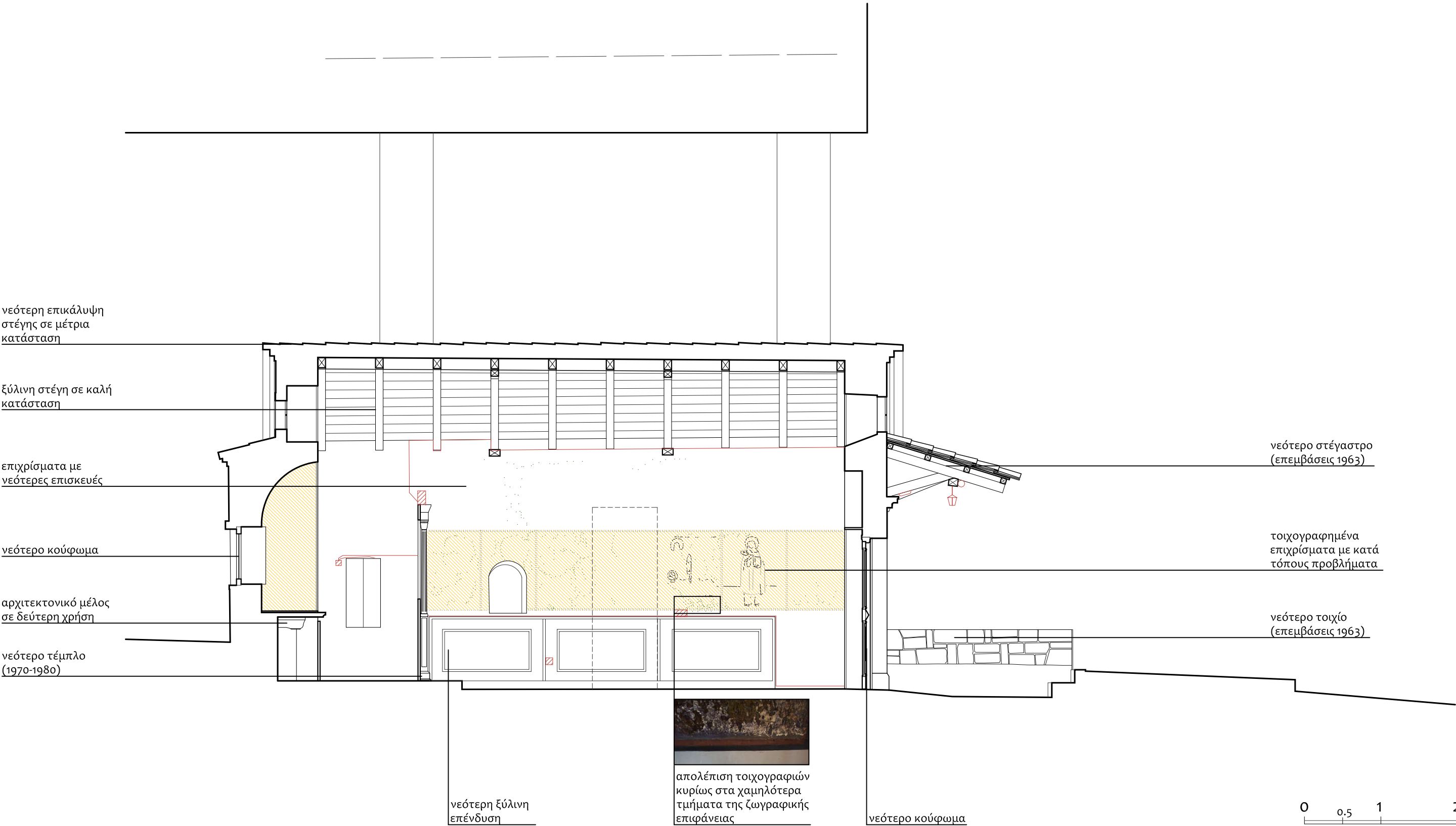
0 0.5 1 2m

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			ΥΚ.11
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- τοιχογραφικός διάκοσμος
- εξοπλισμός - Η/Μ
- φθορά επιχρίσματος

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- τοιχογραφικός διάκοσμος
- εξοπλισμός - Η/Μ
- φθορά επιχρίσματος

ξύλινη στέγη σε καλή
κατάσταση

επιχρίσματα με
νεότερες επισκευές

παραστάσεις που
κοσμούνται με μεταλλικά
πάμφυλλα

φθορές από νεότερες προσθήκες
και ανακατασκευές - νεότερα επιχρίσματα,
επιζωγραφίσεις και συμπληρώσεις
με τσιμεντοκονιάματα σε επαφή
με τις τοιχογραφίες

νεότερη, πρόχειρης
κατασκευής, διαμόρφωση
ερμαρίου και παροχής νερού

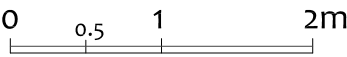
νεότερο τέμπλο
(1970-1980)

νεότερη ξύλινη
επένδυση

νεότερο κούφωμα

απολέπιση του ζωγραφικού
υποστρώματος στα χαμηλότερα
σημεία λόγω υγρασίας

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	I. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ			ΠΘ.03
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Β	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- τοιχογραφικός διάκοσμος
- εξοπλισμός - Η/Μ
- φθορά επιχρίσματος

νεότερη επικάλυψη
στέγης σε μέτρια
κατάσταση

ξύλινη στέγη σε καλή
κατάσταση

επιχρίσματα με
νεότερες επισκευές

νεότερο κούφωμα

νεότερο κωδωνοστάσιο
(επεμβάσεις 1963)

προβλήματα υγρασίας
λόγω ελλιπούς
διαμόρφωσης ρύσεων

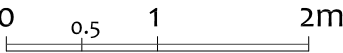
Ρηγματώσεις στο υπόστρωμα
των τοιχογραφιών με άμεσο κίνδυνο
αποκόλλησης της ζωγραφικής επιφάνειας

νεότερο κούφωμα

κηροστάσιο

τοιχογραφημένα
επιχρίσματα με κατά
τόπους προβλήματα

νεότερη ξύλινη
επένδυση

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ

ΤΟΜΗ Γ

ΚΛΙΜΑΚΑ

1:50

ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ

ΠΘ.04

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- τοιχογραφικός διάκοσμος
- εξοπλισμός - Η/Μ
- φθορά επιχρίσματος

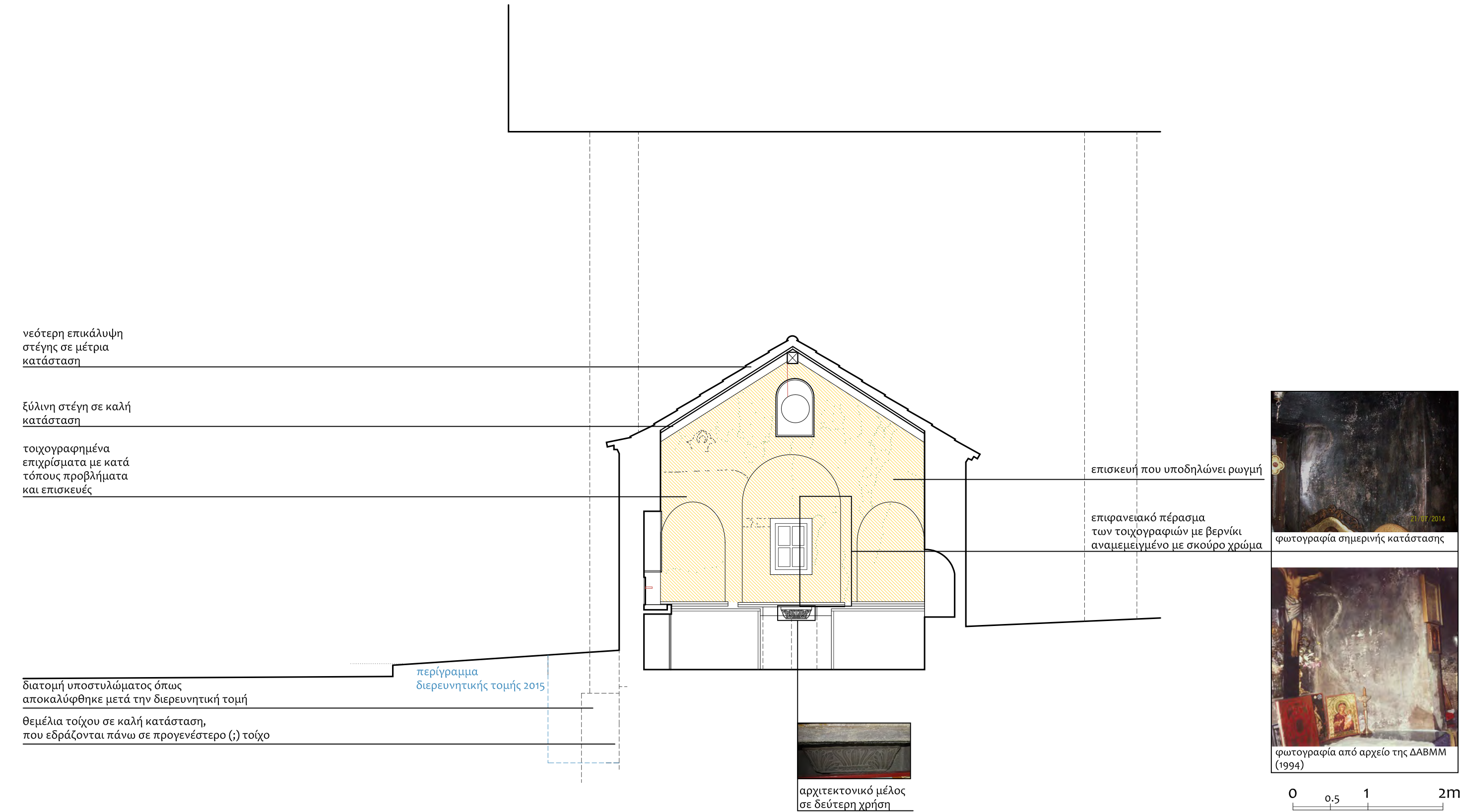

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

τοιχογραφικός διάκοσμος

εξοπλισμός - Η/Μ

φθορά επιχρίσματος

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- εξοπλισμός - Η/Μ
- φθορά επιχρίσματος

νεότερο κωδωνοστάσιο
(επεμβάσεις 1963)

νεότερη επικάλυψη
στέγης σε μέτρια
κατάσταση

ξύλινη στέγη σε καλή
κατάσταση

νεότερο στέγαστρο
(επεμβάσεις 1963)

νεότερο κούφωμα

παροχή νερού πρόχειρης κατασκευής

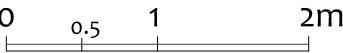

μαρμάρινα μέλη σε δεύτερη
χρήση επικαλυμμένα
με χρώματα και ρητίνες

νεότερα επιχρίσματα
σε κακή κατάσταση

νεότερο τοίχιο
(επεμβάσεις 1963)

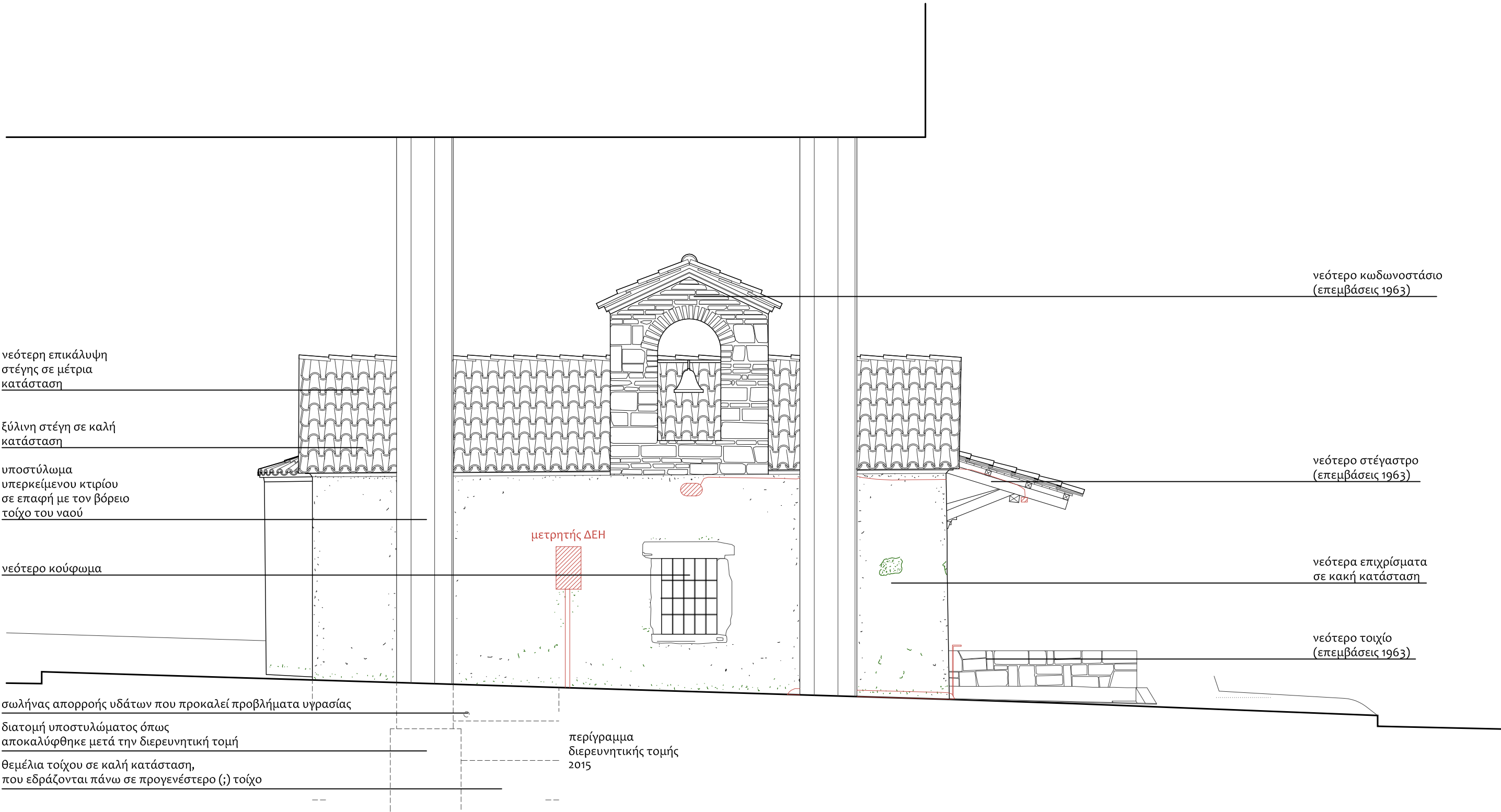
απόκλιση από την
κατακόρυφο 3%

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ			ΠΘ.07
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

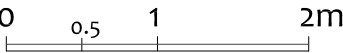
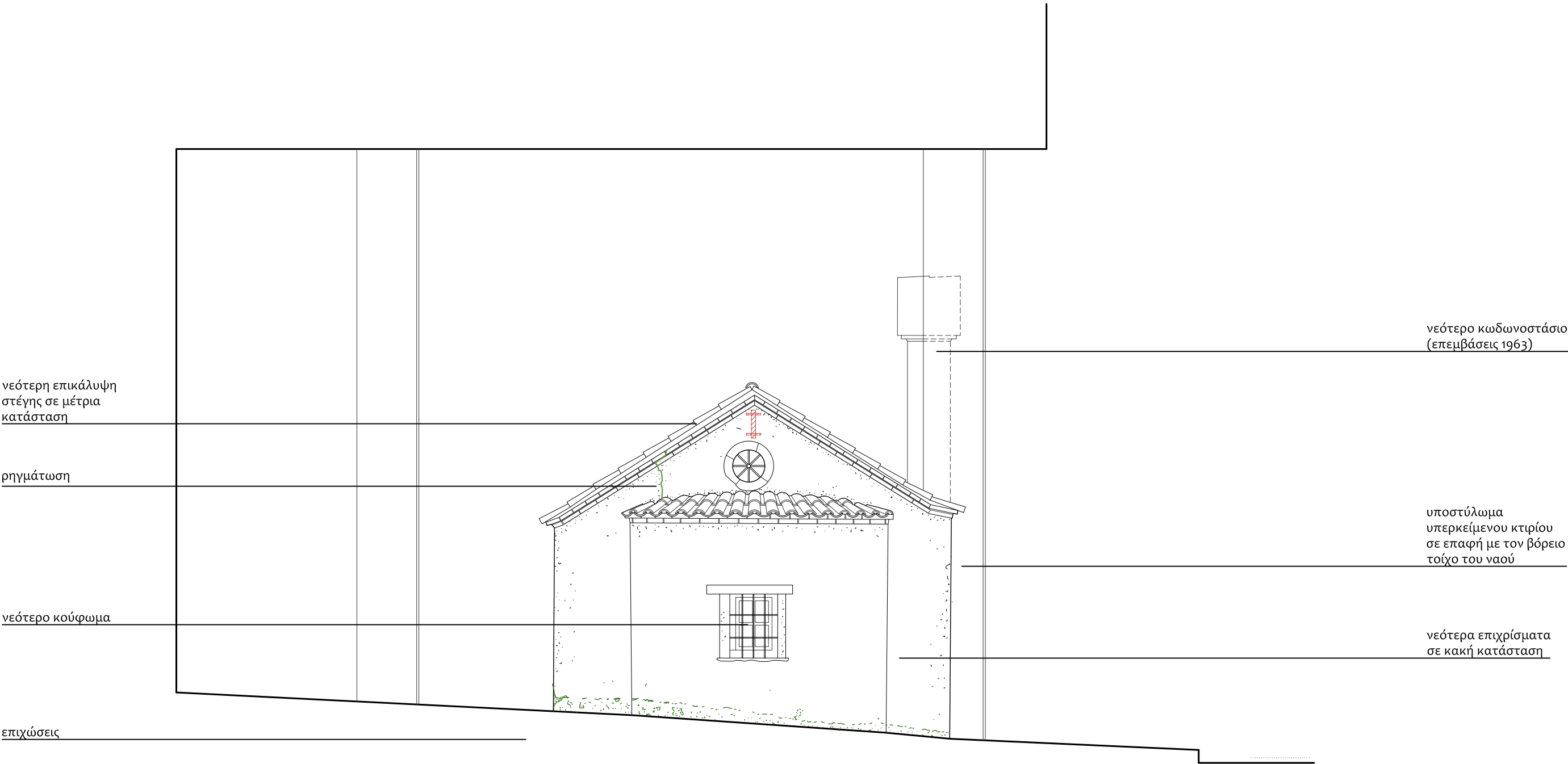
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- εξοπλισμός - Η/Μ
- φθορά επιχρίσματος

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

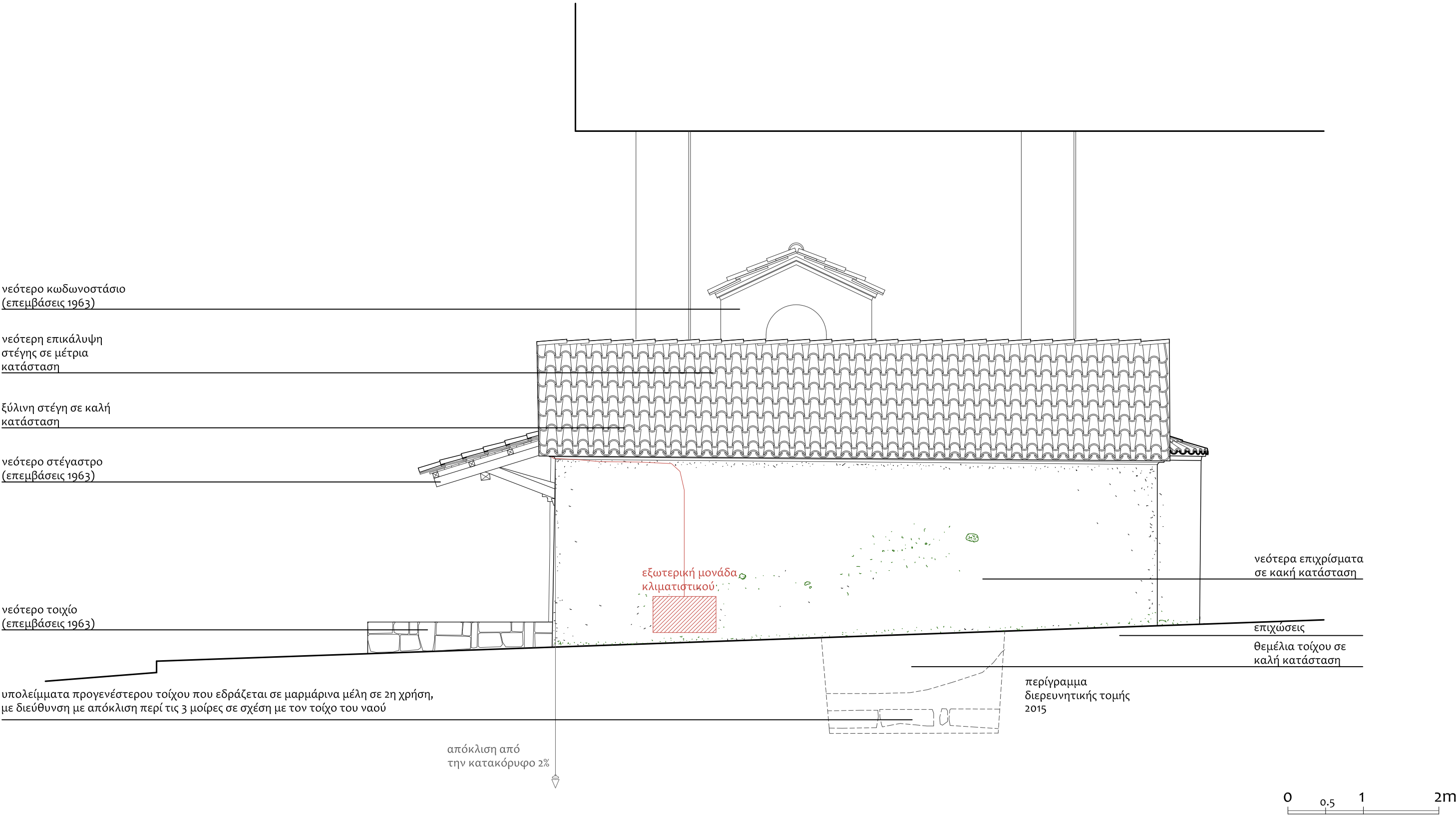
- εξοπλισμός - Η/Μ
- φθορά επιχρίσματος

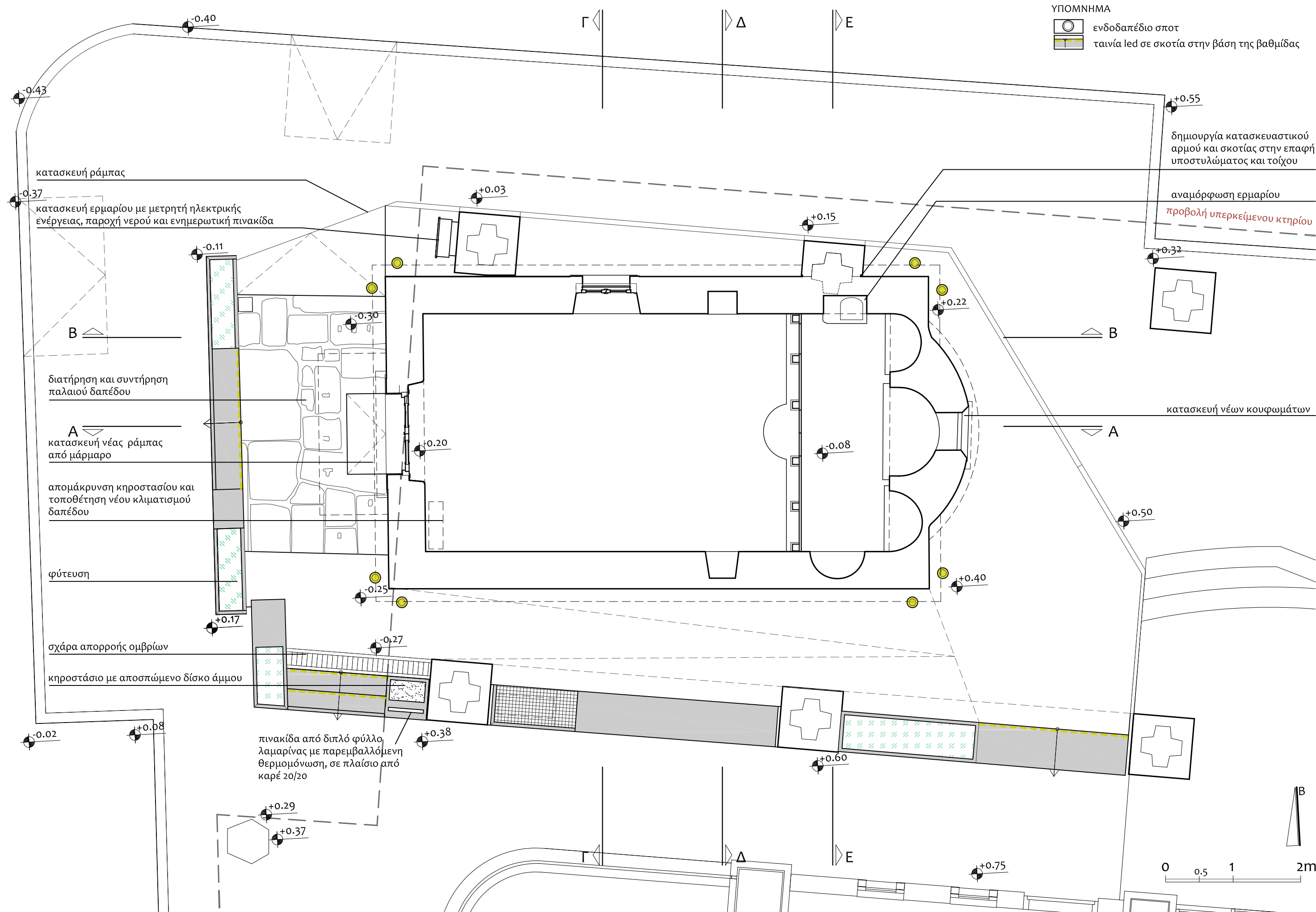
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

εξοπλισμός - Η/Μ

φθορά επιχρίσματος

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	I. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ			ΠΘ.10
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ

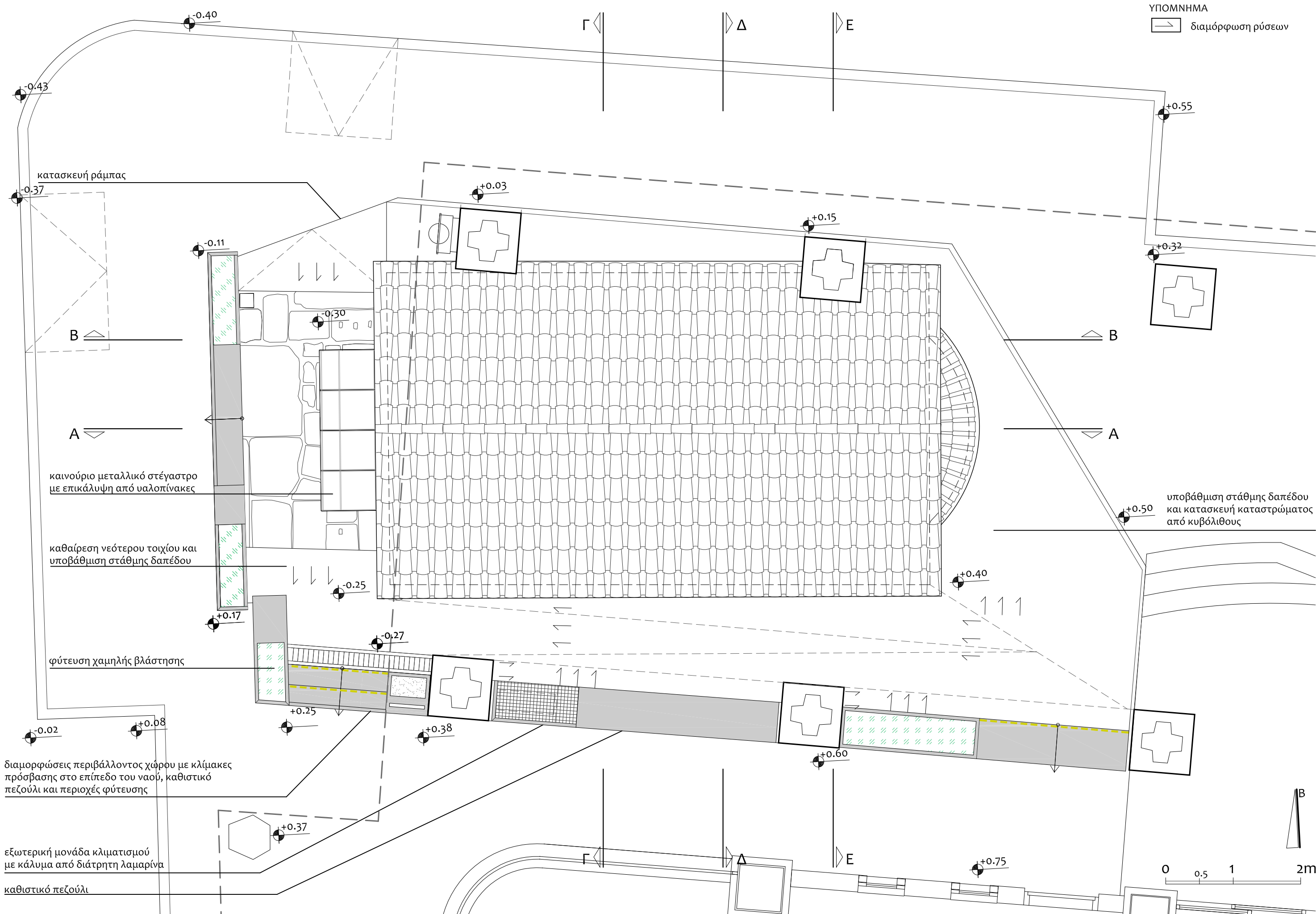
ΚΑΤΟΨΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ

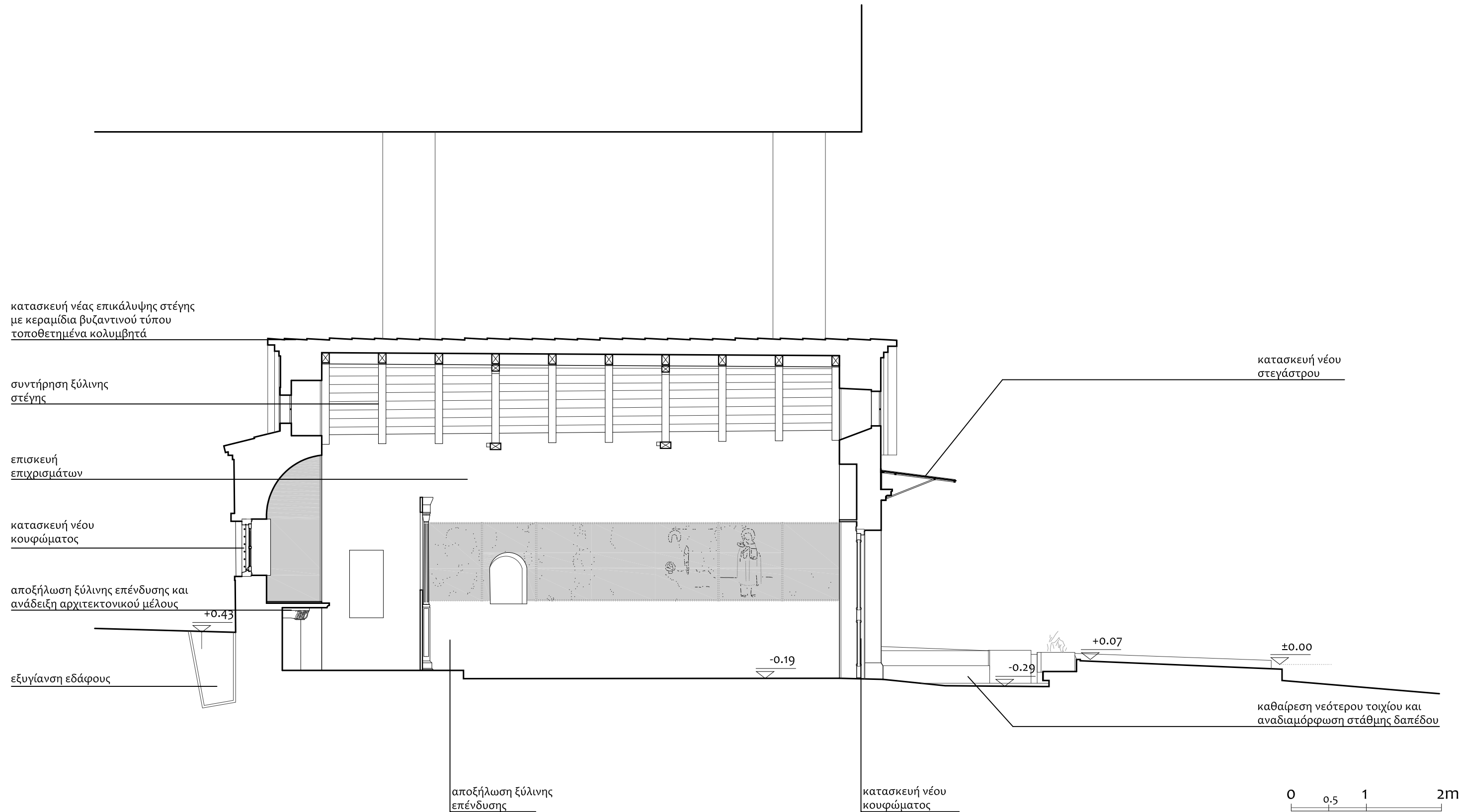
1:50

ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ

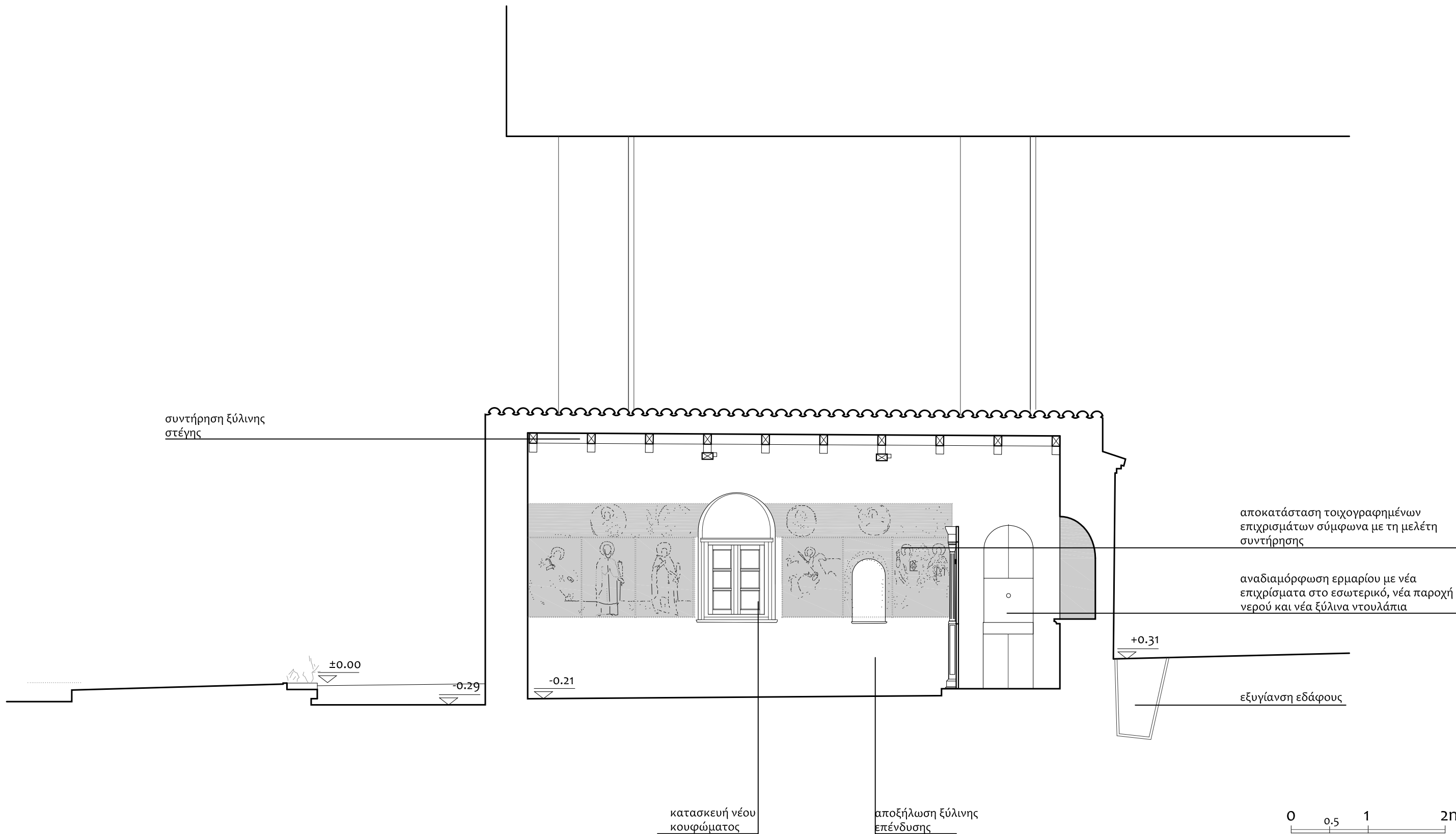
ΠΡ.01

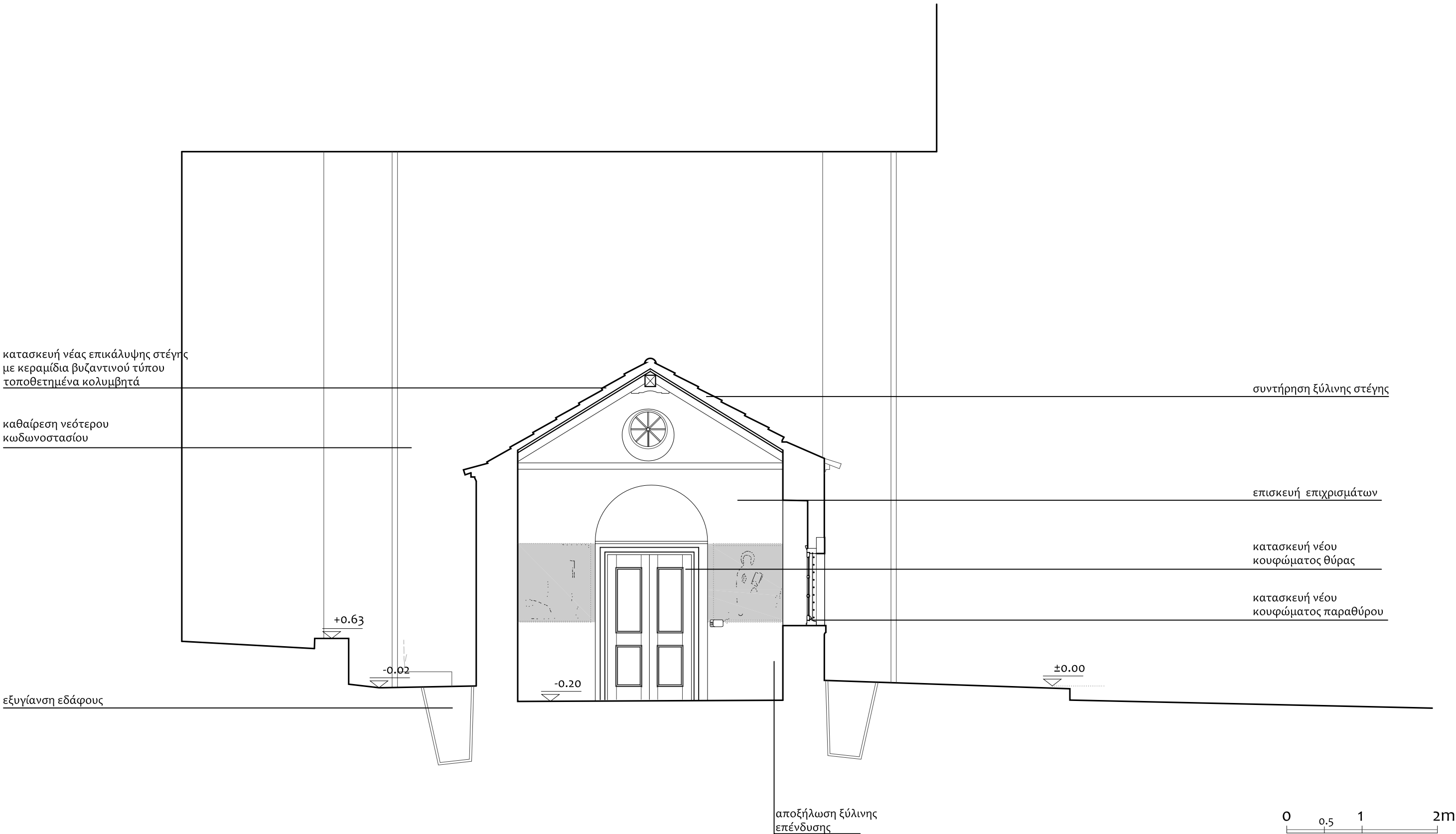
ΥΠΟΜΝΗΜΑ
— διαμόρφωση ρύσεων

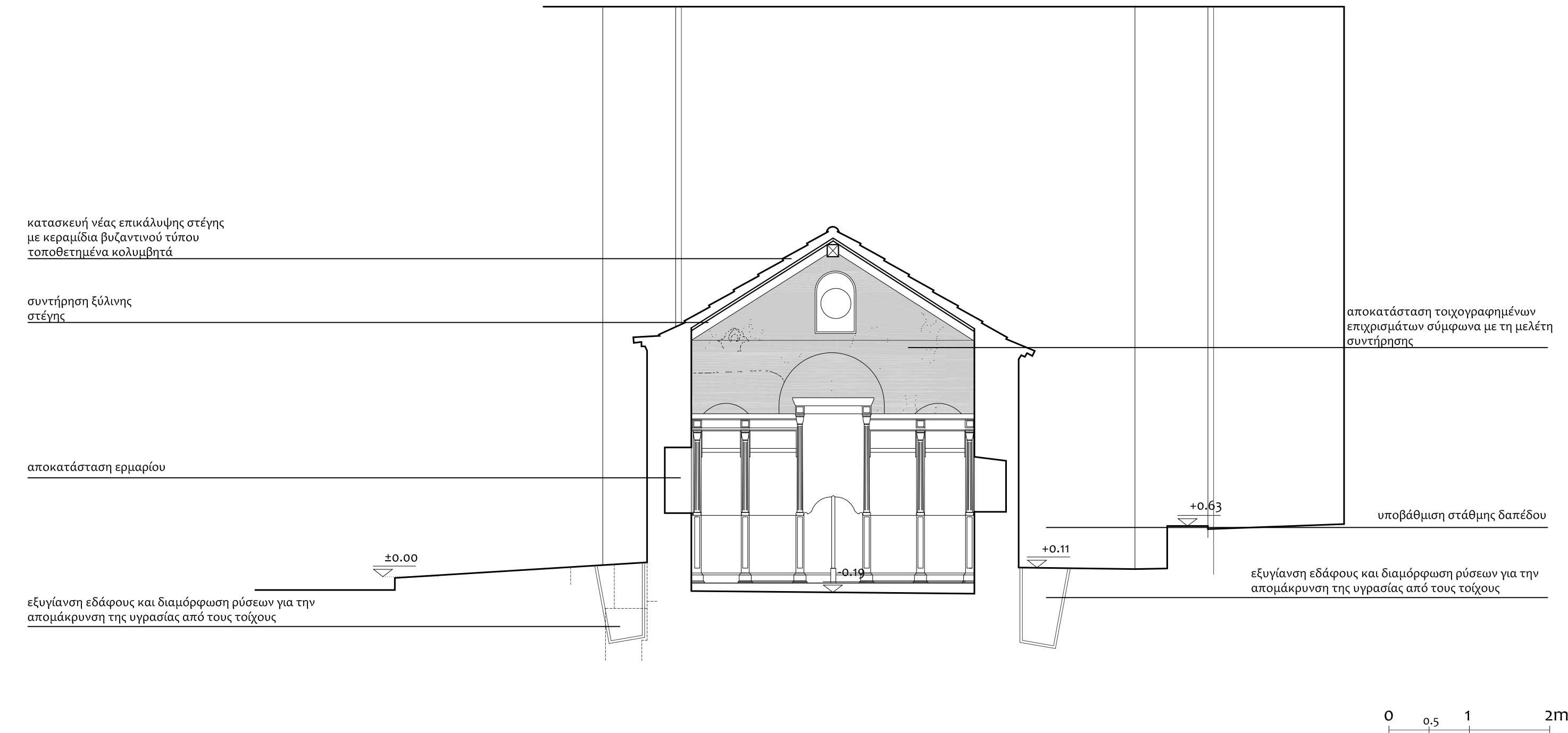
"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.03
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Α	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

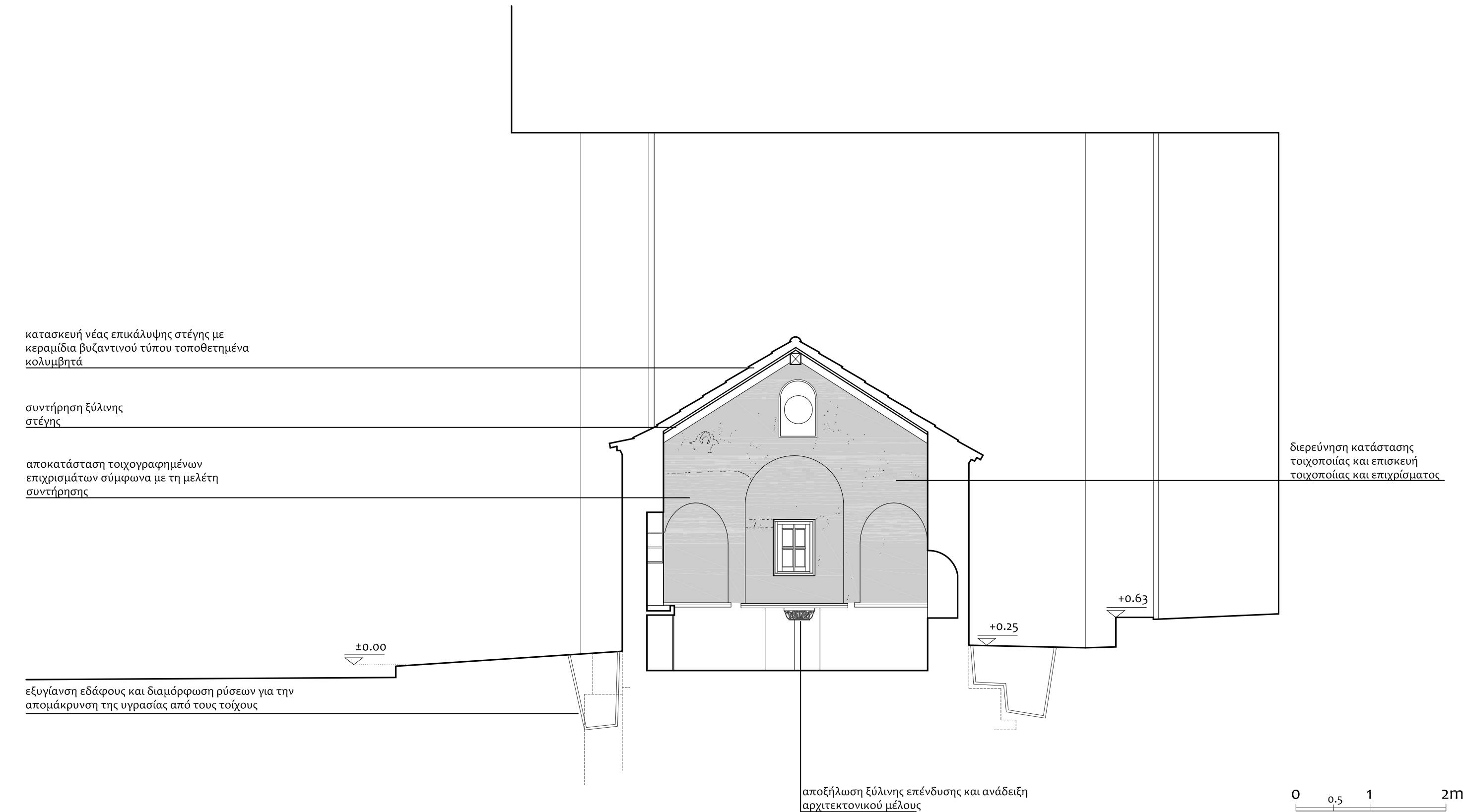
"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.04
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Β	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	I. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.05
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Γ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	I. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.06
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Δ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.07
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΤΟΜΗ Ε	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

κατασκευή νέου
στεγάστρου

κατασκευή ερμαρίου που περιέχει τον μετρητή της ΔΕΗ και νέα
παροχή νερού. Εξωτερικά λειτουργεί ως ενημερωτική πινακίδα
και στο πάνω μέρος τοποθετείται το απλό κωδωνοστάσιο

κατασκευή νέου κουφώματος

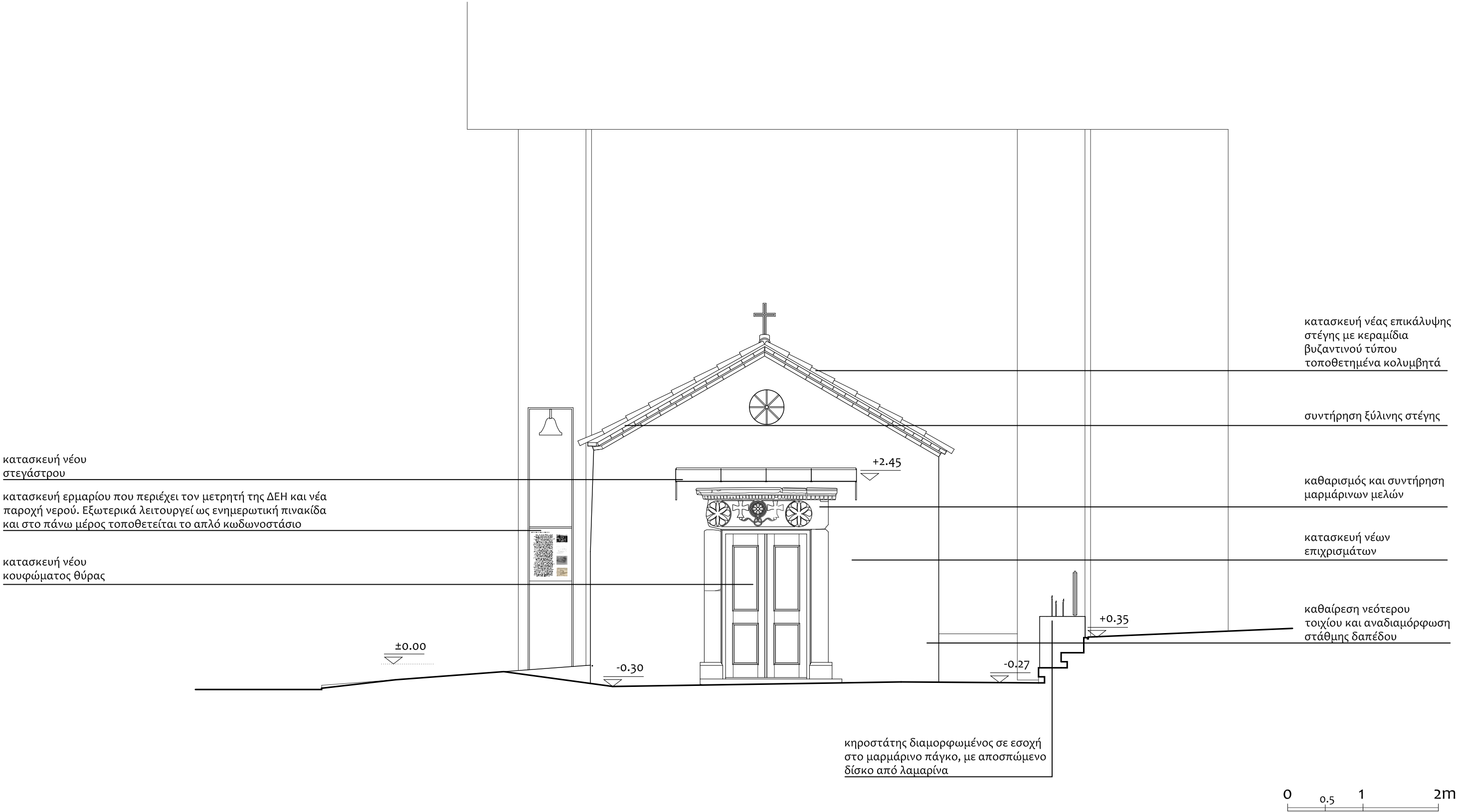
κηροστάτης διαμορφωμένος σε εσοχή
στο μαρμάρινο πάγκο, με αποσπώμενο
δίσκο από λαμαρίνα

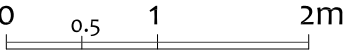
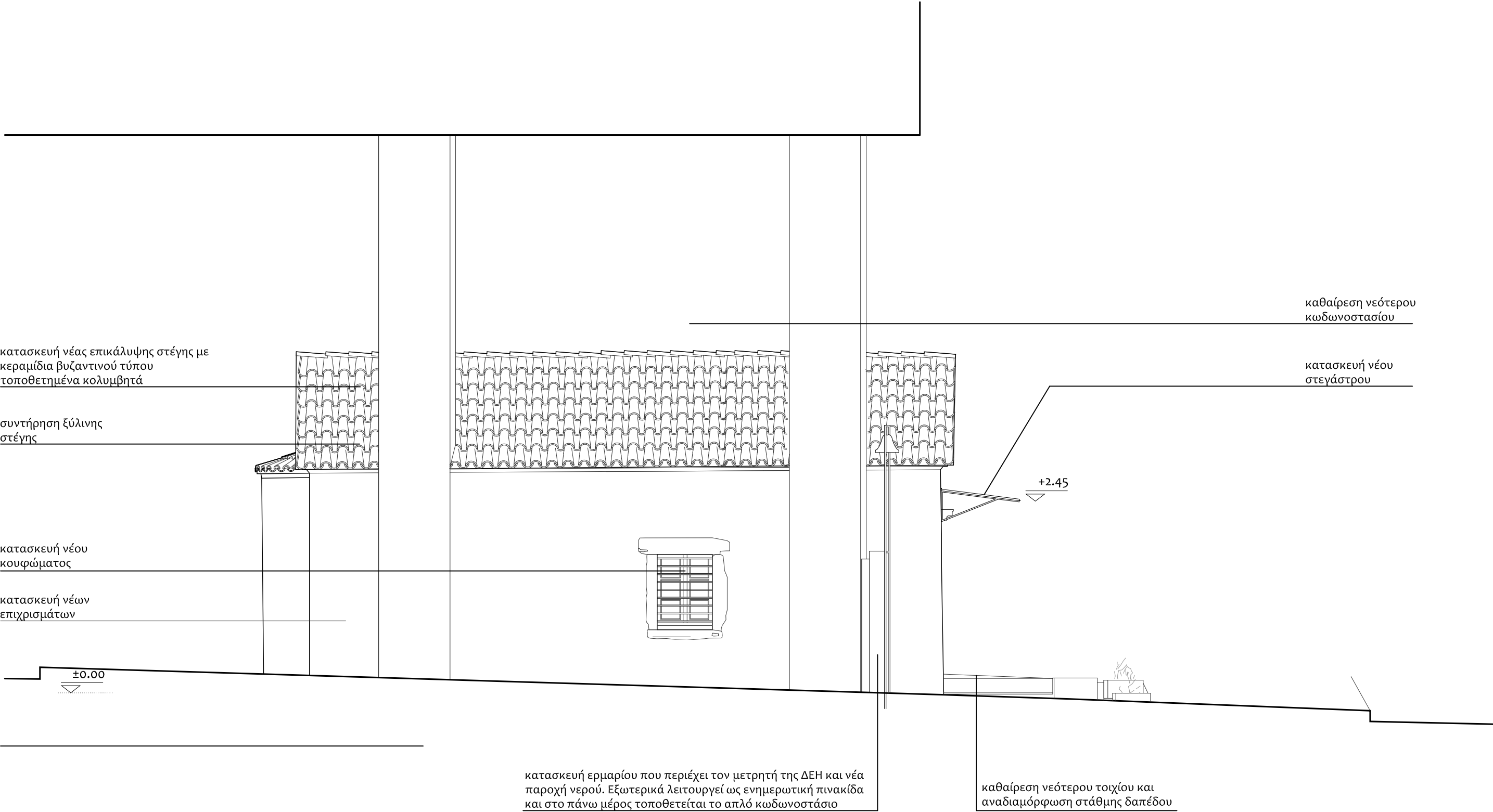
±0.00

+0.20

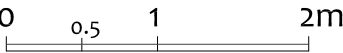
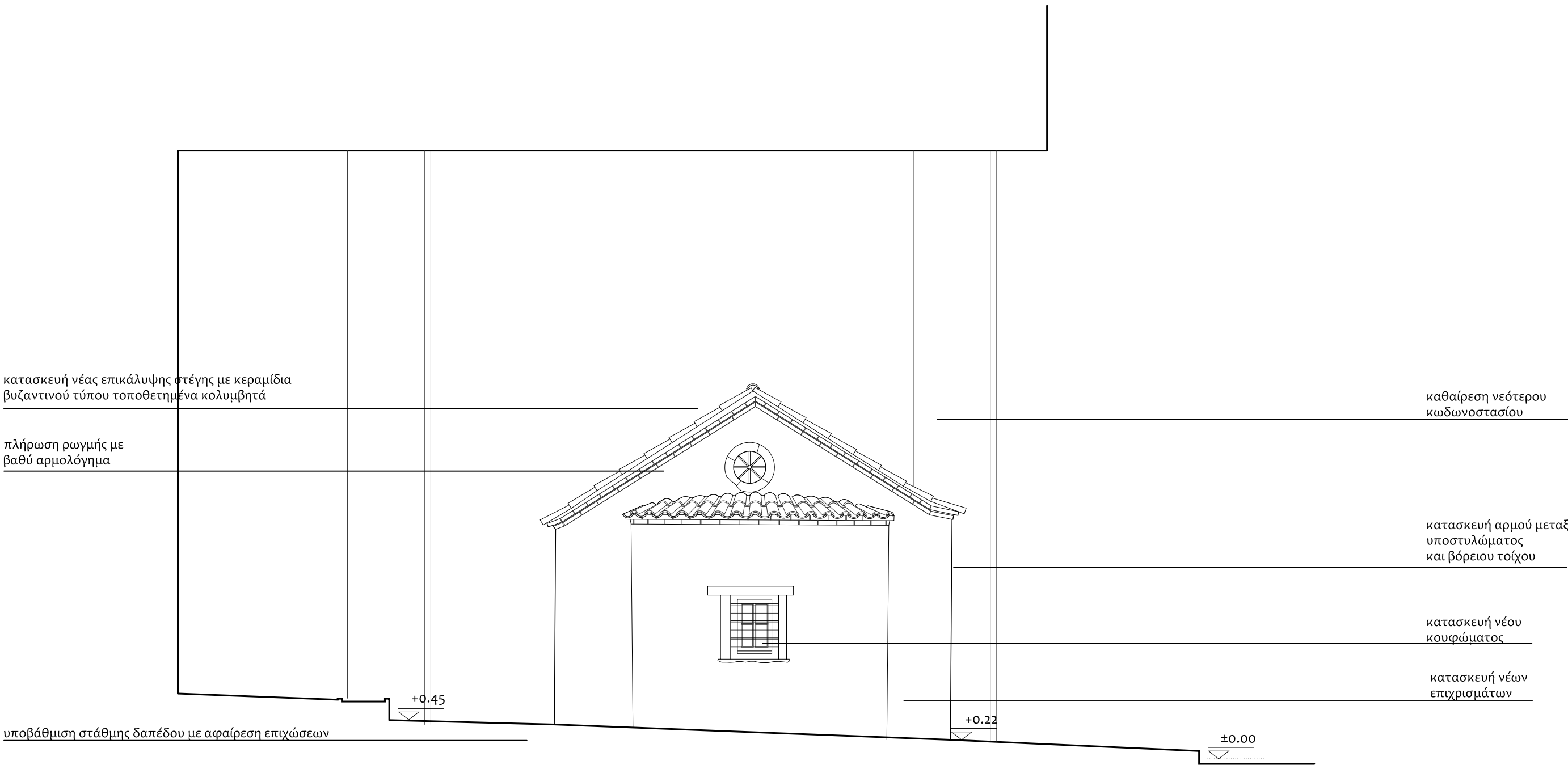
0 0.5 1 2m

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	I. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.08α
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	I. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.09
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.10
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

καθαίρεση νεότερου
κωδωνοστασίου

κατασκευή νέας επικάλυψης στέγης με
κεραμίδια βυζαντινού τύπου τοποθετημένα
κολυμβητά

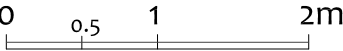
συντήρηση ξύλινης
στέγης

κατασκευή νέου
στεγάστρου

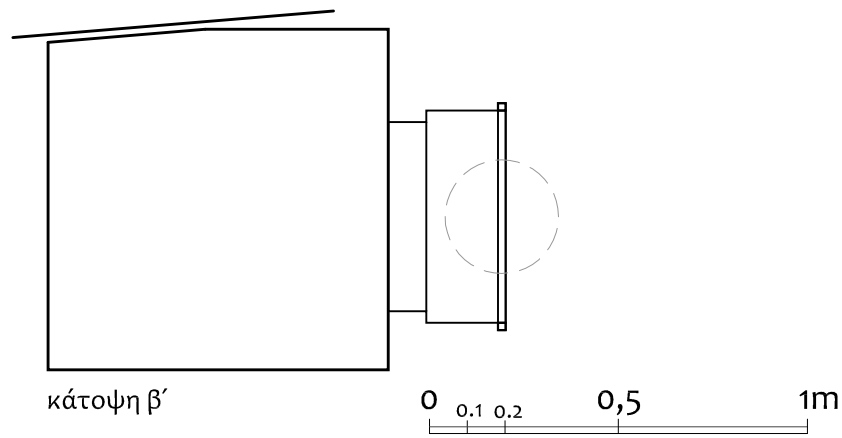
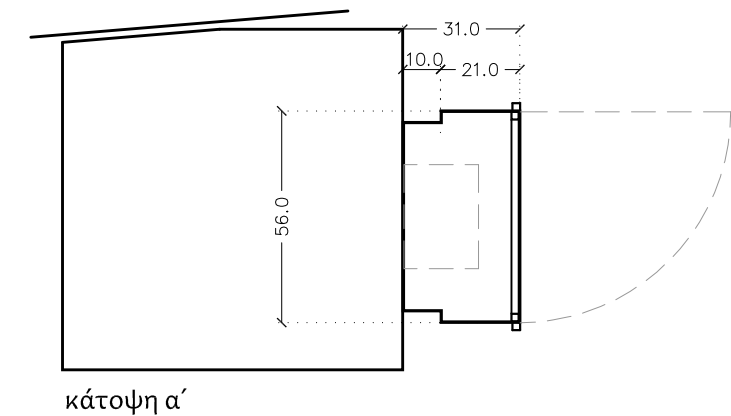
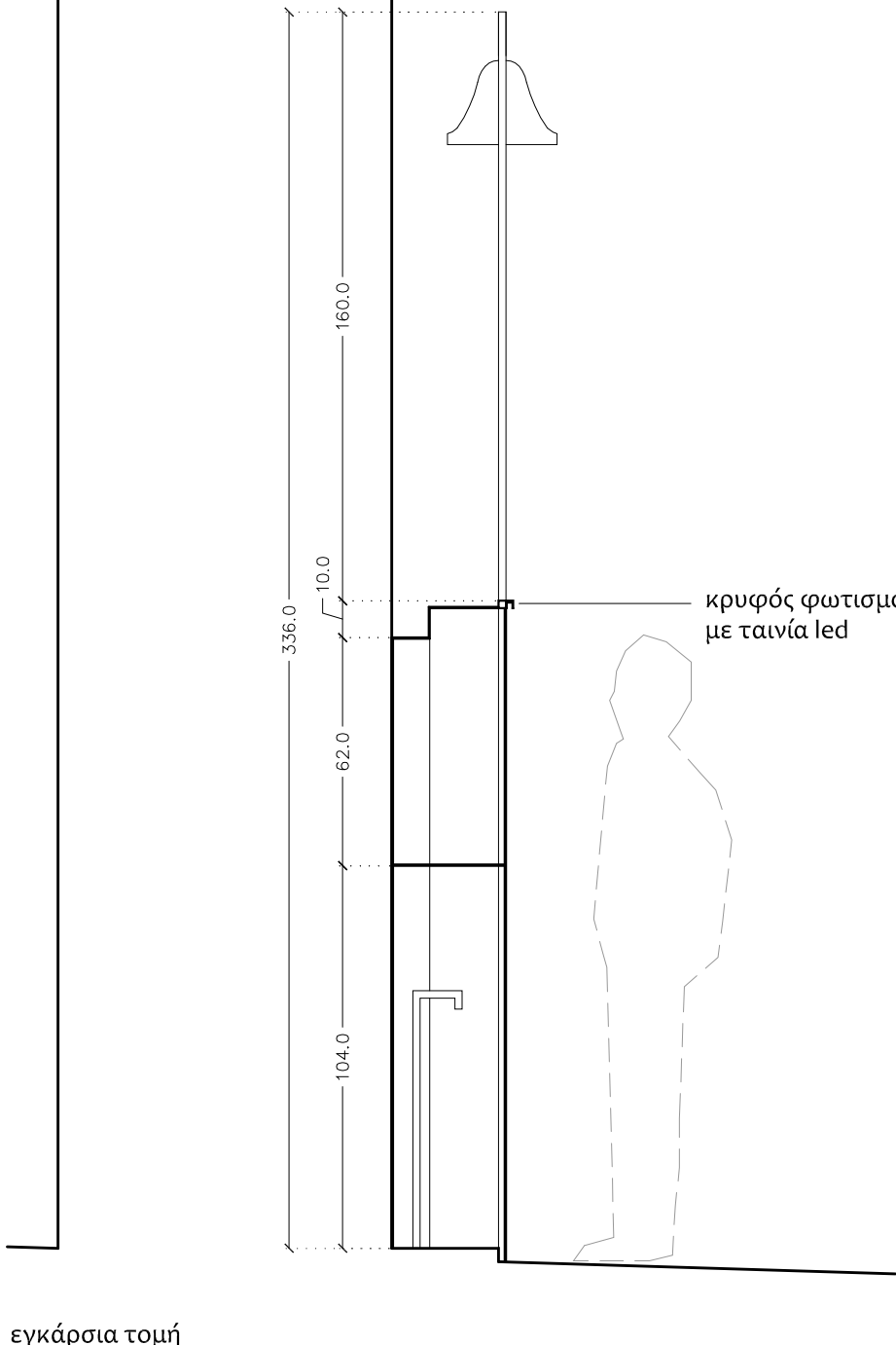
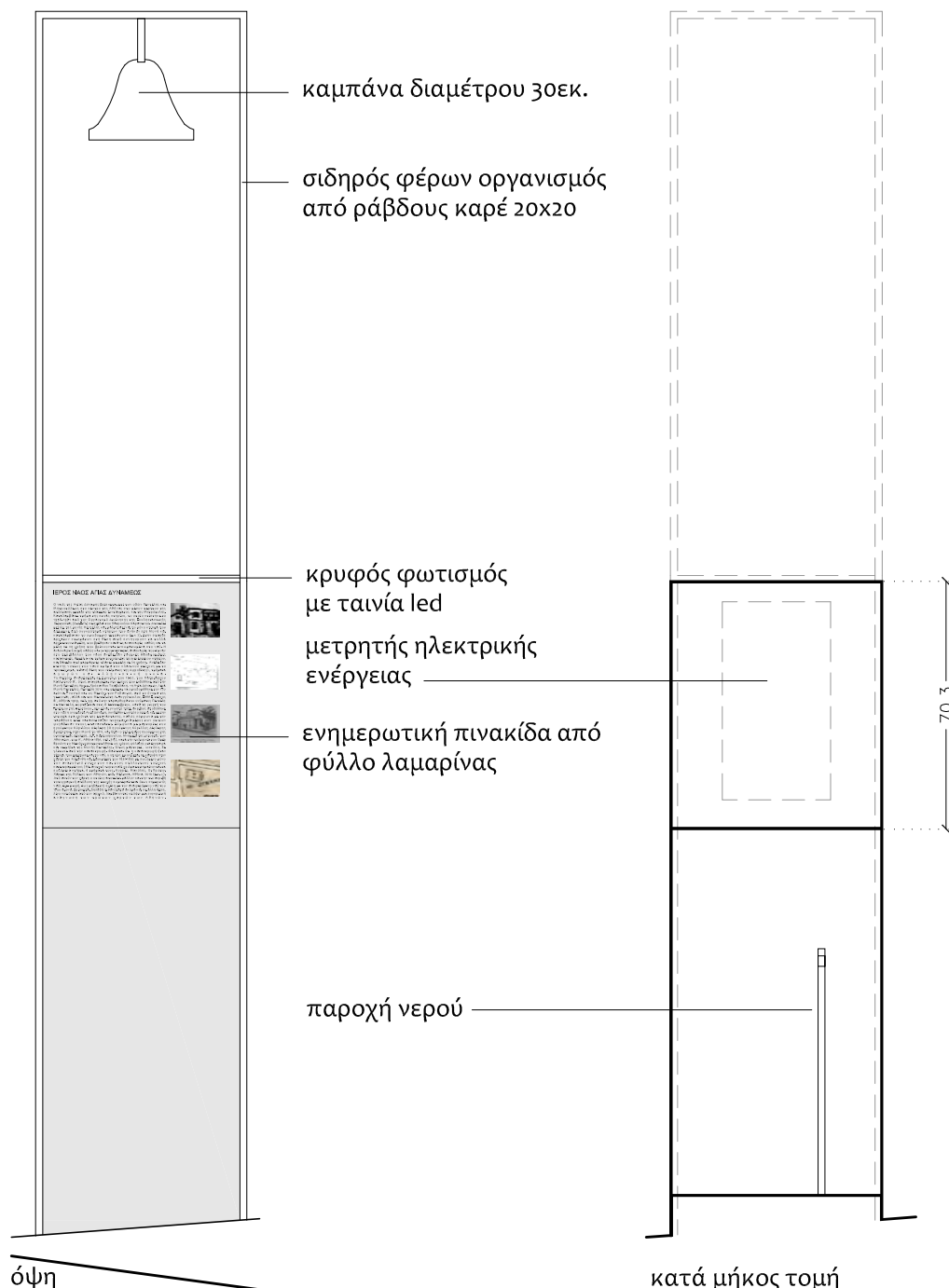
καθαίρεση νεότερου τοιχίου και
αναδιαμόρφωση στάθμης δαπέδου

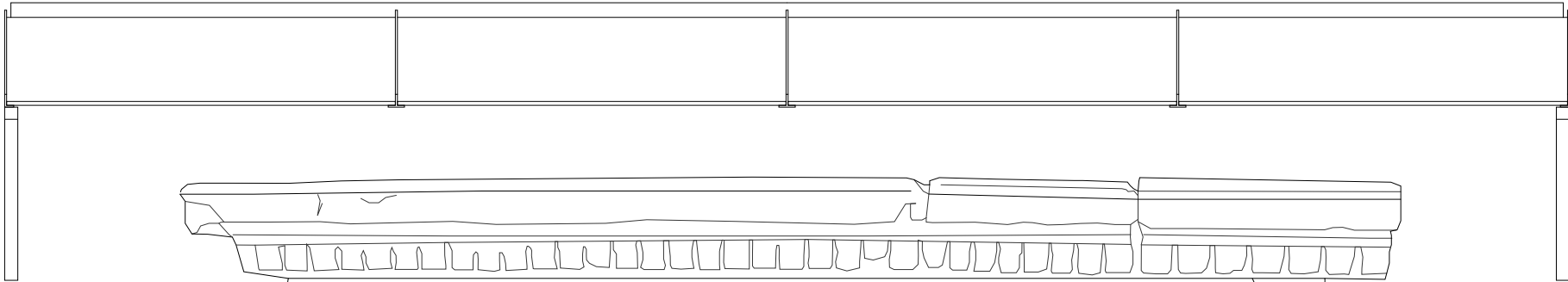
κατασκευή νέων
επιχρισμάτων

υποβάθμιση στάθμης δαπέδου με αφαίρεση επιχώσεων

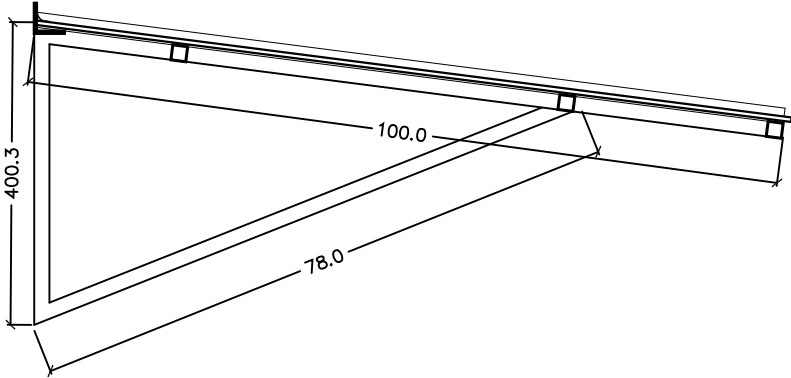

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.11
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:50	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

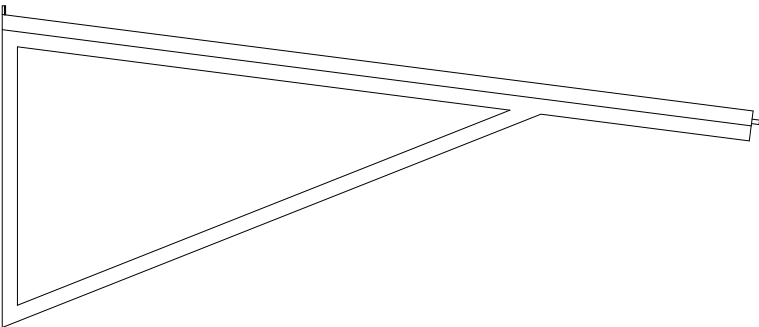
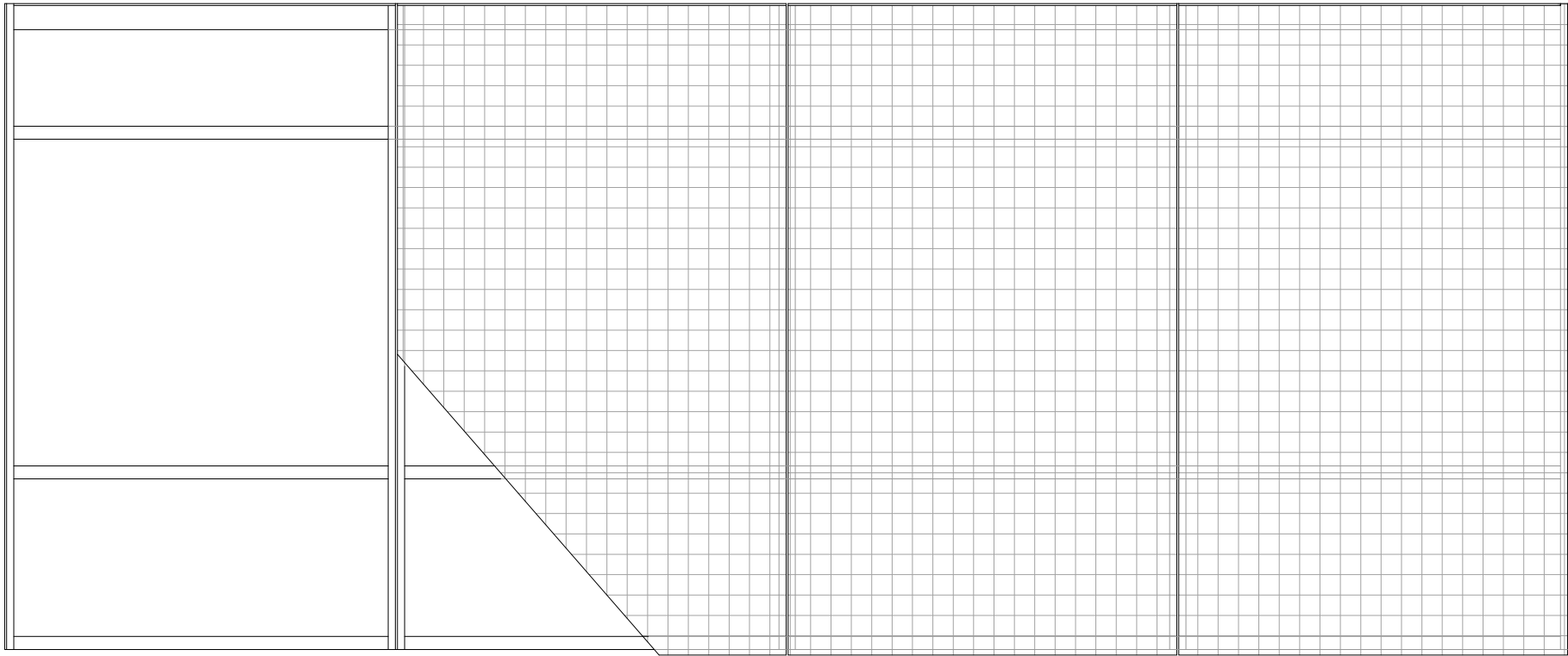

όψη

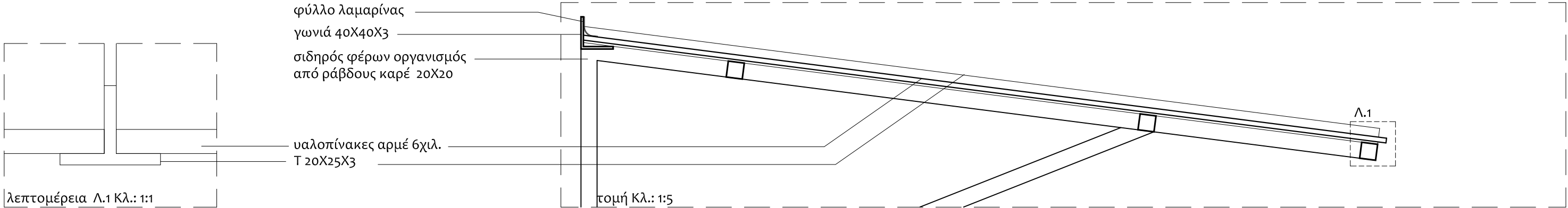

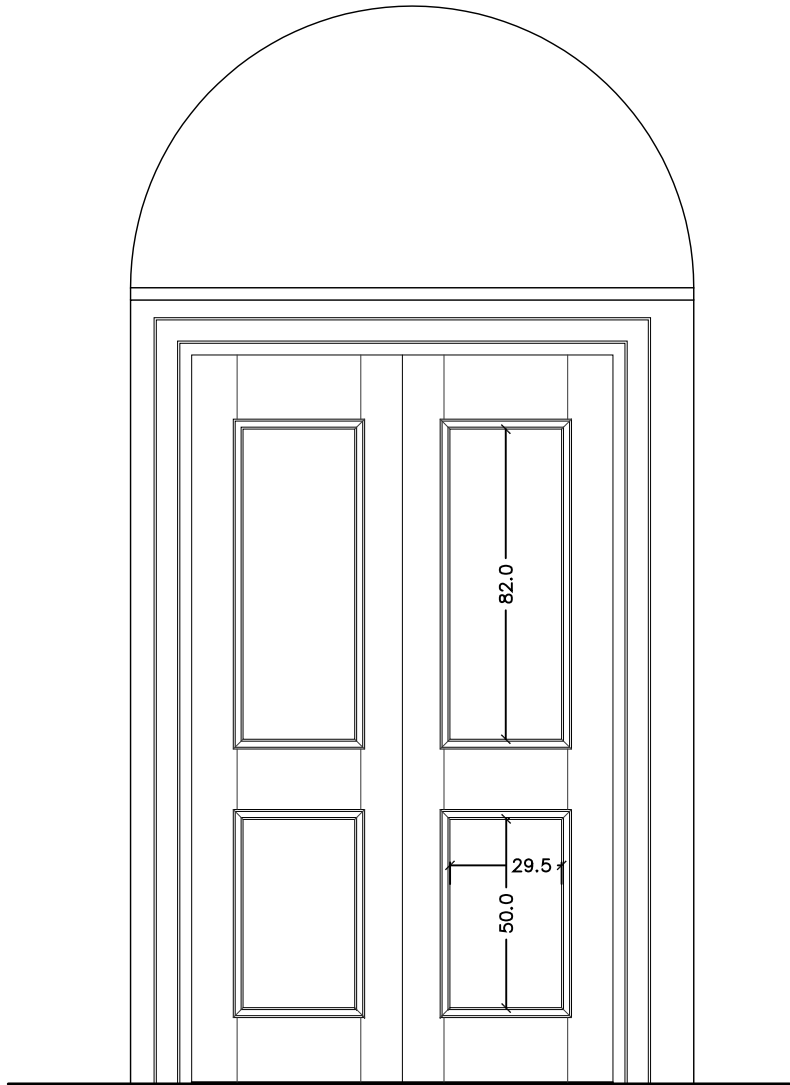
τομή

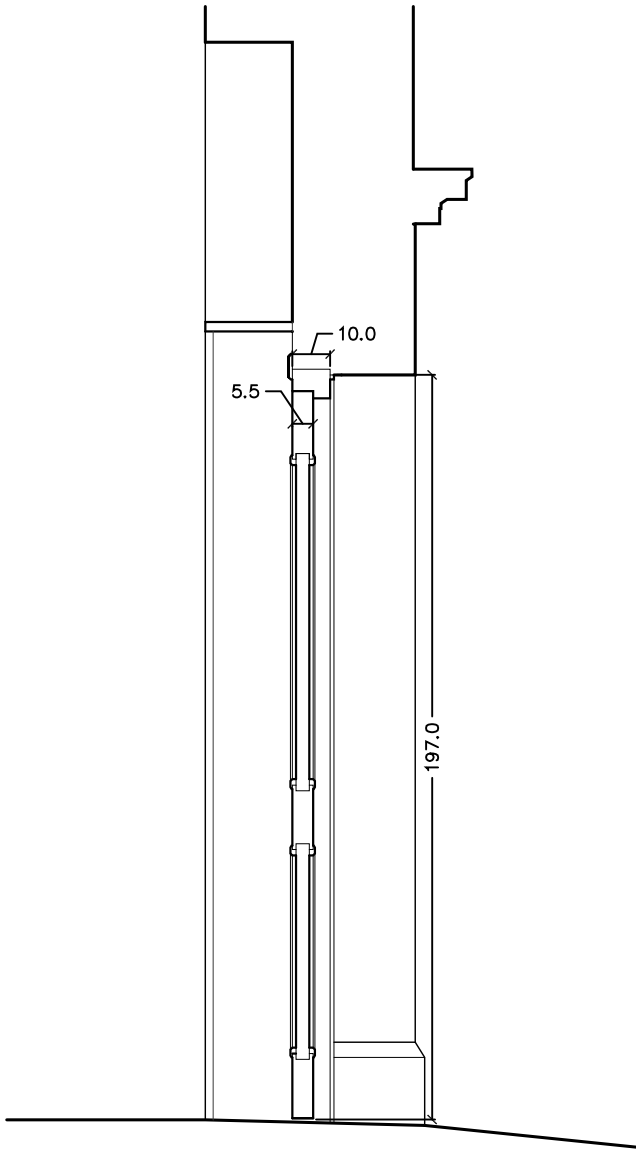
όψη

κάτοψη

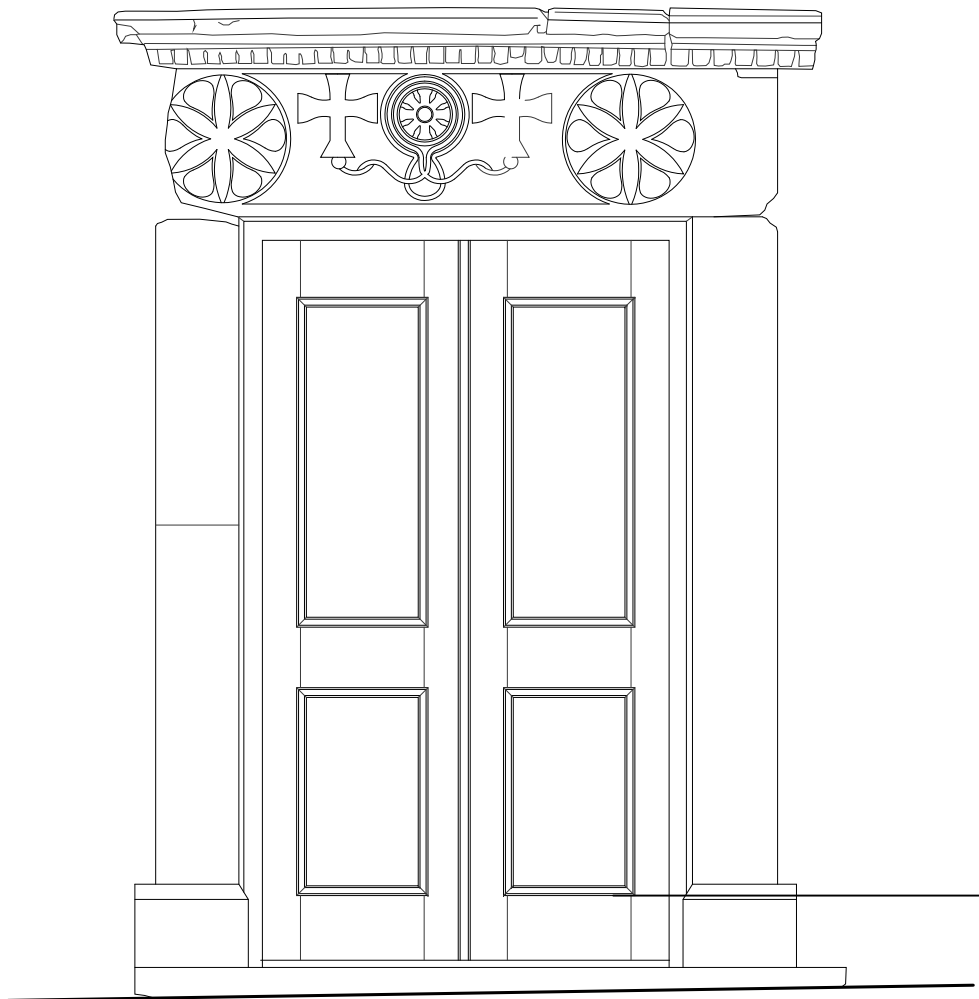

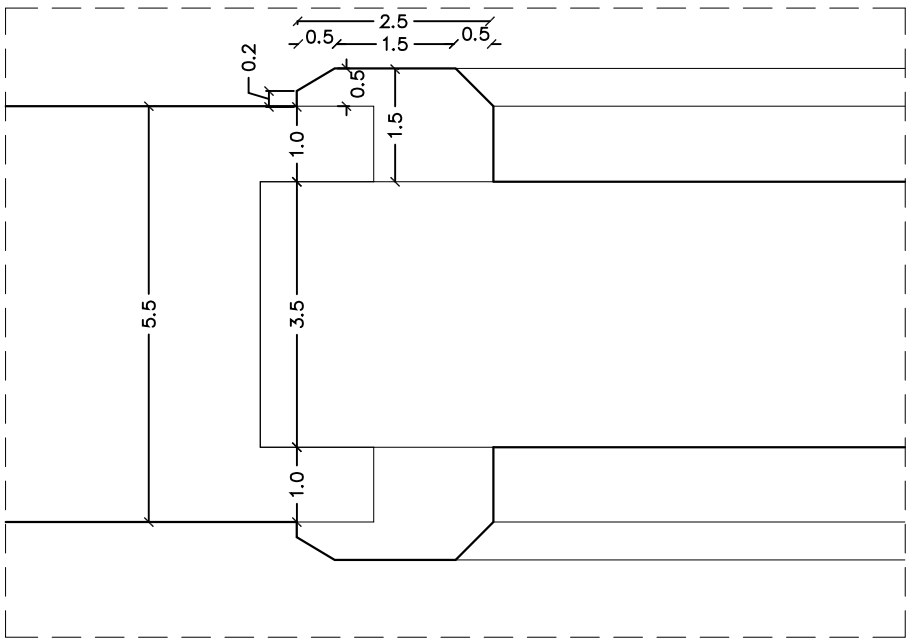
εσωτερική όψη

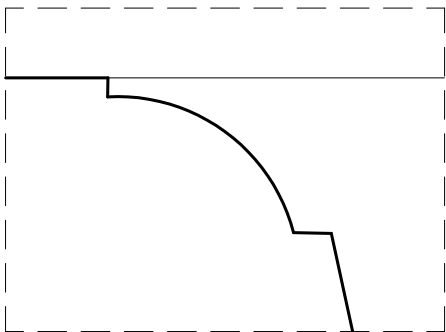
τομή

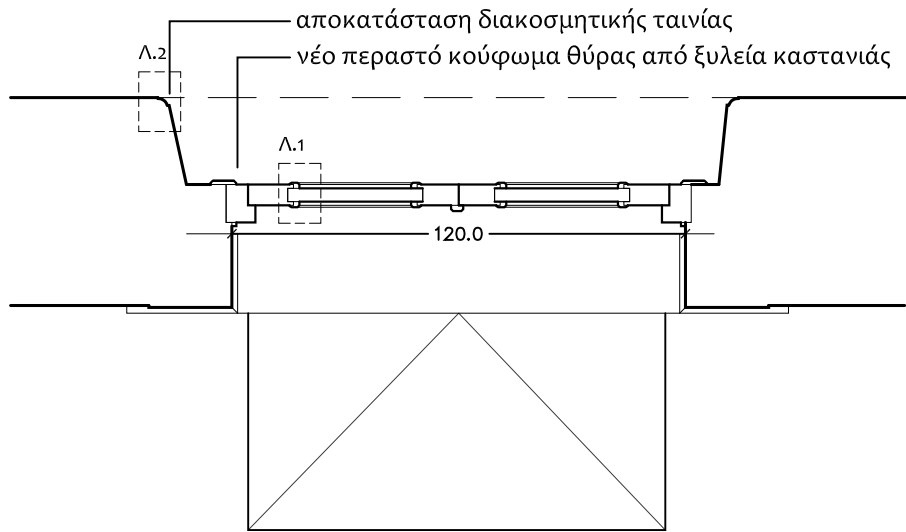
εξωτερική όψη

Λ.1
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΚΑΤΟΨΗΣ ΚΛ. 1:1

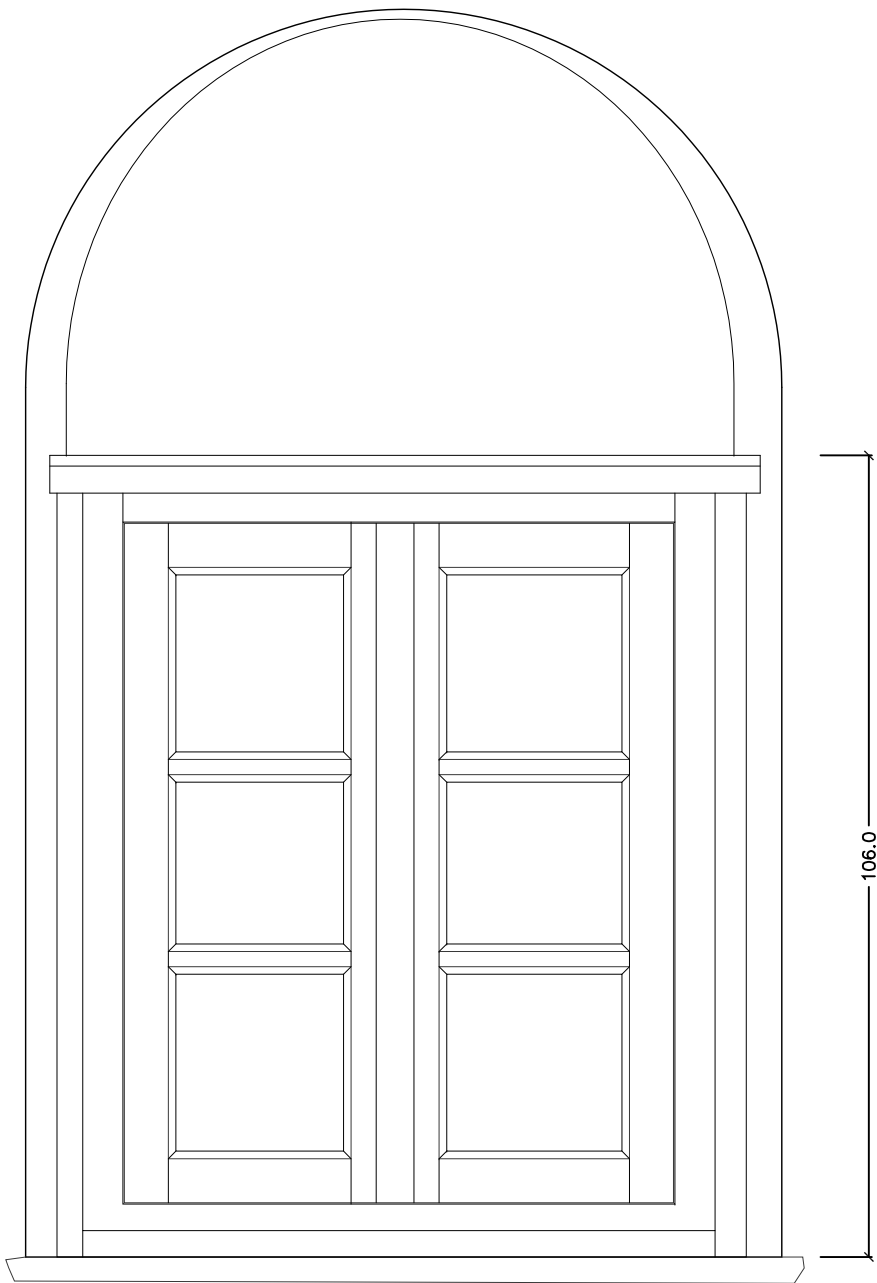
Λ.2
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΚΛ. 1:1

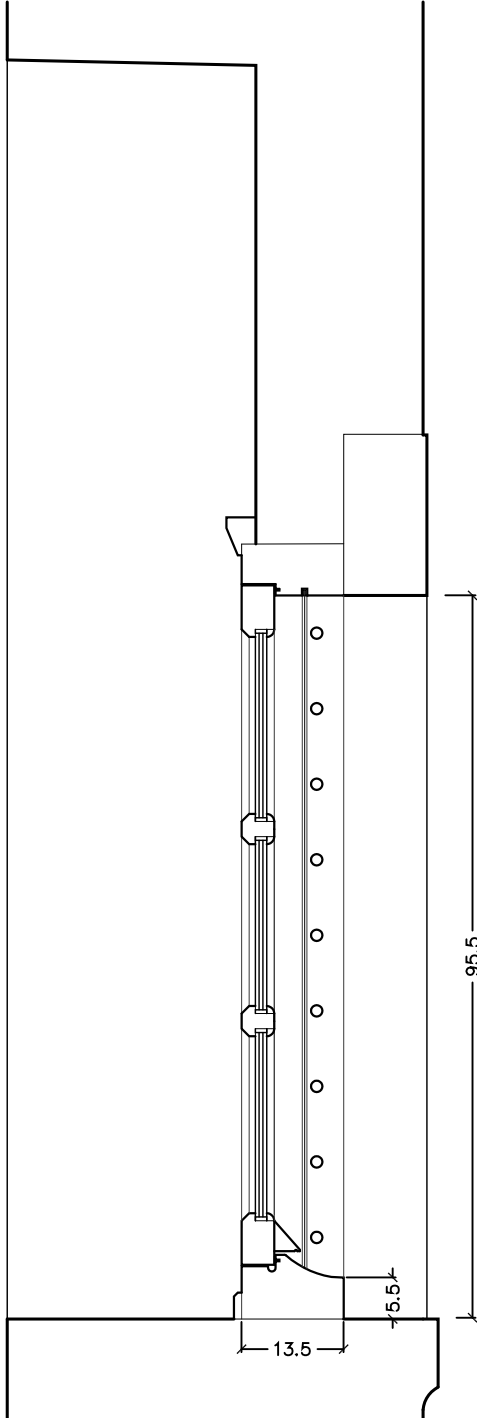
κάτοψη

0 0.1 0.2 0,5 1m

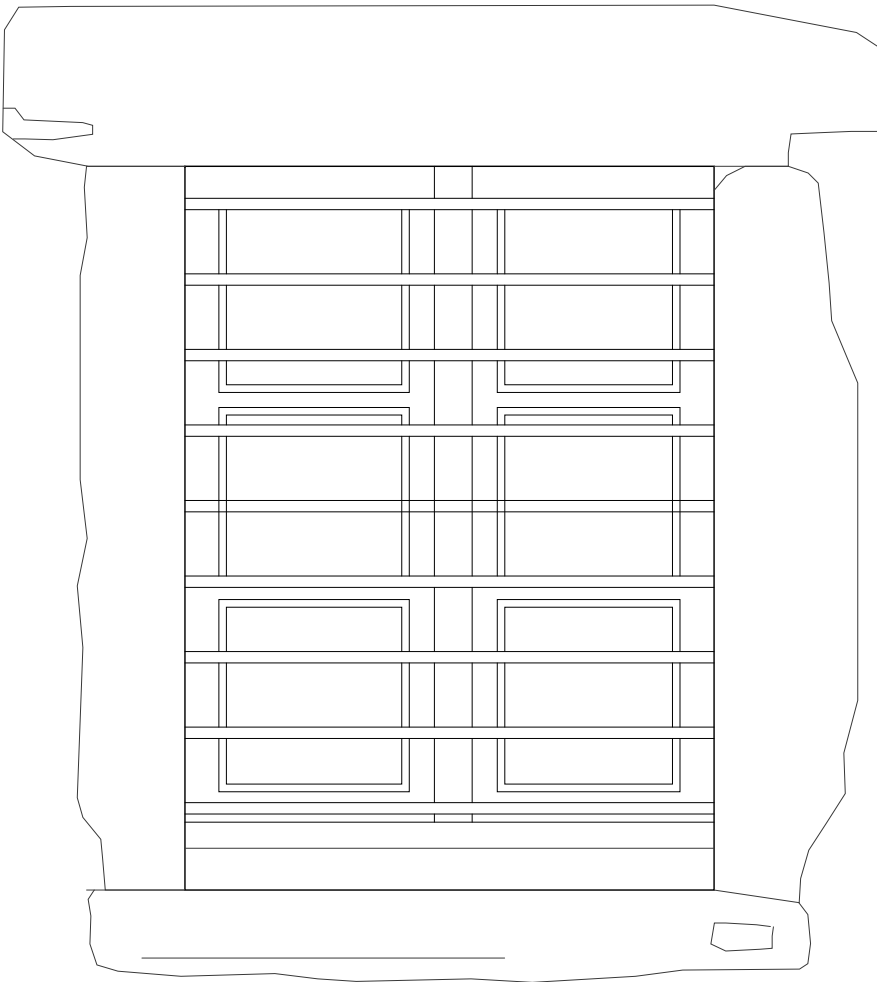
"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΔΥΤΙΚΗ ΘΥΡΑ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:20, 1:1	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ
						ΠΡ.Λ.03

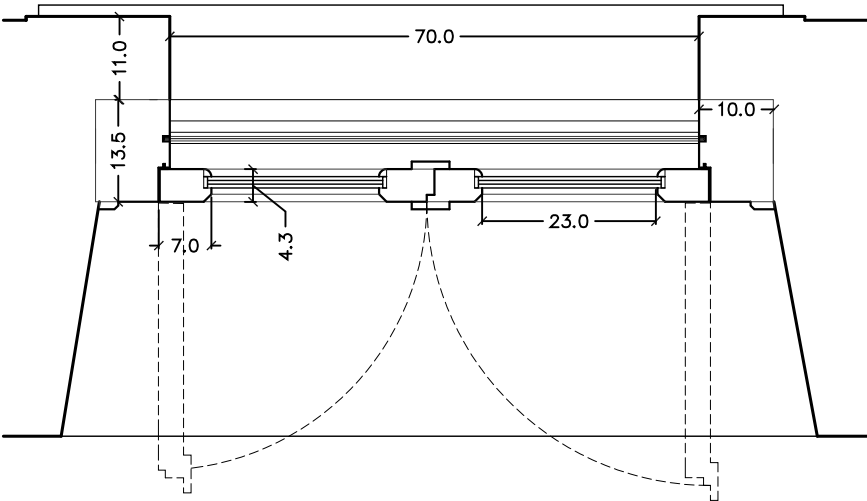
εσωτερική όψη

τομή

εξωτερική όψη

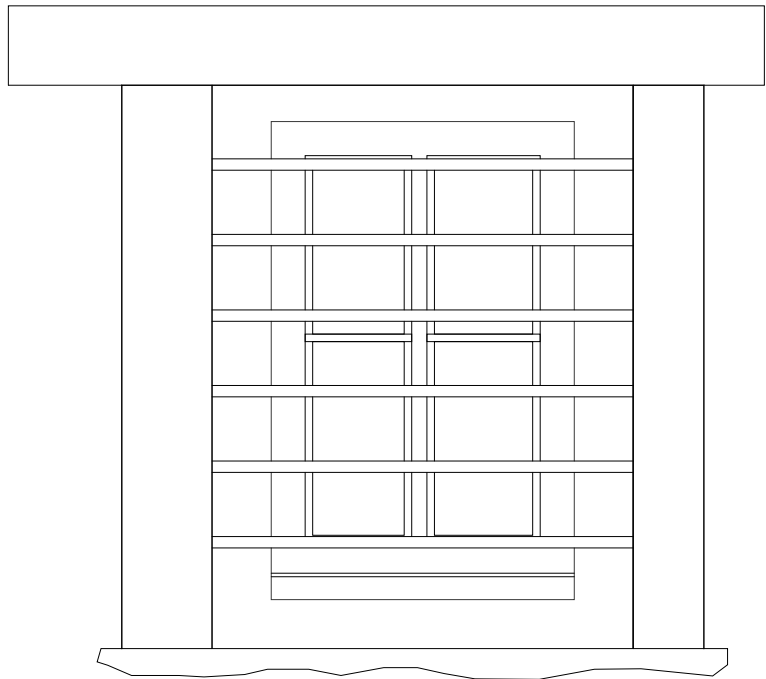

κάτοψη

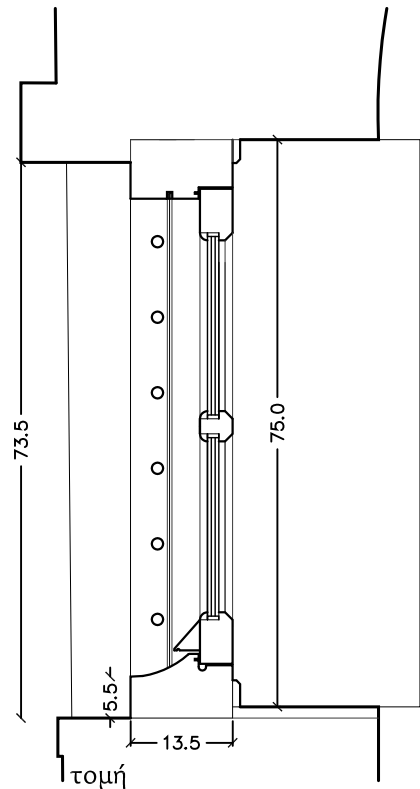

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	I. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.Λ.04
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΒΟΡΕΙΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:10	

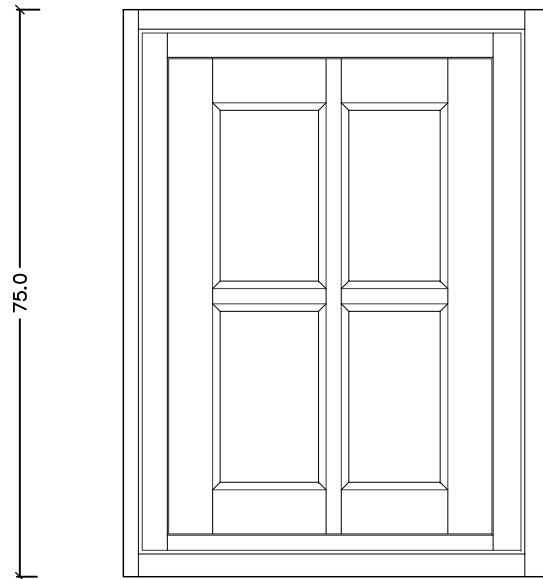
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ

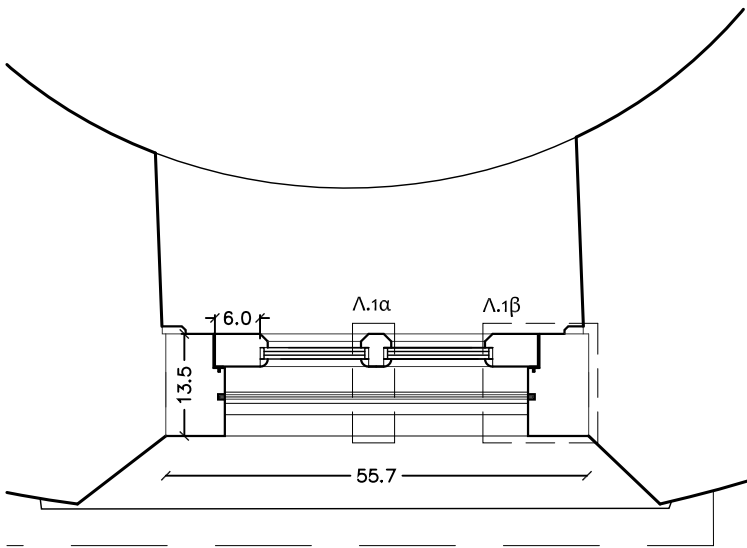
εξωτερική όψη

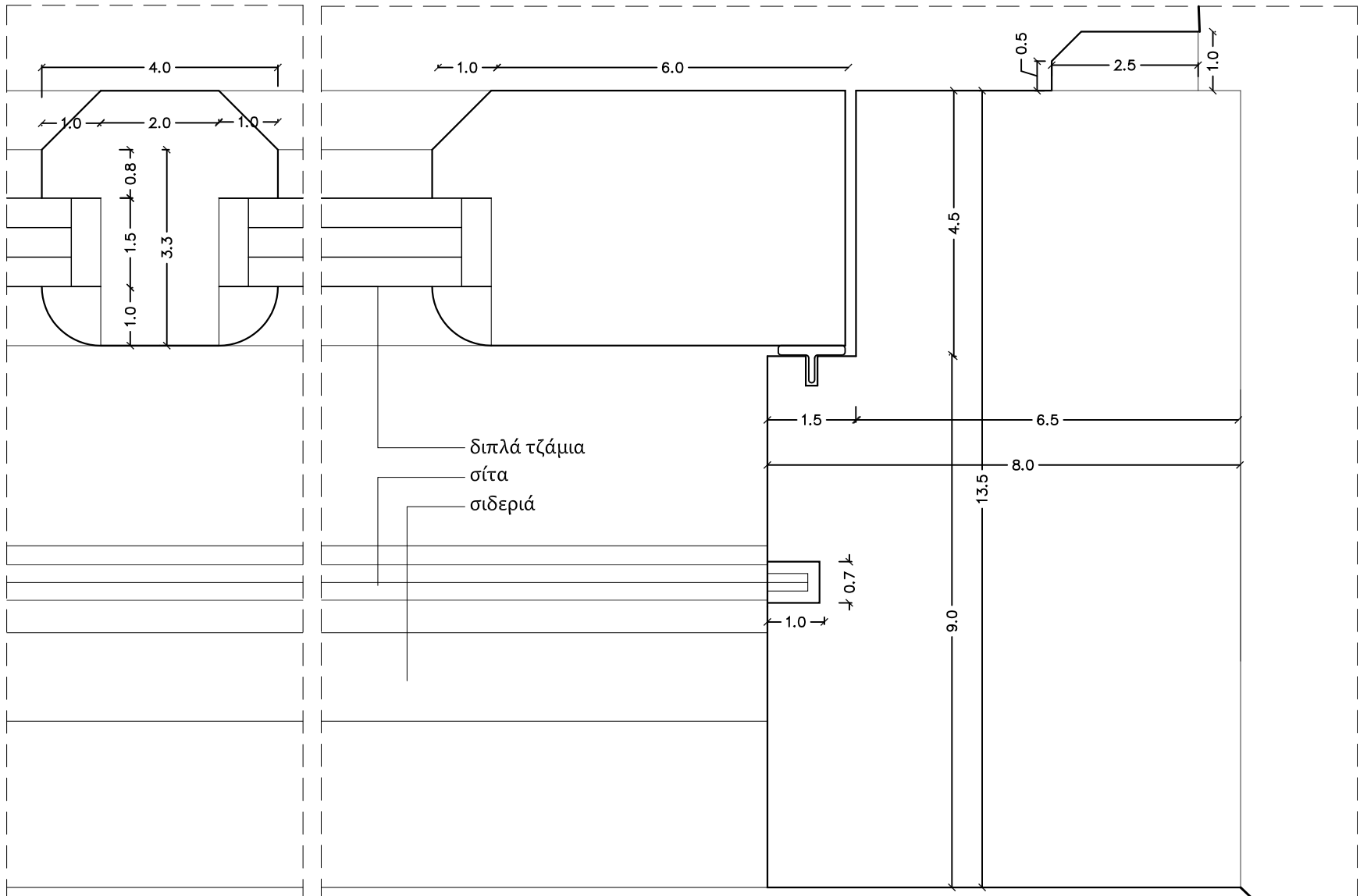
τομή

εσωτερική όψη

κάτοψη

Λ.1α ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΚΑΤΟΨΗΣ ΚΛ. 1:1

Λ.1β

0 0.1 0,5m

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."

"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ

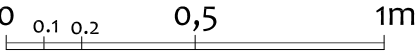
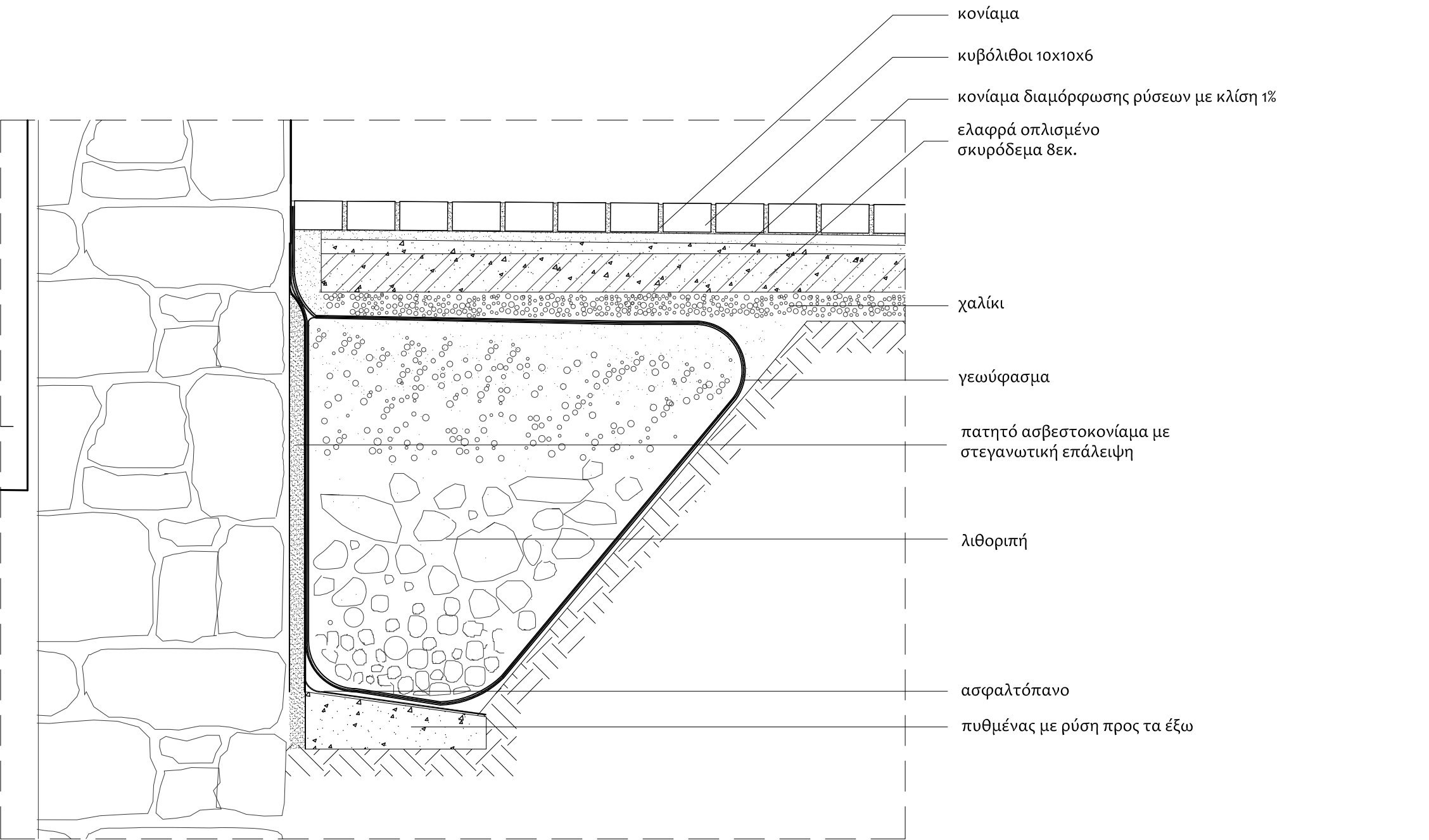
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

ΚΛΙΜΑΚΑ

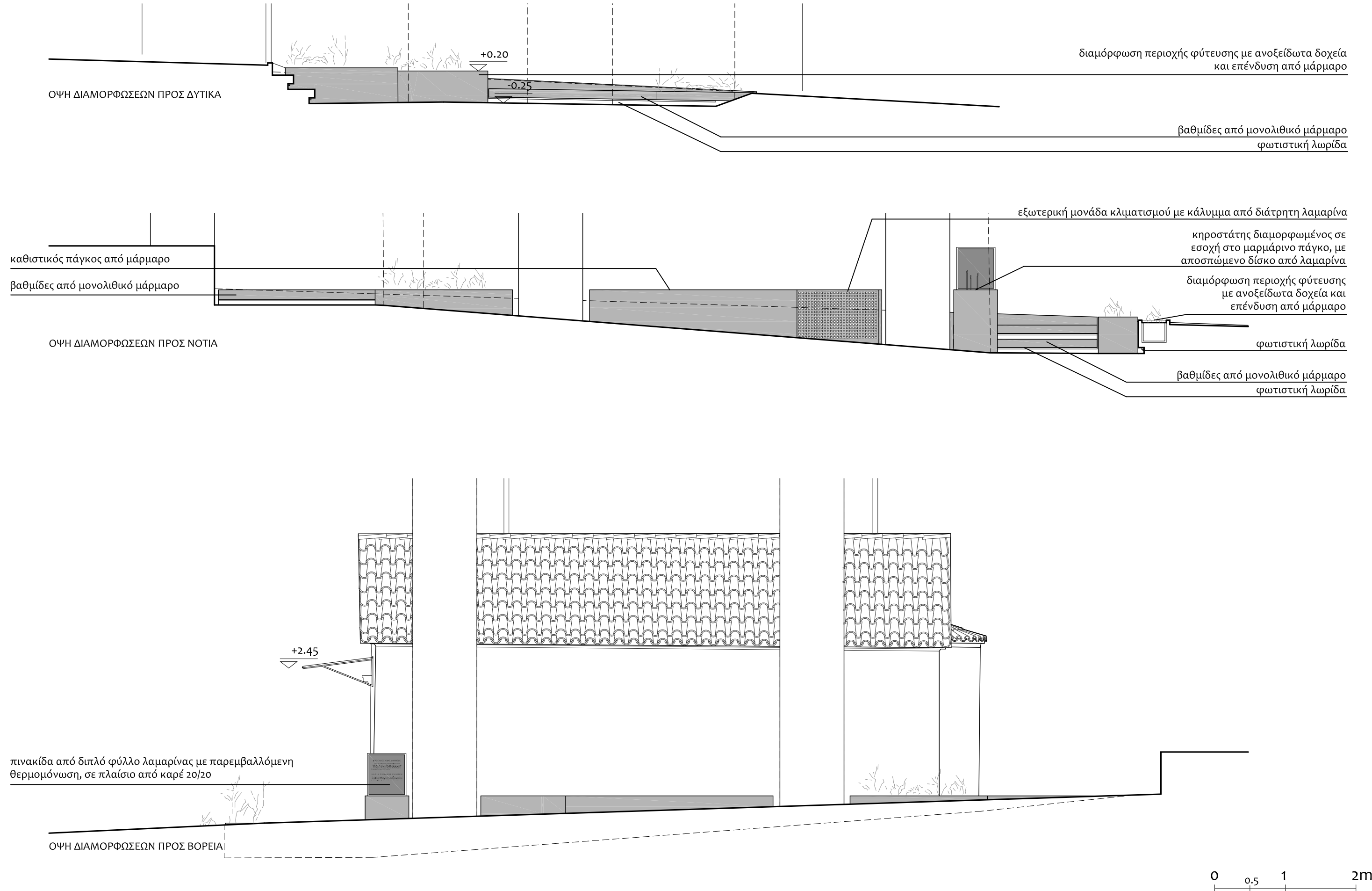
1:10, 1:1

ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ

ΠΡ.Λ.05

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ			ΠΡ.Λ.06
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΔΑΠΕΔΟ - ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ	1:10	
			ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ			

"ΑΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε."	"ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"	Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΑΘΗΝΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΑΣΗ	ΠΡ.Λ.07
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Φ. ΜΠΕΛΛΙΟΥ			ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:50 ΑΡ. ΣΧΕΔΙΟΥ	